

การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ต”
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต

นางสาวนิศานาถ สงรักษ์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2562

**The Construction of a Reading Enhancement Book Entitled “Broaden Your
Horizon by Discovering Phuket’s Hidden Beauty” for Mathayom Suksa III
Students of Satri Phuket School in Phuket Province**

Miss Nisanat Songruk

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2019

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์
ภูเก็ต” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ต
จังหวัดภูเก็ต

ชื่อและนามสกุล นางสาวนิศานาถ สงรักษ์

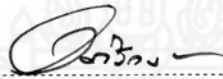
แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ อนุะมาน

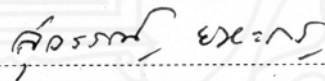
การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2563

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ อนุะมาน)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณณี ยะหะกร)

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษา **ค้นคว้าอิสระ** การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ต”
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต

ผู้ศึกษา นางสาวนิสานาด สงรัมย์ รหัสนักศึกษา 2602101145

ปริญญา ศีษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ อนุษะมาน

ปีการศึกษา 2562

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ต” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต และ (2) ตรวจสอบคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้น

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ (1) หนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ต” (2) แบบประเมินคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านโดยผู้เชี่ยวชาญ และ (3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการประเมิน คือ ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษา ปรากฏว่า (1) หนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นแต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ กาพย์ยانی 11 และกาพย์สุรางคนางค์ 28 จำนวน 4 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ประวัติศาสตร์ล้าเลิศ ตอนที่ 2 แหล่งกำเนิดวัฒนธรรม ตอนที่ 3 อร่อยล้ำอาหารพื้นเมือง ตอนที่ 4 ลือเลื่องเมืองท่องเที่ยว (2) คุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านจากผู้ทรงคุณวุฒิในด้าน เนื้อหา วิธีการนำเสนอ การใช้ภาษา การจัดรูปเล่ม การจัดหน้าและภาพประกอบ และประโยชน์ที่ได้รับโดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก มีคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.36 และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านทุกด้าน อยู่ในระดับเหมาะสมมาก มีคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.38 สรุปได้ว่าหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นมีคุณภาพเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ หนังสือส่งเสริมการอ่าน มัธยมศึกษา ภูเก็ต

Independent study title: The Construction of a Reading Enhancement Book Entitled “Broaden Your Horizon by Discovering Phuket’s Hidden Beauty” for Mathayom Suksa III Students of Satri Phuket School in Phuket Province

Author: Miss Nisanat Songruk; **ID:** 2602101145;

Degree: Master of Education (Curriculum and Instruction);

Independent study advisor: Dr. Apirak Anaman; **Academic year:** 2019

Abstract

The purposes of this study were (1) to construct a reading enhancement book entitled “Broaden Your Horizon by Discovering Phuket’s Hidden Beauty” for Mathayom Suksa III students of Satri Phuket School in Phuket province; and (2) to verify quality of the constructed reading enhancement book.

The informants for this study consisted of a group of 3 experts and a group of 35 Mathayom Suksa III students. The employed instruments for employed instruments in the study were (1) a reading enhancement book entitled “Broaden Your Horizon by Discovering Phuket’s Hidden Beauty”, (2) a reading enhancement book quality verification form for the experts, and (3) a form for assessment of student’s opinion. Data were statistically analyzed using the percentage and mean.

Findings of the study were as follows: (1) the constructed reading enhancement book was written in the poetic forms of Klon Supab, Kap Yani 11 and Kap Surangkhanang 28; its contents comprised 4 parts: Part 1: Amazing Phuket History; Part 2: Place of Cultural Origin; Part 3: Delicious Local Phuket Food; and Part 4: Renown Tourist City; and (2) the quality of the constructed reading enhancement book, as verified by experts, was at the highly appropriate level in all six aspects, namely, the contents, the presentation method, the language usage, the illustrations, the book appearance and format, and the benefits of the book, with the overall rating mean of 4.36; furthermore, the students’ opinions toward the reading enhancement book were at the highly appropriate level with the overall rating mean of 4.38. So, it could be concluded that the constructed reading enhancement book had quality at the highly appropriate level.

Keywords: Reading enhancement book, Mathayom Suksa, Phuket

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ต” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ผู้ศึกษาได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ อนุะมาน ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และติดตามผลการศึกษาค้นคว้าอย่างใกล้ชิดเสมอมา จนกระทั่งเสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณีย์ ยะหะกร กรรมการสอบ ผู้ศึกษาซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ นางอุไรพร สิริทัฬหะ ครูชำนาญการพิเศษ นายลิขิต หล้าแหล่ง ครูชำนาญการและปราชญ์ท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต และนายถิรฉัตร คงจันทร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางทอง ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแต่งคำประพันธ์ ที่ให้ความอนุเคราะห์แก้ไข เสนอแนะการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน ทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สำเร็จไปได้ด้วยดี

นอกจากนี้ขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณะครูที่ให้ความสนใจด้วยดีเสมอมา และนักเรียนโรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามความคิดเห็น ขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

นิศานาถ สงรักษ์

สิงหาคม 2563

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
ขอบเขตการศึกษา	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
เอกสารที่เกี่ยวข้องและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
บทที่ 2 หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ต” สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต	61
บทที่ 3 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	119
สรุปผลการศึกษา	119
อภิปรายผล	126
ข้อเสนอแนะ	129
บรรณานุกรม	130
ภาคผนวก	135
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	136
ข รายชื่อนักเรียนที่ร่วมประเมินหนังสือ	141
ค แบบประเมินคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ	143
ง ผลการตรวจสอบคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ	146
จ แบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับนักเรียน	153
ฉ ผลการตรวจสอบคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านของนักเรียน	156
ประวัติผู้ศึกษา	163

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ ตั้งแต่เด็กจนโตและกระทั่งถึงวัยชรา เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียน จำเป็นต้องอ่านหนังสือเพื่อการศึกษาหาความรู้ด้านต่างๆ เพื่อช่วยให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ เพราะสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปพัฒนางานของตน เสริมสร้างประสบการณ์ในชีวิต เกิดความคิด สติปัญญา สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนสมบูรณ์ทั้งกายและใจ ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้การอ่านยังเป็นเครื่องมือสืบทอดทางวัฒนธรรมของคนรุ่นต่อไป ซึ่งปัจจุบันเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร เด็กไทยโดยส่วนใหญ่ใช้เวลาในการเล่นอินเทอร์เน็ต ทำให้การอ่านหนังสือลดน้อยลง ทั้งที่การอ่านมีความสำคัญในการพัฒนาสติปัญญาของเด็กซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มาตรา 23 การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสม ของแต่ละระดับ การศึกษาในเรื่อง ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทยและระบบการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) ซึ่งการนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์ความรู้ในท้องถิ่นเข้ามาประยุกต์กับการเรียนรู้ของผู้เรียน สามารถทำได้หลายวิธี ทั้งการจัดทำเนื้อหา

สอดคล้องความรู้ในรายวิชาต่าง ๆ การจัดให้นักเรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริงของนักเรียน การจัดทำเอกสาร หนังสือส่งเสริมการอ่าน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ เข้าใจ เข้าถึงองค์ความรู้ในท้องถิ่น

จากประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ตที่ผ่านมามีพบว่า หนังสือเรียนที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนนั้น มีเนื้อหาไม่เพียงพอ ต่อการเพิ่มความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับท้องถิ่น ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องราว ความรู้ในท้องถิ่นน้อยมาก ส่งผลให้นักเรียนขาดความรัก ความหวงแหนท้องถิ่นของตน อีกทั้งนักเรียนไม่มีนิสัยรักการอ่าน ซึ่งการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านนั้นเป็นเรื่องที่ทำได้ยากและต้องใช้เวลาอันยาวนาน ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องหาวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นและปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านจึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะในการอ่าน รักหวงแหนในท้องถิ่นของตนและปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ซึ่งหนังสือส่งเสริมการอ่าน เป็นหนังสือที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะในการอ่านภาษาไทย มีนิสัยรักการอ่าน เป็นหนังสือที่ให้ความรู้ มีคติ และสารประโยชน์ อีกทั้งมีรูปแบบสวยงาม มีภาพประกอบ ได้รับความรู้ความสนใจ ให้นักเรียนอยากอ่านมากยิ่งขึ้น การจัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่านจึงเป็นตัวเลือกหนึ่ง ที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้ ฝึกทักษะการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดภูเก็ตเป็นเกาะที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย เป็นจังหวัดที่มีประวัติศาสตร์ที่ยาวนานและน่าสนใจการสั่งสมบ่มเพาะจนเกิดความหลากหลายทางวัฒนธรรมอย่างเป็นเอกลักษณ์ มีการหิบบิ๊มวัฒนธรรมต่างถิ่นนำมาประยุกต์ พัฒนาให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น นอกจากนี้การเกิดและเติบโตของชุมชนชาวจีน กลุ่มชนอื่นอพยพเข้ามาตั้งหลักแหล่งในภูเก็ตจำนวนมากทำให้จังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม นอกจากนี้การที่จังหวัดภูเก็ตมีภูมิศาสตร์เป็นเกาะ ทำให้มีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามและหลากหลาย มีประเพณี วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ภาษาและอาหารที่เป็นเอกลักษณ์ จนได้รับการขนานนามว่าไข่มุกแห่งอันดามัน ดังนั้นการให้นักเรียนได้เรียนรู้ ประวัติความเป็นมา ขนบธรรมเนียม อาหารพื้นเมือง รวมถึงสถานที่ท่องเที่ยว จะทำให้นักเรียนได้เปิดโลกทัศน์ ได้เรียนรู้ รู้จักและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาสนใจจัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สรรค์ภูเก็ต” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต เพื่อใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอน ปลูกฝังให้นักเรียนเรียนรู้และเข้าใจความเป็นภูเก็ตรวมถึงส่งเสริมทักษะการอ่านของนักเรียนและให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 2.1 เพื่อสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สรรค์ภูเก็จ” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต
- 2.2 เพื่อตรวจสอบคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้น

3. ขอบเขตการศึกษา

3.1 หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สรรค์ภูเก็จ” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต เป็นงานเขียนประเภทร้อยกรองที่ผู้ศึกษาได้ประพันธ์ขึ้นเอง เนื้อหาในเล่มแสดงเรื่องราวด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับจังหวัดภูเก็ต จำนวน 4 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ประวัติศาสตร์ล้ำเลิศ ตอนที่ 2 แหล่งกำเนิดวัฒนธรรม ตอนที่ 3 อร่อยล้ำอาหารพื้นเมือง ตอนที่ 4 ลือเลื่องเมืองท่องเที่ยว โดยมีภาพประกอบและคำอธิบายศัพท์เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจมากยิ่งขึ้น

3.2 การตรวจสอบคุณภาพของหนังสือ ตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความสามารถในด้านการแต่งคำประพันธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นภูเก็ต ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3 คน ประเมินโดยใช้แบบประเมินคุณภาพหนังสือ และจากการสอบถามโดยใช้แบบสอบถามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต จำนวน 35 คน

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

4.1 หนังสือส่งเสริมการอ่าน หมายถึง เอกสารการอ่านที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น ให้ชื่อว่า การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สรรค์ภูเก็จ” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ลักษณะเป็นงานเขียนประเภทร้อยกรอง แต่งด้วยกลอนสุภาพ กาพย์ยانی 11 และกาพย์สุรางคนางค์ 28 ประกอบด้วย 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 ประวัติศาสตร์ล้ำเลิศ ตอนที่ 2 แหล่งกำเนิดวัฒนธรรม ตอนที่ 3 อร่อยล้ำอาหารพื้นเมือง ตอนที่ 4 ลือเลื่องเมืองท่องเที่ยว

4.2 คุณภาพของหนังสือ หมายถึง ผลการประเมินคุณภาพคุณภาพของหนังสือ ส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ต” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรี-ภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ประเมินโดยใช้แบบประเมินคุณภาพของหนังสือและแบบสอบถามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ต จำนวน 35 คน

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 ได้หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ต” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคุณภาพ เพื่อใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

5.2 มีหนังสือส่งเสริมการอ่านที่มีคุณภาพที่ช่วยสร้างความสนใจให้แก่ นักเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีทักษะในการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน

5.3 ครูมีแนวทางในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านให้แก่ นักเรียน

6. เอกสารที่เกี่ยวข้องและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังนี้

6.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

6.1.1 ความหมายของการอ่าน

จิรวัดน์ เพชรรัตน์และอัมพร ทองใบ (2555, น.256) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นพฤติกรรมที่สนทนาโต้ตอบ ระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียน เป็นกระบวนการของการรับรู้และเข้าใจสาระที่เขียนขึ้น เป็นการรวบรวมความคิด ตีความ ทำความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน เพื่อพัฒนาตนเอง ทั้งในด้านสติปัญญา อารมณ์และสังคม

ธีรยุทธ ธีระศิลป์ (2551, น.30) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า “ การอ่าน” แปลว่า “ดูให้เข้าใจ” หรือ “ สังเกตพิจารณาดูให้เข้าใจ” หรือแปลว่า “คิด” ก็ได้ ฉะนั้นการอ่านหนังสือ คือ การดูหนังสืออย่างพิจารณาและต้องคิดตรองให้เข้าใจซึ่งเป็นการรับสารอย่างหนึ่ง โดยมีหนังสือเป็นสื่อนั่นเอง

นวกรณ์ อุณเรื่อน (2560, น.72) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการรับรู้สารซึ่งเป็นความรู้ ความคิด ความรู้สึก และความคิดเห็น ซึ่งผู้เขียนถ่ายทอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร การที่ผู้อ่านจะเข้าใจสารได้มากน้อยเพียงไรขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความสามารถในการใช้ความคิด การอ่านเป็นกระบวนการรับรู้ที่สำคัญไม่น้อยกว่าการฟังความสามารถในการอ่านจึงจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในสังคมปัจจุบัน

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2550, น.38) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง รับการถ่ายทอดโดยใช้ตัวอักษร สัญลักษณ์ เป็นสื่อความคิด เจตนาหรือการทำความเข้าใจกับผู้อ่านต้องการสื่อความหมายนั้น เพื่อให้มีความรู้ ความบันเทิง การพักผ่อน และการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

โสภณ สาทรสัมฤทธิ์ผล (2551, น.41) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่าการอ่าน หมายถึง การรับรู้หรือเข้าใจความหมายจากตัวหนังสือ หรือถ้อยคำที่ผู้เขียนสื่อถึงผู้อ่าน นอกจากนี้อาจหมายถึงเครื่องหมายหรือภาพต่าง ๆ ที่ผู้ส่งสารประสงค์ให้ผู้รับสารได้รับรู้หรือเข้าใจด้วย

จากความหมายข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการรับรู้ที่สำคัญ ที่ผู้เขียนถ่ายทอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งอาจเป็นความรู้ ความคิด ความรู้สึก และความคิดเห็น ฯลฯ

6.1.2 ความสำคัญของการอ่าน

ธีรยุทธ ธีระศิลป์ (2551, น.30 - 31) กล่าวถึง ความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นการรับรู้ที่สำคัญไม่น้อยไปกว่าการฟัง ยิ่งความเจริญทางด้านเทคโนโลยีเจริญมากขึ้นเท่าใด การอ่านก็ยิ่งมีความสำคัญมากขึ้นและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตมากขึ้นเช่นกัน ทั้งนี้ข่าวสารและสารสนเทศต่าง ๆ ได้เผยแพร่ทางสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์มากกว่าสื่อทางเสียงจนมีคำกล่าวว่า “ไม่อ่านหนังสือหนึ่งวัน โง่ไปเป็นปี” ดังนั้นจึงพอสรุปถึงความสำคัญของการอ่านได้ดังนี้

1. ความสำคัญเกี่ยวกับความรู้ เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ จะเห็นว่าการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ต้องอาศัยการอ่านเป็นส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะอ่านหนังสือโดยตรงหรืออ่านจากอินเทอร์เน็ตก็ตาม

2. ความสำคัญเกี่ยวกับอารมณ์ เพราะการอ่านเป็นสิ่งที่ช่วยทำให้เกิดความเพลิดเพลิน บันเทิงใจ จึงช่วยให้อารมณ์ดี คลายเครียดได้ทางหนึ่ง ซึ่งอาจจะเกิดจากถ้อยคำภาษาไทยที่ไพเราะและเนื้อหาที่สนุกสนานตรงกับความสนใจ

3. ความสำคัญด้านจิตใจ เพราะการอ่านช่วยกล่อมเกลา ชักนำ โน้มน้าวใจ ฯลฯ คนเรามีจิตใจที่ตึ๊งงขึ้น เสมือนเติมเต็มคุณค่าความเป็นมนุษย์ให้สูงขึ้น จึงเรียกกันว่า “การจรโลงใจ” นั่นเอง

4. ความสำคัญด้านบุคลิกภาพ เพราะการอ่านเปรียบเสมือนการท่องเที่ยวไปในโลกกว้างไม่มีขอบเขต ผู้อ่านจึงได้เรียนรู้พบเห็นสิ่งต่างๆทุกแง่มุม และนำสิ่งเหล่านั้นมาพัฒนาบุคลิกภาพตนเองหรือนำมาใช้ในโอกาสต่าง ๆ อย่างผู้มีวิสัยทัศน์ ปฏิบัติได้อย่างทันสมัย เหมาะสมทุกสภาวะ เป็นผู้มีเหตุผล ฯลฯ

5. ความสำคัญเกี่ยวกับอาชีพ เพราะการอ่านเป็นที่มาของอาชีพและพัฒนาอาชีพ จึงเห็นได้ว่าทุกอาชีพต้องมีตำรา วารสาร ฯลฯ สำหรับอาชีพด้านนั้นโดยตรง เช่น เกษตรกรมีหนังสือสำหรับเกษตรกร ครูมีหนังสือสำหรับอาชีพครู เป็นต้น ซึ่งการอ่านจะช่วยให้การประกอบอาชีพมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

บรรเทา กิตติศักดิ์ (2542, น.256) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า หนังสือมีความสำคัญต่อมนุษย์ เป็นสิ่งที่มนุษย์บันทึกความรู้ความคิด และประสบการณ์ เพื่อถ่ายทอดให้ผู้อ่านทราบ หนังสือจะช่วยพัฒนาสติปัญญาของมนุษย์ทำให้เกิดความรู้ ประสบการณ์ และความคิด ทำให้เป็นคนรอบรู้ทันต่อเหตุการณ์ เกิดความเฉลียวฉลาด นอกจากนั้นหนังสือบางเล่มยังช่วยสร้างความรื่นรมย์ให้แก่มนุษย์ ช่วยสร้างคุณค่าทางอารมณ์ หนังสือบางเล่มยังช่วยให้แนวทางการดำเนินชีวิตแก่มนุษย์ หนังสือจึงช่วยเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ ทำให้มนุษย์ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต หนังสือเป็นเพื่อนช่วยให้หายเหงา และช่วยให้มนุษย์รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ผู้ที่รักการอ่านหนังสือจะมีความสุขกับการอ่าน สามารถใช้หนังสือค้นคว้าหาความรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน สร้างเสริมชีวิตให้สมบูรณ์ขึ้น ทำให้ผู้อ่านทันสมัย ทันเหตุการณ์ มีความรู้มากขึ้น นักเรียน นิสิต นักศึกษาจะต้องใช้การอ่านเป็นเครื่องมือของการเรียน และการแสวงหาความรู้เพื่อเพิ่มพูนความรู้ประสบการณ์ ทำให้เกิดความคิด ขยายความคิดให้กว้างไกลและลึกซึ้งยิ่งขึ้น การอ่านจึงเป็นการพัฒนาผู้อ่าน

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2551, น.7-8) กล่าวถึง ความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้

1. จะช่วยสร้างความคิดให้เกิดขึ้นกับผู้อ่าน ทั้งนี้เพราะสารแต่ละประเภท ผู้เขียนได้สอดแทรกเรื่องราวต่างๆ ที่ต้องการนำเสนอให้ผู้อ่านรู้จัก และยังได้สอดแทรกความคิดเห็นของผู้เขียนลงไปในเนื้อหา ทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้และความคิดของผู้เขียน ผู้อ่านเกิดความคิดใหม่เป็นของตนเอง โดยอาศัยแนวทางการคิดของผู้เขียนเป็นพื้นฐาน

2. จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาความรู้ให้กับผู้อ่าน สารแต่ละประเภทจะสอดแทรกความรู้ที่แตกต่างกัน รวมทั้งอาจมีความรู้ใหม่ ที่ช่วยให้ผู้อ่านเป็นผู้รอบรู้ ทันท่องเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ในสังคมที่อยู่ใกล้ตัวหรือสังคมที่อยู่ไกลออกไป

3. จะช่วยให้เกิดทักษะการสรุปข้อมูลที่ได้จากการอ่าน กล่าวคือ ข้อมูลที่ปรากฏในสารมักจะกระจัดกระจาย ดังนั้น การอ่านจะช่วยให้ผู้อ่านจัดข้อมูลเป็นหมู่เป็นพวก แล้วสรุปแต่ละพวกให้เหลือแต่แก่นหรือแนวคิด เพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

4. จะช่วยทำให้เข้าใจสังคม เพราะสารแต่ละยุคสมัย เปรียบเสมือนเป็นตัวแทน ของสังคม ดังนั้น การอ่านจึงมีคุณค่าช่วยให้เห็นฉากของสังคมในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ซึ่งต้องการบุคคลที่มีความสามารถช่วยตัดสินใจความถูกต้องในเหตุการณ์เหล่านั้น ทั้งนี้โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากการอ่านเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ

5. จะช่วยให้เห็นรูปแบบของสารประเภทต่าง ๆ สารแต่ละประเภทย่อมมีรูปแบบของการนำเสนอที่แตกต่างกัน เช่น การนำเสนอวิชาการให้ความรู้ ย่อมมีรูปแบบของการนำเสนอที่แตกต่างจากสารบันเทิง ซึ่งมีรูปแบบของการนำเสนอที่แตกต่างออกไป การอ่านสารหลายประเภทย่อมเห็นข้อที่แตกต่างกัน อันจะนำไปสู่การพัฒนาอัตราเร็วในการอ่านให้สูงขึ้น

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2550, น.31) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านหนังสือไว้ดังนี้

1. การอ่านหนังสือทำให้ได้เนื้อหาสาระความรู้มากกว่าการศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีอื่นๆ เช่น การฟัง

2. ผู้อ่านสามารถอ่านหนังสือได้โดยไม่มีการจำกัดเวลาและสถานที่สามารถนำไปไหนมาไหนได้

3. หนังสือเก็บได้นานกว่าสื่ออย่างอื่นซึ่งมีอายุการใช้งานโดยจำกัด

4. ผู้อ่านสามารถฝึกการคิดและสร้างจินตนาการได้เองขณะอ่าน

5. การอ่านส่งเสริมให้มีสมมติ มีสมาธิมากกว่าและมากกว่าสื่ออื่น ทั้งนี้เพราะขณะอ่านจิตใจจะต้องมุ่งมั่นอยู่กับข้อความ พินิจพิเคราะห์ข้อความ

6. ผู้อ่านเป็นผู้กำหนดการอ่านได้ด้วยตนเอง จะอ่านคร่าว ๆ อ่านละเอียด อ่านข้ามหรืออ่านทุกตัวอักษร เป็นไปตามใจของผู้อ่าน หรือจะเลือกอ่านเล่มไหนก็ได้ เพราะหนังสือมีมากสามารถเลือกอ่านเองได้

7. หนังสือมีหลายรูปแบบและราคาถูกกว่าสื่ออื่นๆ จึงทำให้สมองผู้อ่านเปิดกว้างสร้างแนวคิดและทัศนคติได้มากกว่า ทำให้ผู้อ่านไม่ติดอยู่กับแนวคิดใดโดยเฉพาะ

8. ผู้อ่านเกิดความคิดเห็นได้ด้วยตนเอง วิจัยเนื้อหาสาระได้ด้วยตนเอง รวมทั้งหนังสือบางเล่ม สามารถนำไปปฏิบัติแล้วเกิดผลดี

โสภณ สาทรสัมฤทธิ์ผล (2551, น.42) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ ดังนี้

1. การอ่านช่วยเพิ่มพูนความรู้ ความคิด และประสบการณ์ ทำให้มีความเจริญงอกงามทั้งสติปัญญา อารมณ์ และมีส่วนพัฒนาจิตใจได้เป็นอย่างดี
  2. การอ่านมากช่วยส่งเสริมให้เกิดวิจรรณญาณในการรับสาร
  3. การอ่านช่วยให้สามารถติดตามความเคลื่อนไหว และความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ของสังคมโลกได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร เป็นประจำจะช่วยให้เป็นผู้รอบรู้
  4. การอ่านช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และผ่อนคลายความตึงเครียดทางอารมณ์ ทำให้ได้รับความเพลิดเพลิน และช่วยให้รู้สึกว่าการอ่านผ่านไปอย่างรวดเร็ว เพราะการอ่านหนังสือ คือ กิจกรรมคลายความเหงาที่ดีวิธีหนึ่ง
  5. การอ่านช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพ เพราะผู้ที่อ่านมากย่อมมีโลกทัศน์ที่กว้างขึ้น และรู้จักฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ทำให้เป็นผู้มี “เสน่ห์” ที่คนรอบข้างอยากอยู่ใกล้
- กล่าวโดยสรุป การอ่านมีความสำคัญ เพราะช่วยให้ผู้อ่านเกิดความรู้ ความคิด และประสบการณ์ เข้าใจสังคมและสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวเราได้เป็นอย่างดี อีกทั้งทำให้มองโลกได้กว้างไกลขึ้น เข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม สามารถนำความรู้จากการอ่านไปปรับปรุงพัฒนาตนเอง ฝึกคิด จินตนาการ และเกิดวิจรรณญาณในการรับสารอีกด้วย

6.1.3 จุดมุ่งหมายของการอ่าน

จิรวัดน์ เพชรรัตน์และอัมพร ทองใบ (2555, น.262) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ดังนี้

1. อ่านเพื่อหาความรู้หรือเพิ่มพูนความรู้ เป็นความรู้จากหนังสือประเภทตำราทางวิชาการ สารคดีทางวิชาการ การวิจัยประเภทต่าง ๆ หรือการอ่านผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การอ่านจากหนังสือที่มีสาระเดียวกัน ควรอ่านจากผู้เขียนหลาย ๆ คน เพื่อเป็นการตรวจสอบความถูกต้องแม่นยำของเนื้อหา ผู้อ่านจะมีความรอบรู้ ได้แนวคิดที่หลากหลาย การอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้นี้ เป็นการอ่านเพื่อสั่งสมความรู้ และประสบการณ์ของผู้อ่าน
2. อ่านเพื่อให้ทราบข่าวสาร ความคิด เป็นการอ่านเพื่อให้ทราบข่าวสาร ความคิด เข้าใจแนวคิด ซึ่งได้แก่ การอ่านหนังสือประเภทบทวิจารณ์ข่าว รายงานการประชุม ผู้อ่านไม่ควรเลือกอ่านหนังสือที่สอดคล้องกับความคิดและความชอบของตน ควรเลือกอ่านอย่าง

หลากหลาย จะทำให้มีมุมมองที่กว้างขึ้น จะช่วยให้เรามีเหตุผลอื่น ๆ มาประกอบการวิจารณ์ วิเคราะห์ได้ลุ่มลึกมากขึ้น

3. อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน หรือเพื่อความบันเทิง ความชื่นชม การอ่านเป็นอาหารใจให้เกิดความบันเทิงใจ อ่านแล้วเกิดความเพลิดเพลิน สนุกสนาน ที่ได้จากการอ่านหนังสือ ประเภทบันเทิงคดี เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น เรื่องแปล การ์ตูน หรืออ่านบทละคร อ่านบทกวีนิพนธ์ บทเพลง บทกวี เป็นต้น นอกจากจะเพลิดเพลินไปกับภาษาและเรื่องราวที่สนุกสนานแล้วยังได้ความรู้ และคติข้อคิดควบคู่ไปด้วย

4. อ่านเพื่อพัฒนาวิจารณ์และค่านิยม การอ่านเพื่อพัฒนาวิจารณ์และค่านิยม จะเกี่ยวข้องกับพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนในระดับที่สูงขึ้น และมีการเพิ่มพูนประสบการณ์ทางโลกและชีวิตที่เจนจัดมากขึ้น นักเรียนจึงจะเข้าใจคิธรรมที่แทรกอยู่ในวรรณกรรมที่อ่าน ด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างสมเหตุสมผล สามารถเลือกและประยุกต์สิ่งที่มีคุณค่ามาพัฒนาตนเอง ให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีคุณค่า สามารถรับใช้สังคมประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าตามกำลังสติปัญญาที่เพิ่มพูนขึ้น

ธีรยุทธ ธีระศิลป์ (2551, น.31) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านหนังสือแต่ละครั้งและของแต่ละคนมีจุดมุ่งหมายต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสนใจ ความต้องการและประเภทหนังสือ แต่ก็สามารถจำแนกจุดมุ่งหมายสำคัญได้ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายด้านความรู้ ซึ่งการอ่านเพื่อความรู้นั้นผู้อ่านจะได้รับความรู้ 2 ประเภท คือ ความรู้ทางด้านวิชาการ ได้แก่ อ่านตำรา บทความ สารคดี งานวิจัย ฯลฯ และความรู้ประเภทข่าวสาร ได้แก่ อ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร เป็นต้น

2. จุดมุ่งหมายด้านบันเทิง เป็นการอ่านเพื่อผ่อนคลายให้ความเพลิดเพลิน ทำให้อารมณ์ดี สนุกสนานไปกับเนื้อเรื่องและถ้อยคำสำนวนที่อ่านได้แก่ อ่านนวนิยาย เรื่องสั้น วรรณคดี บทกวี เป็นต้น

3. อ่านเพื่อพัฒนาจิตใจ เป็นการอ่านเพื่อยกระดับจิตใจให้สูงขึ้นที่เรียกว่า จรรโลงใจ คือ ช่วยเพิ่มพูนด้านศีลธรรม คุณธรรม ได้แก่ อ่านหนังสือธรรมะ ชีวประวัติของบุคคล บทกวีนิพนธ์ เป็นต้น

4. จุดมุ่งหมายเพื่อค้นหาคำตอบ เป็นการอ่านเพื่อนำความรู้มาแก้ปัญหา หรือตอบข้อสงสัย สามารถนำความรู้มาปฏิบัติในการดำเนินชีวิตไปในทางที่ถูกต้อง ได้แก่ การอ่านผลงานการวิจัย อ่านประกาศ อ่านคู่มือการใช้อุปกรณ์ อ่านฉลากยา เป็นต้น

นวกรณ์ อุ่นเรือน (2560, น.72 - 73) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการอ่านไว้ดังนี้

1. อ่านเพื่อความรู้ เป็นการอ่านเพื่อศึกษาค้นคว้าทางด้านวิชาการที่จะมาเสริมสร้างความรู้ความสามารถในเชิงวิชาการ เพราะความรู้ต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมอยู่ทุกขณะ เราจึงต้องหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอให้ทันต่อความก้าวหน้าของโลก การอ่านทำให้ผู้อ่านมีความรู้รอบรู้ ขยายขอบเขตออกไปจากเดิมที่มีอยู่ ทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับวิชาการแขนงต่าง ๆ นำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมโดยไม่จำเป็นต้องเป็นนักปราชญ์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ เช่น การอ่านตำรา สารคดี วารสาร หนังสือพิมพ์ ป้ายเครื่องหมาย คำอธิบาย คู่มือ ใช้อุปกรณ์หรือคู่มือต่าง ๆ

2. อ่านเพื่อพัฒนาความคิด เป็นการอ่านเพื่อวิเคราะห์หรือวิจารณ์ คือ อ่านเพื่อให้เข้าใจลึกซึ้งพอที่จะนำความรู้ไปใช้หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ การอ่านวัสดุสิ่งพิมพ์ที่แสดงทรรศนะ เช่น บทความ บทวิจารณ์ รายงาน งานวิจัยต่าง ๆ ช่วยให้อ่านมีทรรศนะกว้างขวาง เพราะจะได้ทำความเข้าใจแนวคิดที่สำคัญ การจัดลำดับขั้นแนวคิดของผู้เขียน พิจารณาเหตุผลและจุดสนใจในการเขียนเรื่องนั้น ๆ เป็นการปลูกฝังนิสัยการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในการดำเนินชีวิตหรือแก้ปัญหาต่างๆ ในชีวิต ผู้อ่านจะต้องใช้วิจารณญาณในการเลือกนำความคิดที่ได้จากการอ่านมาใช้ให้เกิดประโยชน์

3. อ่านเพื่อความบันเทิง เป็นการอ่านเพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ผ่อนคลายอารมณ์ หรือเพื่อฆ่าเวลาระหว่างการรอคอยอะไรสักอย่าง เช่น รอบุคคลที่นัดหมาย คอยเวลารถไฟออก รอรถประจำทาง ซึ่งผู้อ่านมักเลือกสิ่งพิมพ์ตามรสนิยมและความสนใจของตน เช่น หนังสือพิมพ์ นวนิยาย เรื่องสั้นวรรณคดี สารคดีบางประเภท การ์ตูนหรือเรื่องขำขัน การอ่านลักษณะนี้จะช่วยให้อ่านเกิดความบันเทิงควบคู่ไปกับความรู้ ความคิด และได้ผ่อนคลายอารมณ์ดีใจ

4. อ่านเพื่อกิจธุระหรืออ่านด้วยความจำเป็น เป็นการอ่านเพื่อผลประโยชน์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิต หรือในการทำงาน เช่น หนังสือสัญญา ประกาศ ระเบียบการหรือแบบฟอร์มต่าง ๆ แผนที่เดินทาง ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพเพื่อแก้ปัญหาโรคภัยไข้เจ็บ เป็นต้น

5. อ่านเพื่อประโยชน์ในการเข้าสังคม เป็นการอ่านเพื่อจะได้เป็นส่วนหนึ่งของคนกลุ่มที่เราติดต่อยู่ด้วย ทำให้สามารถติดต่อกับปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ทักษะ และมุมมองกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น มักเป็นสิ่งพิมพ์เรื่องราวที่กำลังอยู่ในความสนใจของสังคม เช่น ข่าว นวนิยาย ละคร

6. การอ่านเพื่อพัฒนาอาชีพ เป็นการอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ประสพการณ์ เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับสาขาอาชีพ ทำให้เป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์ มีมุมมองที่กว้างขวางขึ้น สามารถนำไปพัฒนาศักยภาพในการทำงาน หรือประยุกต์ใช้ประกอบอาชีพได้ เช่น การอ่านหนังสือภาษาอังกฤษสำหรับช่างเทคนิคและวิศวกร คู่มือช่าง คู่มือการปฏิบัติงานเลขานุการ หนังสือคอมพิวเตอร์ สารคดี บทความ ฯลฯ

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2550, น.30) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ดังนี้

1. การอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ ได้แก่ การอ่านหนังสือประเภทตำราทาง วิชาการ สารคดีทางวิชาการ การวิจัยประเภทต่าง ๆ หรือการอ่านผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ควรอ่าน อย่างหลากหลายเพราะความรู้ในวิชาหนึ่งอาจนำมาช่วยเสริมในอีกวิชาหนึ่งได้

2. การอ่านเพื่อแสวงหาความบันเทิง พักผ่อนหย่อนใจ ได้แก่ การอ่านจาก หนังสือประเภทสารคดีท่องเที่ยว นวนิยาย เรื่องสั้น เรื่องแปล การ์ตูน บทประพันธ์ บทเพลง แม้ จะเป็นการอ่านเพื่อความบันเทิงแต่ผู้อ่านจะได้ความรู้ที่สอดแทรกอยู่ในเรื่องนั้นด้วย

3. การอ่านเพื่อแสวงหาข่าวสารความคิด ได้แก่ การอ่านหนังสือประเภท บทความ บทวิจารณ์ รายงานต่างๆ ถ้าจะให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงต้องเลือกอ่านให้หลากหลาย จากเอกสาร วารสาร สื่ออื่นๆ ไม่เจาะจงอ่านเฉพาะสื่อที่นำเสนอตรงกับความคิดของตน เพราะจะ ทำให้มุมมองที่กว้างขึ้นอันจะช่วยให้เรามีเหตุผลอื่น ๆ มาประกอบการวิจารณ์ วิเคราะห์ได้หลาย มุมมองมากขึ้น

4. การอ่านเพื่อจุดประสงค์เฉพาะทางแต่ละครั้ง ได้แก่ การอ่านที่ไม่ได้ เจาะจง แต่เป็นการอ่านเป็นบางครั้งคราวในเรื่องที่ตนเองสนใจหรืออยากรู้ เช่น การอ่านประเภท ต่าง ๆ การอ่านโฆษณา แผ่นพับประชาสัมพันธ์ สลากยา การอ่านข่าวสังคม ข่าวบันเทิง ข่าวกีฬา การอ่านประเภทนี้มักใช้เวลาในการอ่านไม่นานและไม่กระทำทุกวัน ส่วนใหญ่เป็นการอ่านเพื่อให้ ความรู้และนำไปใช้หรือนำไปเป็นหัวข้อสนทนา เชื่อมโยงการอ่านสู่การวิเคราะห์ และคิดวิเคราะห์

5. การอ่านเพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

6. การอ่านเพื่อการพัฒนา และปรับเปลี่ยนบุคลิกภาพ เช่น หนังสือการฝึก การพูด การประกอบอาหาร การประดิษฐ์สิ่งต่างๆ

กล่าวโดยสรุป การอ่านมีจุดมุ่งหมายเพื่อรับการถ่ายทอดเป็นสื่อความคิด เจตนา หรือการทำความเข้าใจให้มีความรู้ ความบันเทิง เกิดการพักผ่อน พัฒนาปรับเปลี่ยน บุคลิกภาพและการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

6.1.4 หลักการอ่านหนังสือให้มีประสิทธิภาพ

จิรวัดน์ เพชรรัตน์และอัมพร ทองใบ (2555, น.275) กล่าวถึงหลักการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพไว้ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่าน ผู้อ่านควรรู้หรือกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน ซึ่งจะทำให้เลือกวิธีการอ่าน และใช้อัตราเร็วในการอ่านได้อย่างเหมาะสม
2. ตำรวจข้อมูล ผู้อ่านควรสนใจข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือ เช่น ความรู้เกี่ยวกับผู้แต่ง เวลาที่แต่ง จำนวนครั้งที่พิมพ์ และสถานที่พิมพ์ ฯลฯ ข้อมูลเหล่านี้จะช่วยเสริมให้ผู้อ่านมีความรู้ความเข้าใจในความเป็นมาของหนังสือได้ดียิ่งขึ้น
3. สังเกตส่วนประกอบของหนังสือ ผู้อ่านควรรู้ส่วนประกอบต่างๆของหนังสือบ้าง ได้แก่ คำนำ สารบัญ บทสรุปส่วนท้ายของหนังสือ บรรณานุกรม บางเล่มอาจทำครรรชนีไว้ท้ายเล่ม หรือมีอภิธานศัพท์ เมื่อได้พลิกดูส่วนประกอบต่างๆ ของหนังสือแล้วก็อาจทำให้อ่านหนังสือได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และได้รับความรู้จากการอ่านเต็มที่
4. อ่านอย่างมีสมาธิ การอ่านอย่างมีสมาธิ อ่านด้วยจิตใจที่แน่วแน่ ไม่ปล่อยจิตให้ฟุ้งซ่าน จะช่วยให้เข้าใจเนื้อหาของเรื่องที่อ่านได้อย่างชัดเจน มีผลให้กระแสดความนึกคิดจากรีอยู่ในความทรงจำเป็นระยะเวลานาน ๆ ทั้งยังทำให้เป็นคนมีความจำดีไปโดยอัตโนมัติ จะมีจิตใจผ่อนคลายอยู่ตลอดเวลา
5. ทบทวนและได้ตรง เมื่ออ่านหนังสือจบแล้ว ควรพิจารณาทบทวนสิ่งที่อ่านอยู่ทุกระยะ เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร และที่สำคัญที่สุด “ทำไม” แล้วพยายามให้คำตอบอยู่ในใจตลอดเวลา จะทำให้เรารู้จักอ่านอย่างมีจุดหมาย

ธีรยุทธ ธีระศิลป์ (2551, น.31-32) กล่าวถึงหลักการอ่านหนังสือให้มีประสิทธิภาพไว้ว่า การอ่านหนังสือถ้าขาดหลักปฏิบัติที่ดีก็อาจสูญเปล่าทางการอ่านได้ การอ่านที่มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดนั้นควรมีหลักการดังต่อไปนี้

1. รู้จักเลือกหนังสืออ่าน เนื่องจากหนังสือมีหลายประเภท แต่ละประเภทมีหลายฉบับ แต่ละฉบับมีวัตถุประสงค์มีอุดมการณ์ในการนำเสนอแตกต่างกัน นักอ่านที่ฉลาดต้องรู้จักเลือกหนังสืออ่าน คือ ต้องเป็นหนังสือที่น่าเชื่อถือ มีความสร้างสรรค์ มีความทันสมัย มีคุณค่าทั้งทางสติปัญญา อารมณ์และจิตใจ ไม่ชักนำผู้อ่านไปสู่ความวิบัติ เป็นต้น
2. รู้จักกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่าน เนื่องจากจุดมุ่งหมายของการอ่านมีหลายอย่าง ฉะนั้นผู้อ่านที่ดีต้องกำหนดไว้ก่อนว่าจะอ่านเพื่อจุดมุ่งหมายใด ทั้งนี้จะได้กำหนดวิธีอ่านและปฏิบัติได้ถูกต้อง ถ้าอ่านเพื่อความเพลิดเพลินก็อ่านได้โดยไม่ต้องใช้สมาธิมากนัก ไม่ต้อง

จดบันทึก ฯลฯ แต่ถ้าอ่านเพื่อวิจารณ์ก็ต้องอ่านโดยมีสมาธิ ทำความเข้าใจอย่างละเอียด มีการจดบันทึก ฯลฯ

3. รู้จักสำรวจหนังสือ เนื่องจากหนังสือมีจำนวนมากมายไม่สามารถอ่านทั้งหมด จึงต้องรู้จักค้นหา สำรวจว่าหนังสือที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของเราหรือไม่เล่มใดบ้าง ตลอดจนศึกษาถึงความน่าเชื่อถือ โดยสังเกตจากผู้แต่ง สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์ คำนำ คำนิยม และหนังสืออ้างอิง เป็นต้น

4. รู้จักเปรียบเทียบ เนื่องจากหนังสือที่นำเสนอเนื้อหาสาระชนิดเดียวกัน มีหลายชนิด หลายฉบับ ฉะนั้นผู้อ่านต้องนำเนื้อหาสาระเหล่านั้นมาเปรียบเทียบกัน เพราะบางครั้งข้อมูลอาจคลาดเคลื่อนเนื่องจากเหตุผลบางประการ เช่น ผู้เขียนเข้าใจผิด การพิมพ์บกพร่อง การเปลี่ยนแปลงด้านวิชาการ และผลประโยชน์ทางธุรกิจก็บิดเบือนเนื้อหาสาระได้

5. รู้จักสร้างบรรยากาศการอ่าน เนื่องจากการอ่านหนังสือต้องอาศัยสมาธิ ฉะนั้นผู้อ่านต้องรู้จักเลือกบรรยากาศให้เหมาะสม ได้แก่ เลือกสถานที่ที่ไม่มีเสียงรบกวน เตรียมอุปกรณ์อำนวยความสะดวก และเครื่องใช้ต่างๆ ให้พร้อม เป็นต้น

6. รู้จักจดบันทึก เนื่องจากเนื้อหาสาระที่อ่านนั้นมีมากมายหลายรูปแบบ ผู้อ่านไม่สามารถจำได้หมด ผู้อ่านต้องจดบันทึกใจความสำคัญ ข้อความสำคัญ ส่วนวนภาษาสำคัญไว้ เพื่อสะดวกในการทบทวนความรู้และนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

นวกรณ์ อุ่นเรือน (2560, น.74-75) กล่าวถึงการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพไว้ว่า การอ่านหนังสือไม่ว่าจะเป็น การอ่านออกเสียงหรืออ่านในใจ ผู้อ่านที่มีประสิทธิภาพในการอ่านมิใช่แค่เพียงอ่านหนังสือออกเท่านั้น แต่ต้อง “อ่านเป็น” ด้วยจึงจะทำให้รับสารได้ตรงความหมาย ได้รรถรสตรงตามจุดมุ่งหมายของผู้เขียน การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพมีลักษณะดังนี้

1. จับใจความของเรื่องที่อ่านได้ คือ อ่านแล้วรู้เรื่องราวที่อ่านตลอดทั้งเรื่อง สรุปสาระสำคัญ และเข้าใจความหมายในเนื้อหาของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง

2. รับรู้รสชาติจากการอ่าน คือ เมื่ออ่านเรื่องใดก็ตามก็ย่อมเกิดความซาบซึ้งตรงเนื้อหา ส่วนวน และวิธีการประพันธ์นั้น ๆ มีอารมณ์คล้อยตามและเห็นภาพพจน์ตามคำบรรยาย

3. รู้จักใช้ความคิด การรู้จักใช้ความคิด รู้จักวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลทั้งในทางที่ขัดแย้งหรือเห็นด้วยกับผู้เขียน

4. วินิจฉัยคุณค่าได้ การวินิจฉัยคุณค่าได้ คือ การพิจารณาว่าเรื่องที่อ่านมีคุณค่าหรือประโยชน์ในแง่ใด มีส่วนดี ส่วนบกพร่อง และองค์ประกอบอื่นๆ ที่ควรให้ความสนใจอย่างน้อยเพียงใด พิจารณาได้ว่าหนังสือใดเหมาะกับบุคลิกประเภทใด

5. นำไปใช้ได้เหมาะสม การนำไปใช้ได้เหมาะสม คือ รู้จักนำสิ่งที่เป็นประโยชน์จากเรื่องที้อ่านมาประยุกต์ใช้ได้เหมาะกับสถานการณ์ หนังสือทุกเล่มย่อมมีคุณค่าในแง่ต่าง ๆ มากบ้างน้อยบ้าง การรู้จักวินิจฉัยและค้นหาประโยชน์จากหนังสือที้อ่านมาไปใช้อย่างเหมาะสม เป็นวิธีการหนึ่งการอ่านที่มีประสิทธิภาพ

6. เลือกหนังสืออ่านได้ตรงตามจุดมุ่งหมาย เลือกได้เหมาะสมกับโอกาส คือ รู้จักเลือกอ่านหนังสือได้ตรงตามความต้องการ

กล่าวโดยสรุป หลักการอ่านให้มีประสิทธิภาพนั้น ผู้อ่านจะต้องมีการเลือกหนังสือตามความสนใจ กำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่าน รู้จักส่วนประกอบต่าง ๆ ของหนังสือที้อ่านจากนั้นต้องอ่านอย่างมีสมาธิ จับใจความสำคัญและจดบันทึกความรู้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์

6.1.5 ประเภทของการอ่าน

จิรวัดน์ เพชรรัตน์และอัมพร ทองใบ (2555, น.264-265) กล่าวถึงประเภทของการอ่านไว้ดังนี้

1. อ่านผ่านๆ หรืออ่านเอาเรื่อง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้อ่าน เช่น การพลิกตำราบางเล่ม เพื่อดูว่าเนื้อหาครอบคลุมเรื่องที้อ่านหรือไม่ อาจจะอ่านเพียงหัวเรื่อง หรืออ่านหน้าสารบัญ เป็นต้น

2. อ่านวิเคราะห์ เมื่อมีความประสงค์รู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยละเอียด การอ่านแบบนี้อาจจะบันทึกเรื่องย่อไว้ด้วย เพื่อทบทวนความจำ

3. อ่านตีความ เมื่อผู้อ่านอ่านรู้เรื่องที้อ่านก็ต้องตีความ ซึ่งการตีความจะขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละคน ผู้อ่านหลายๆ คนที้อ่านเรื่องเดียวกันแล้วอาจตีความไม่เหมือนกันก็ได้
สอวศ์ ดำเนินสวัสดิ์ (2546, น.88) แบ่งประเภทการอ่านออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. การอ่านอย่างคร่าวๆ เป็นการอ่านเพื่อสำรวจว่า ควรอ่านหนังสือเล่มนี้ อย่างละเอียดหรือไม่ โดยอ่านเพียงชื่อเรื่อง หัวข้อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง คำนำ หรืออ่านเนื้อหาบางตอน โดยรวดเร็ว

2. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านเพื่อเก็บแนวคิดที้อ่านต้องการ และอ่านข้ามตอนที้อ่านไม่ต้องการ

3. การอ่านเพื่อสำรวจเนื้อหา เป็นการอ่านเพื่อทำเป็นบันทึกย่อ หรือทบทวนเพื่อสรุปสาระสำคัญของเรื่องทั้งหมด

4. การอ่านเพื่อศึกษาอย่างลึกซึ้ง เป็นการอ่านอย่างละเอียด เพื่อให้เข้าใจเรื่องที้อ่านอย่างชัดเจน

5. การอ่านเพื่อวิเคราะห์และวิจารณ์ เป็นการอ่านอย่างละเอียด เพื่อวิเคราะห์ เนื้อหาว่ามีความหมายและมีความสำคัญอย่างไร รวมทั้งแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลเกี่ยวกับ เรื่องที่อ่าน

กล่าวโดยสรุป ประเภทของการอ่าน มี 4 ประเภท คือ การอ่านคร่าว ๆ การอ่านจับใจความสำคัญ การอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์ และการอ่านเพื่อประเมินคุณค่า

6.1.6 ประโยชน์ของการอ่าน

จิววัฒน์ เพชรรัตน์และอัมพร ทองใบ (2555, น.260) กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านไว้ว่า

1. ประโยชน์ในฐานะที่เป็นวรรณคดี คือ ผู้อ่านได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน เกิดอารมณ์สะเทือนใจ และความนึกฝันไปตามท้องเรื่อง
2. ประโยชน์อันเกิดแก่ผู้เขียนเอง ได้แก่ การระบายอารมณ์ การแสดงความคิด การให้ทัศนะหลักเกณฑ์ชีวิตแก่ผู้อื่น
3. ประโยชน์ในฐานะที่เป็นเรื่องบันเทิงใจ ทั้งยังเป็นการประยุกต์เป็นละครวิทยุ ละครโทรทัศน์ ภาพยนตร์ เป็นต้น
4. ประโยชน์ในด้านความรู้ เช่น สภาพความเป็นอยู่ ภูมิฐานของบ้านเมือง วัฒนธรรม ฯลฯ หรือเป็นสิ่งที่ซ่อนเร้นให้เห็นสภาพชีวิตในเรื่องที่แต่งก็ได้ เช่น เหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ จะทำให้ผู้อ่านทราบรายละเอียดของชีวิตบุคคลสำคัญที่ทำคุณประโยชน์เพื่อประเทศชาติ
5. ประโยชน์ในด้านภาษา ผู้อ่านจะรับรสไพเราะทางภาษา ที่ร้อยกรองไว้ อย่างประณีตบรรจงแล้ว
6. ประโยชน์ทางด้านคติธรรม เป็นเครื่องชำระจิตใจผู้อ่าน ยกกระดับจิตใจให้สูงขึ้นถ้าเป็นวรรณคดีที่ดี
7. ประโยชน์ทางการเมือง อาจทำให้การเมืองแปรผันได้ โดยผู้แต่งใช้นวนิยาย เป็นสื่อคัดค้านความอยุติธรรม และทำให้ผู้อ่านเห็นด้วยได้

นวกรณ์ อุ่นเรือน (2560, น.75) กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านไว้ดังนี้

1. เพิ่มความรู้ การอ่านเป็นการเพิ่มความรู้ ผู้อ่านที่อ่านอย่างถี่ถ้วน ไตร่ตรอง และพิจารณาเนื้อหา เพื่อเลือกความรู้ที่เหมาะสมยอมเป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รู้จักแสวงหาความรู้อยู่เสมอ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้
2. พัฒนาความคิด การอ่านเป็นการสร้างสรรค์สติปัญญาและความคิด โดยเฉพาะการอ่านอย่างวิเคราะห์ วิวิจารณ์ เป็นการฝึกใช้วิจารณญาณเพื่อสามารถป้องกันหรือ

แก้ปัญหาได้อย่างสุขุม รอบคอบ เช่น รู้ว่าการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันควรปฏิบัติตนอย่างไรจึงจะปลอดภัย และการแก้ปัญหาโดยไม่ใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผล

3. พัฒนาบุคลิกภาพ การอ่านสามารถปรับปรุงความคิดเห็นของผู้อ่าน เพราะสิ่งที่ได้จากงานเขียนมิใช่มีเพียงเนื้อหาสาระ แต่ผู้อ่านต้องสามารถวิเคราะห์ว่าผู้เขียนส่งสารอะไร คือ ตีความความคิดเห็นและความรู้สึกของผู้เขียนได้ ความคิดที่พิจารณาจะส่งผลมาถึงบุคลิกภาพที่ดี สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี รู้จักการวางตัวได้เหมาะสม มีความคิดกว้างขวาง แสดงความคิดเห็นด้วยเหตุผลและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

4. สร้างความสนุกสนาน การอ่านหนังสือพิมพ์ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ ผู้อ่านย่อมได้รับความเพลิดเพลิน เบิกบานใจ เมื่อเกิดความเข้าใจในเนื้อหาและรสของงานเขียนนั้นๆ

5. เป็นผู้วิचारณญาณ ผู้อ่านจะรู้จักการตัดสินใจด้วยตนเองโดยใช้เหตุผล ไตร่ตรอง ไม่ตกเป็นเหยื่อของการโฆษณาชวนเชื่อ ไม่ตกเป็นเหยื่อคำโฆษณาที่เกินจริง ไม่หลงเชื่อคนง่าย ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ในสังคม การทำงาน และการศึกษา ในทุกระดับได้

6. ช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ การอ่านช่วยให้เกิดความคิดแปลกใหม่ ในการสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ เช่น การคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ หรือการสร้างสรรค์ผลงานที่ไม่ซ้ำซากจำเจ

7. ช่วยอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน เป็นการอ่านเพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิต เช่น การหาข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าก่อนออกไปซื้อของ อ่านประกาศรับสมัครงาน อ่านสลากยา อ่านข้อมูลการเดินทางหรือการท่องเที่ยว

8. ช่วยพัฒนางานอาชีพ ผู้ที่ยังไม่มีอาชีพอาจพบแนวทางในการประกอบอาชีพ หรือตัวอย่างบุคคลซึ่งประสบความสำเร็จในอาชีพด้วยความมานะบากบั่น ทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการเลือกอาชีพที่ตนถนัด หรือผู้ที่มีอาชีพอยู่แล้วก็อาจได้แนวทางจากการอ่านไปพัฒนางานอาชีพให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

9. ช่วยพัฒนาทักษะทางภาษา ผู้ที่อ่านหนังสืออยู่เสมอและรู้จักคิดพิจารณา ไตร่ตรองเรื่องี่อ่าน ย่อมมีทักษะทางภาษาดีขึ้น สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการสื่อสารทั้งการพูดและการเขียนได้

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2550, น.31) กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านไว้ว่า

1. เป็นการพัฒนาสติปัญญา ให้เกิดความรู้ ความฉลาด เกิดภูมิคุ้มกันที่ดีในชีวิตจิตใจ

2. ให้มีความรู้ในวิชาการต่างๆ อาจเป็นความรู้ทั่วไปหรือความรู้เฉพาะด้านก็ได้ เช่น การอ่านตำราแขนงต่างๆ หนังสือคู่มืออ่านประกอบในแขนงวิชาต่างๆ

3. ทำให้รอบรู้ทันโลก ทันเหตุการณ์ การอ่านหนังสือพิมพ์ การอ่านจากสื่อสารสนเทศต่างๆ การอ่านสื่อเหล่านี้นอกจากจะทำให้รู้ทันข่าวสารบ้านเมืองและสภาพการณ์ต่างๆ ในสังคมทั้งภายในและภายนอกประเทศแล้ว ยังได้ทราบข่าวกีฬา ข่าวบันเทิง บทความ วิจารณ์ ตลอดจนโฆษณาสินค้าต่างๆ อีกด้วย ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปรับความเป็นอยู่ให้เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพสังคมของตนเองในขณะนั้น

4. ทำให้ค้นหาคำตอบที่ต้องการได้ การอ่านหนังสือจะช่วยตอบคำถามที่เราข้องใจ สงสัย ต้องการรู้ได้ เช่น อ่านพจนานุกรมเพื่อหาความหมายของคำ อ่านหนังสือกฎหมายเมื่อต้องการรู้ข้อปฏิบัติ อ่านหนังสือคู่มือแนะวิธีเรียนเพื่อต้องการประสบความสำเร็จในการเรียน เป็นต้น

5. ทำให้เกิดความเพลิดเพลิน การอ่านหนังสือพิมพ์ที่มีเนื้อหาดี น่าอ่าน น่าสนใจ ย่อมทำให้ผู้อ่านมีความสุข ความเพลิดเพลิน เกิดอารมณ์คล้อยตามอารมณ์ของเรื่องนั้น ๆ ผ่อนคลายความตึงเครียด ได้ข้อคิด และยังเป็นการยกระดับจิตใจของผู้อ่านให้สูงขึ้น ได้อีกด้วย เช่น อ่านนิทาน นวนิยาย การ์ตูน เรื่องสั้น เป็นต้น

6. ทำให้เกิดทักษะและพัฒนาการในการอ่าน ผู้ที่อ่านหนังสือสม่ำเสมอย่อมเกิดความชำนาญในการอ่านสามารถอ่านได้เร็ว เข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ง่าย จับใจความได้ถูกต้อง เข้าใจประเด็นสำคัญของเรื่อง และสามารถประเมินคุณค่าเรื่องที่อ่านได้อย่างสมเหตุสมผล เช่น การอ่านบทความ บทความ วิจารณ์ สารคดี เอกสารทางวิชาการต่างๆ

7. ทำให้ชีวิตมีพัฒนาการเป็นชีวิตที่สมบูรณ์ ก้าวหน้า ประสบความสำเร็จ ประพฤติดี ประพฤติชอบ ผู้อ่านย่อมมีความรู้เรื่องราวต่าง ๆ มาก เกิดความรู้ ความคิดที่หลากหลาย กว้างไกล สามารถนำมาเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติให้ชีวิตมีคุณค่าและมีระเบียบแบบแผนที่ดียิ่งขึ้น เช่น การอ่านหนังสือธรรมะ กฎแห่งกรรม มงคลชีวิต สู้แล้วรวย ชีวิตประวัติ ผลงานของบุคคลดีเด่น เป็นต้น

8. ทำให้มนุษย์มีมนุษยสัมพันธ์ดีและเสริมสร้างบุคลิกภาพ ผู้อ่านมากย่อมรู้มาก มีข้อมูลต่างๆ สั่งสมไว้มาก เมื่อสนทนากับผู้อื่นย่อมมีความมั่นใจ ไม่ขาดเงินเพราะมีภูมิรู้สามารถถ่ายทอดความรู้ ให้คำแนะนำแก่ผู้อื่น เช่น การอ่านหนังสือสุขภาพชีวิต นิตยสาร วารสารสุขภาพ หมอชาวบ้าน หนังสือสร้างมนุษยสัมพันธ์ เพื่อนที่ดีที่ต้องการ เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป การอ่านมีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้มนุษย์ ซึ่งนอกจากการอ่านจะช่วยให้อ่านเกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลินแล้วการอ่านยังเป็น

จุดเริ่มต้นของการก่อให้เกิดความรู้ ความคิด ทักษะชีวิตและการถ่ายทอดองค์ความรู้ใหม่ สิ่งประดิษฐ์ใหม่เกิดความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาความสามารถในด้านต่างๆ ได้อย่างต่อเนื่อง

6.1.7 บทบาทของผู้เกี่ยวข้องในการส่งเสริมพัฒนาทักษะการอ่าน

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2550, น.37) กล่าวถึงบทบาทของผู้เกี่ยวข้องในการส่งเสริมพัฒนาทักษะการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นทักษะที่สามารถส่งเสริม พัฒนาให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนได้ การจัดกิจกรรมการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้เป็นการรวมพลังกันเพื่อปลูกฝังให้เด็กไทยรักการอ่านหนังสือและสร้างสรรค์สังคมแห่งการเรียนรู้ โดยจัดทั้งในระดับโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษา ครู ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง พังจัดการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ โดยให้ผู้บริหารจัดกิจกรรม “วางทุกงาน อ่านทุกคน” วันละอย่างน้อย 15 นาที เวลาเช้าก่อนเข้าเรียนด้วยการสร้างบรรยากาศ จัดเวลาและสถานที่ที่เหมาะสม และจัดหาหนังสือสำเนาบทความที่เป็นประโยชน์น่าสนใจหรือ ได้ความเพลิดเพลิน เพื่อให้ นักเรียนได้อ่านอย่างหลากหลาย อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นนิสัย การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านต้องจัดทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ให้ได้ผลครอบคลุมทั้งทางด้านการฟัง การคิด การพูด และการเขียน เช่นเดียวกัน เมื่อผู้อ่านอ่านแล้วควรให้เขียนเป็นบันทึก บรรยายความรู้สึก ความรู้และประสบการณ์จากการอ่าน การฟัง การค้นคว้า ทำเป็นแบบฝึกหัด และผลงานส่งครูอย่างสม่ำเสมอ กิจกรรมส่งเสริมการอ่านไม่ได้เป็นกิจกรรมเฉพาะ ของบรรณารักษ์หรือครูภาษาไทยเท่านั้น ครูแนะแนวก็สามารถมีส่วนร่วมได้ด้วยเช่นกัน การศึกษาทุกระดับที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในสถานศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาการอ่านของผู้เรียน ควรได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างหลากหลาย

กล่าวโดยสรุป การส่งเสริมและพัฒนาทักษะการอ่านนั้นสามารถจัดทำได้ในทุกระดับ โดยมีผู้ปกครอง ครู และผู้เกี่ยวข้อง ช่วยกันส่งเสริมให้นักเรียนได้อ่านอย่างหลากหลาย และสม่ำเสมอ เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน

6.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิสัยรักการอ่าน

6.2.1 ความหมายของนิสัยรักการอ่าน

ศิริรัตน์ เจริญจันทร์ (2542, น.34) กล่าวถึงนิสัยรักการอ่านไว้ว่า นิสัยรักการอ่าน หมายถึง การใฝ่มุ่งมั่นในการอ่านและอ่านจนเคยชิน อ่านจนเป็นนิสัย แม้บางครั้งจะมีปัญหาและอุปสรรคต่อการอ่านบ้างก็ไม่ย่อท้อ คนที่มีนิสัยรักการอ่าน อ่านวัสดุบันทึกความรู้ทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นหนังสือ สิ่งพิมพ์อื่นๆ ป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ต่างๆ หรือแม้แต่กระดาษห่อของสามารถอ่านได้ทุกสถานที่และทุกโอกาส

สกุณี เกรียงชัยพร (2548, น.9) ให้ความหมายของนิสัยรักการอ่านไว้ว่า หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึงความชอบอ่านหนังสือ ความตั้งใจและความต้องการ

ที่จะอ่านเป็นพฤติกรรมที่ได้รับการฝึกฝนเป็นเวลานานจนกลายเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสนใจ หรือชอบที่จะอ่าน ได้แก่ การอ่านหนังสือทุกที่เมื่อมีเวลาและโอกาส มีความต้องการจะอ่านเอง โดยไม่มีความจำเป็นมาบังคับ มีความรู้สึกพอใจที่จะอ่านอย่างไม่สิ้นสุด และมีทัศนคติทางบวกเกี่ยวกับการอ่าน

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า นิสัยรักการอ่าน เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสนใจในการอ่านหนังสือด้วยความเต็มใจ ไม่ถูกบังคับ สามารถอ่านสื่อได้ทุกชนิด ทุกประเภท และทุกที่ทุกเวลา

6.2.2 วิธีสร้างนิสัยรักการอ่าน

จิรวัดน์ เพชรรัตน์และอัมพร ทองใบ (2555, น.280-282) กล่าวถึง การสร้างนิสัยรักการอ่านไว้ว่า

การสร้างนิสัยรักการอ่าน เป็นคุณสมบัติที่สำคัญยิ่งของมนุษย์ ผู้อ่านควรหมั่นฝึกฝน และสร้างนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นกับตนเอง การสร้างนิสัยรักการอ่านได้นั้น ผู้อ่านต้องวิเคราะห์ตนเองว่า มีอุปสรรคในการอ่านอย่างไรบ้าง เพื่อหาแนวทางในการให้มีนิสัยรักการอ่านขึ้นในตนเอง ซึ่งการสร้างนิสัยรักการอ่านสามารถกระทำได้ดังนี้

1. สร้างแรงจูงใจ การสร้างแรงจูงใจเพื่อนำไปสู่นิสัยรักการอ่าน อาจทำได้หลายวิธี ได้แก่

1.1 ให้สัญญา รางวัล หรือลงโทษตนเอง โดยให้สัญญาทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เช่น กำหนดว่า “ถ้าอ่านเล่มนี้จบ จะไปเที่ยว” หรือ “ถ้าอ่านเล่มนี้ไม่จบ จะไม่ยอมลูกไปกินข้าว” ข้อควรระวังในการสัญญากับตนเอง คือ อย่าให้สัญญาในสิ่งที่เป็นไปได้ มิฉะนั้นเสียสัจต่อตนเอง และจะทำให้ไม่ได้ผลในคราวต่อไป

1.2 ตระหนักถึงประโยชน์และโทษจากการไม่อ่านอยู่เสมอ เช่น “ไม่อ่านป้ายจราจร ทำให้ถูกปรับ” หรือ “ไม่อ่านฉลากยา อาจใช้ยาผิด”

1.3 ชักชวนให้ผู้อื่นอ่านเรื่องเดียวกัน แล้วนำมาสนทนากัน วิธีนี้ทำให้เกิดความรู้สึกว่ามีแนวร่วม จะเกิดการอ่านวิเคราะห์หลายด้าน เป็นการเพิ่มประสบการณ์และความร่วมมือกันคิด

1.4 จัดแข่งขันการอ่านกับผู้อื่น เช่น การแข่งขันกับเพื่อนๆ หรือ คนในครอบครัว อาจเริ่มจากการอ่านเป็นหน้า เป็นบท เป็นเรื่อง และเป็นเล่มตามลำดับ

2. สร้างโอกาสและหาเวลาอ่าน สามารถทำได้โดยไปยังแหล่งวัสดุการอ่าน เช่น ห้องสมุด ร้านขายหนังสือ หรือศูนย์หนังสือต่างๆ และเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการอ่าน เช่น เข้าร่วมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียนหรือหน่วยงานต่างๆ ที่จัดขึ้น

3. เริ่มต้นการอ่านเรื่องที่ตนเองชอบหรือสนใจ การเริ่มต้นจากการอ่านเรื่องที่ตนเองชอบหรือสนใจ หรือเป็นประโยชน์ต่อตนเองก่อน ในขณะที่อ่านควรเปรียบเทียบประโยชน์ของเรื่องที่อ่านตามใจตนเอง กับการอ่านเรื่องที่มีคุณค่าอื่นๆ เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกอ่านต่อไปให้มีความรู้ที่หลากหลาย ไม่อยู่ในวงจำกัดเฉพาะเรื่องที่ตนสนใจเท่านั้น

4. สวมคัมกับนักอ่านหรือผู้ที่ชอบอ่านหนังสือ เพื่อที่จะได้รับการชักนำหรือคำแนะนำที่ถูกต้องวิธี และจะได้เห็นตัวอย่างการอ่านจากผู้อื่นจนเกิดความเคยชิน และติดเป็นนิสัยรักการอ่านในที่สุด

5. ตั้งความหวังให้กับตัวเอง โดยวางเป้าหมายว่า จะพัฒนาการอ่านให้เกิดผลอย่างค่อยเป็นค่อยไปไม่หวังผลสำเร็จสูงหรือเร็วเกินไป เพื่อจะได้มีกำลังใจเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนสามารถบรรลุผลตามที่ตั้งเอาไว้

6. ฝึกพิจารณา ฝึกทำความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านทุกครั้ง แล้วบันทึกผลการอ่านนับตั้งแต่ ที่มาของหนังสือ สาระสำคัญของเรื่อง ความคิดเห็นของผู้อ่าน ถ้อยคำที่คมคาย ชวนคิด ฯลฯ เพื่อจะได้นำไปใช้ประโยชน์ต่อไปในโอกาสอันสมควร

7. ฝึกฝนและพัฒนาความสามารถในการอ่านขึ้นเรื่อยๆ โดยอาจปฏิบัติตามคำแนะนำของตำราหรือบุคคลผู้มีความสามารถในการอ่านก็ได้ พยายามปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ และเกิดความก้าวหน้าเป็นระยะไป เช่น อ่านได้เร็วขึ้น จับสาระเรื่องราวที่อ่านได้ดีขึ้น เป็นต้น

8. เลือกบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ถ้าจำเป็นต้องเลือกสถานที่อ่าน ควรเลือกสถานที่ที่มีอากาศถ่ายเทได้ดี ไม่อับชื้นมาก กลิ่นเหม็น ไม่อึกทึกหรือมีบรรยากาศรบกวนสมาธิในการอ่าน แต่ถ้าเลี่ยงไม่ได้ ก็ควรฝึกอ่านให้ได้ทุกหนทุกแห่ง ไม่ว่าจะเสียงดังสักเพียงใดก็ตาม เพราะการฝึกฝนจนเกิดสมาธิที่แน่วแน่แล้ว ก็อาจไม่ได้ยินเสียงรบกวน

9. หยุดอ่านเมื่อไม่พร้อมที่จะอ่าน เมื่อไม่พร้อมที่จะอ่าน หรือเมื่อเกิดอุปสรรคในการอ่านควรพักการอ่านไว้ก่อน และสำรวจว่าสาเหตุคืออะไร และจะต้องแก้ไขได้อย่างไร หรือจะขอความช่วยเหลือจากคนอื่น ซึ่งอาจได้คำแนะนำที่น่าสนใจ อันควรแก่การนำไปคิดให้เกิดประโยชน์แก่ชีวิตของเราก็ได้

อย่างไรก็ตาม การสร้างนิสัยรักการอ่าน อาจมีอุปสรรคอยู่บ้าง ซึ่งจำเป็นต้องขจัดปัญหาให้หมดสิ้นก่อนฝึกนิสัยรักการอ่าน อุปสรรคเหล่านี้ ได้แก่

- 1) ไม่ชอบอ่าน ชอบกิจกรรมอื่นมากกว่า หรือเกียจคร้านที่จะอ่าน
- 2) มีปัญหาสุขภาพกายและสุขภาพใจ เช่น สายตาไม่ดี เครียด กังวล
- 3) สภาพแวดล้อมไม่ดี เช่น สถานที่ไม่เหมาะสม อุณหภูมิไม่ดี แสงสว่างไม่พอ
- 4) ขาดทักษะทางภาษา อ่านแล้วไม่เข้าใจ

- 5) พื้นความรู้เดิมมีจำกัด เนื่องจากการศึกษาน้อย
- 6) ไม่มีเวลาอ่าน
- 7) อ่านช้า ไม่มีเวลาในการอ่าน
- 8) ไม่เห็นประโยชน์ของหนังสือ

กล่าวโดยสรุป การสร้างนิสัยรักการอ่าน เป็นคุณสมบัติที่สำคัญและต้องหมั่นฝึกฝนอยู่เสมอ ผู้อ่านต้องหาแนวทางในการให้ตนเองมีนิสัยรักการอ่าน รู้จักปัญหาและขจัดปัญหาอุปสรรคที่เข้ามาขัดขวาง ทำให้การอ่านไม่สัมฤทธิ์ผลและเป็นอุปสรรคต่อการสร้างนิสัยรักการอ่าน

6.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหนังสือส่งเสริมการอ่าน

6.3.1 ความหมายของหนังสือส่งเสริมการอ่าน

จินตนา ไบกาชุย (2542, น.7) หนังสือส่งเสริมการอ่าน คือ หนังสือที่จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เน้นไปในทางส่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดทักษะในการอ่านและนิสัยรักการอ่านมากยิ่งขึ้น อาจเป็นหนังสือสารคดี นวนิยาย นิทาน เป็นต้น ที่มีลักษณะไม่ขัดต่อวัฒนธรรม ประเพณี และศีลธรรมอันดีงาม ให้ความรู้ คติ และมีสารประโยชน์

รังสิมันต์ ฉิมรักษ์ (2550, น.8) ให้ความหมายของหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน คือ หนังสือที่เขียนขึ้นมาเพื่อส่งเสริมให้เด็กมีนิสัยรักการอ่านนั่นเอง รูปแบบของหนังสือส่งเสริมการอ่านอาจเป็นนิทาน นวนิยาย สารคดี เรื่องสั้น วรรณกรรมเยาวชน ก็ได้ ทั้งนี้ต้องมีคติแง่คิดจากเรื่อง รูปเล่มต้องสวยงาม มีภาพประกอบ จะเขียนในรูปของร้อยแก้วหรือร้อยกรองก็ได้ แต่เนื้อหาต้องไม่ขัดต่อประเพณีและวัฒนธรรมที่ดีงามของสังคม

สุวิทย์ คำมูล (2550, น.87) ให้ความหมายของหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน หมายถึง หนังสือที่จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เป็นไปในทางส่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดทักษะในการอ่าน และนิสัยรักการอ่านมากยิ่งขึ้น อาจเป็นหนังสือสารคดี นวนิยาย ฯลฯ ที่มีลักษณะที่ไม่ขัดต่อวัฒนธรรมประเพณี และศีลธรรมอันดีงาม ให้ความรู้ มีคติและมีสารประโยชน์

กล่าวโดยสรุป หนังสือส่งเสริมการอ่าน คือ หนังสือที่จัดทำขึ้นทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง โดยเนื้อหาทั้งบันเทิงคดี และสารคดี เพื่อส่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดทักษะในการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน ซึ่งงานเขียนนั้นต้องมีองค์ประกอบครบถ้วน รูปเล่มและภาพประกอบสวยงาม

6.3.2 วัตถุประสงค์ของการเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่าน

สุวิทย์ คำมูล (2550, น.79) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการเขียนหนังสือการอ่านไว้ดังนี้

- 1) เพื่อเป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้ของนักเรียน
- 2) เพื่อใช้เป็นกระบวนการการเรียนการสอนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

3) เพื่อเสริมทักษะในการอ่านและปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่นักเรียน จากวัตถุประสงค์ข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่าน มีวัตถุประสงค์หลายประการ ทั้งเป็นแห่งความรู้ ประสบการณ์ให้กับผู้อ่านได้เป็นอย่างดี เป็นสื่อ อุปกรณ์เพื่อใช้พัฒนาทักษะในการอ่านของนักเรียนในการจัดการเรียนการสอน และยังเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านของนักเรียนอีกด้วย

6.3.3 ลักษณะของการเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านที่ดี

จินตนา ไบกาชุย (2542, น.25) ได้กล่าวถึงลักษณะหนังสือส่งเสริมการอ่านที่ดี ดังนี้

1. ไม่สอนโดยตรง อย่าให้เด็กเข้าใจว่าเด็กกำลังถูกสอน
2. จุดประสงค์ของเรื่องชัดเจน ต้องการให้เด็กรู้อะไร ต้องให้ชัดเจน
3. คุณค่าของเรื่องต้องมีแก่น ความคิดรวบยอดที่ดี
4. เนื้อเรื่องที่ดี ชวนอ่าน ให้คิดสอนใจ สนุกสนาน เพลิดเพลิน
5. รสของเนื้อหา อารมณ์ ชม เบี้ยว หวาน ชื่นบาน ตามรสนิยมความชอบของเด็ก
6. ตัวละครต้องมีการเคลื่อนไหว
7. การตั้งชื่อเรื่องให้สะดุดตา สะดุดใจ สร้างความสนใจ สะเทือนใจ
8. การสร้างฉาก ต้องเป็นฉากสมจริง กลมกลืนกับเรื่องยุคสมัย
9. ยุคสมัยหรือกาลเวลาที่เกิดขึ้น ต้องให้สอดคล้องกับฉาก ตัวละคร
10. กลวิธีการเขียนเพื่อเสนอเนื้อหา อาจเขียนบรรยายได้หลายรูปแบบ

แล้วแต่ผู้เขียนแต่ละคน

สุวิทย์ คำมูล (2550, น.79 - 80) กล่าวถึงลักษณะของการเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่าน ดังนี้

หนังสือส่งเสริมการอ่าน เป็นการเขียนโดยนำเนื้อหาบางประเด็นแล้วแตกออกเป็นเรื่องราว เน้นที่ความสนุกสนานมากกว่าหนังสืออ่านเพิ่มเติม และมุ่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดทักษะในการอ่าน ปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็ก ประเด็นที่นำมาเขียนส่วนใหญ่จะเป็นคุณธรรมต่าง ๆ ที่หลักสูตรต้องการปลูกฝังให้เกิดขึ้นในตัวเด็กหรือจุดเน้นในเนื้อหาวิชาใดวิชาหนึ่งซึ่งประเด็น ที่นำมาแต่งใน 1 เล่ม ควรมีประเด็นเดียว หนังสือส่งเสริมการอ่านอาจเขียนได้หลายลักษณะตามความถนัดของผู้เรียนหรือตามความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา เช่น

1) เขียนในลักษณะบันทึงคดี เป็นการเขียนที่มุ่งให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลิน บันทึงคดีสำหรับเด็กอาจเขียนได้หลายแนว เช่น นิทาน เรื่องสั้น นวนิยาย เรื่องเล่าการ์ตูน เป็นต้น

2) เขียนในลักษณะสารคดี เป็นการเขียนที่ให้อ่านได้รับความรู้ และข้อเท็จจริงต่างๆ จากการอ่าน สารคดีสำหรับเด็กก็คือการนำสาระความรู้ในเนื้อหาวิชามาเขียนตามแนว การเขียนหนังสือสำหรับเด็กนั่นเอง

3) เขียนในลักษณะร้อยกรอง ทั้งหนังสือที่เขียนในลักษณะบันทึงคดีหรือสารคดีสามารถนำมาแต่งด้วยบทร้อยกรองด้วยเรื่องราวได้ทั้งนั้น ร้อยกรองสำหรับเด็กโดยเฉพาะ อาจแต่งขึ้นเพื่อมุ่งให้ได้รับรสไพเราะในการอ่าน สนุกสนานและปลูกฝังนิสัยรักการอ่านได้ เช่น เพลงปลอบ เพลงกล่อมเด็ก เพลงประกอบการละเล่น ปริศนาคำทาย บทกลอนสอนใจ เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป ลักษณะการเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านมีหลายลักษณะ กล่าวคือ เป็นงานเขียนบันทึงคดี สารคดี ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเนื้อหาวิชาและตามความถนัดของผู้เขียน โดยหนังสือส่งเสริมการอ่านที่จัดทำขึ้นจะต้องรูปแบบที่สวยงาม น่าสนใจ มีองค์ประกอบต่าง ๆ ครบถ้วนตามรูปแบบหนังสือส่งเสริมการอ่าน

6.3.4 องค์ประกอบของหนังสือส่งเสริมการอ่าน

รังสิมันต์ นิมิตรักษ์ (2550, น.11-14) กล่าวถึงองค์ประกอบของหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ดังนี้

1. แนวคิดของเรื่อง ในการเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่องสั้น นวนิยาย แนวคิดของเรื่องเป็นสิ่งที่ผู้เขียนต้องคำนึงถึงก่อนเสมอ เพราะแนวคิดของเรื่อง คือ ประเด็นหลักของเรื่อง ผู้เขียนต้องสร้างแนวคิดขึ้นมาก่อนว่าจะเขียนเรื่องอะไร เช่น ความกล้าหาญ ความกตัญญู ความรัก ความเสียสละ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การต่อต้านยาเสพติด ความเมตตา กรุณา ความสามัคคี การใช้ปัญญาในการแก้ปัญหา การอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรม เป็นต้น

2. โครงเรื่อง

โครงเรื่อง หมายถึง เรื่องที่ผู้เขียนแต่งขึ้นให้เป็นเรื่องราว โดยยึดเอาแก่นของเรื่องเป็นหลักในการสร้างสรรค์โครงเรื่อง เพื่อให้สอดคล้องกัน เป็นเอกภาพ ในการสร้างโครงเรื่องผู้เขียนต้องเสนอปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหา โดยใช้ตัวละครทำหน้าที่ดำเนินเรื่อง

3. ฉาก

ฉาก คือ สถานที่ที่ผู้เขียนสร้างขึ้นในเรื่อง เพื่อให้ผู้อ่านมองเห็นภาพและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามท้องเรื่อง เป็นสถานที่ที่ตัวละครแต่ละตัวได้แสดงบทบาทของตน เช่น หากเรื่องราวที่สร้างขึ้นเป็นชนบท ฉากอาจเป็นฉากโรงเรียน วัด ท้องทุ่ง หมู่บ้าน ฯลฯ หากเรื่องราว

ที่เกิดขึ้นในชุมชนเมือง ฉากอาจจะเป็นตึกกรมบ้านช่องที่หนาแน่น ห้างสรรพสินค้า ถนนหนทางที่สลับซับซ้อน ฯลฯ ฉากเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งของเรื่อง การสร้างฉากต้องกลมกลืนกับเนื้อเรื่อง และตัวละคร สำหรับหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็ก ฉากไม่ควรมีมากและซับซ้อนจนเกินไป ต้องคำนึงถึงวัยและประสบการณ์ของเด็กด้วย

4. บทสนทนา

บทสนทนา คือ คำพูดโต้ตอบระหว่างตัวละครในเรื่อง แต่คำสนทนานั้น ไซ้เป็นแค่องค์ประกอบให้เนื้อหасวมบูรณ์เท่านั้น บทสนทนาที่ดีต้องกระชับ ตรงเป้า ทำให้ผู้อ่านรู้เรื่องราวของเรื่องจากการสนทนาได้ด้วย นักเขียนฝีมือดีสามารถใช้บทสนทนาดำเนินเรื่องได้

5. การเปิดเรื่อง

การเปิดเรื่อง คือ การเริ่มต้นฉากแรกของเรื่องเพื่อเร่งเร้าให้ผู้อ่านติดตามเรื่องที่เขียนต่อไป การเปิดเรื่องเป็นเทคนิคสำคัญอย่างหนึ่งของงานเขียน หากเปิดเรื่องดี กระตุ้นความรู้สึกของคนอ่านอยู่ ตรงคนอ่านในฉากแรกได้ ผู้อ่านย่อมพร้อมที่จะอ่านฉากต่อไป แต่หากการเปิดเรื่องไม่น่าสนใจ ไม่น่าติดตาม เร่งเร้าความรู้สึกอยากอ่านของคนอ่านไม่ได้ เขาอาจเลิกอ่านไปเลยก็ได้

6. การดำเนินเรื่อง

การดำเนินเรื่อง คือ การที่ผู้เขียนกำหนดให้ตัวละครแสดงบทบาทของตนไปตามเรื่องราวที่กำหนด ทิศบททีละตอนเพื่อบอกถึงเรื่องราวแก่ผู้อ่าน กลวิธีการดำเนินเรื่องมีหลายวิธี เช่น

- 1) ดำเนินเรื่องไปตามลำดับเหตุการณ์จากต้นเรื่องจนจบเรื่อง
- 2) ดำเนินเรื่องจากเหตุปัญหของเรื่อง (กลางเรื่อง) แล้วย้อนกลับไปสู่ออดีตเพื่อให้รู้ถึงความเป็นมาของเหตุปัญหานั้น ก่อนจะวกกลับมาดำเนินเรื่องต่อไปจนจบเรื่อง

3) ดำเนินเรื่องจากจุดจบของเรื่อง ย้อนกลับสู่ออดีต

สำหรับการเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่าน ส่วนมากนิยมดำเนินเรื่องไปตามเหตุการณ์จากต้นเรื่องจนจบเรื่อง เพราะวัยของเด็กไม่ควรดำเนินเรื่องที่มีกลวิธีซับซ้อนมากจนเกินไป

7. การปิดเรื่อง

การปิดเรื่อง คือ การคลายปมปัญหา ข้อสงสัยทั้งหมดลง หรือจะทิ้งข้อสงสัยนั้นให้ผู้อ่านคิดต่อไปก็ได้

การจบเรื่องมีหลายแบบ แต่นิยมมากที่สุด 2 แบบ คือ

- 1) จบแบบประสบความสำเร็จหรือผิดหวังอย่างสิ้นเชิง

2) จบบแบบให้ผู้อ่านประหลาดใจ

8. ท่วงทำนองการเขียน

ทำนองการเขียน คือ ถีลาการใช้ถ้อยคำสำนวน แสดงออกถึงเจตคติ ความคิด ความชัดเจนชีวิต แบ่งออกเป็นหลายลักษณะ ดังนี้

8.1 ท่วงทำนองเขียนเรียบๆ คือ ใช้ถ้อยคำสำนวนภาษาต่างๆ ไม่ซับซ้อน ผู้อ่านอ่านสบาย สื่อความหมายได้ดี

8.2 ท่วงทำนองกระชับ รัดกุม ลักษณะนี้ใช้ประโยคหรือข้อความขนาดสั้น ทุกคำมีความหมายชัดเจน ตรงไปตรงมา

8.3 ท่วงทำนองเขียนเข้มข้น ตัวหนังสือมีพลัง ทำให้คนอ่านติดตามได้แย่ง เปรียบเปรย เยาเย้ย ถากถาง ยกย่อง ก่อเกิดความฉงนฉงาย ยกย่อน นำอ่านชวนติดตาม

8.4 ท่วงทำนองเขียนมีความเป็นประจักษ์ภาพ ทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพอย่างแจ่มชัด

8.5 ท่วงทำนองเขียนแบบสละสลวย แบบนี้จะพิถีพิถันในการใช้ถ้อยคำมาก ให้ความรู้สึกที่สวยงาม ความคิดและความเห็นดี

8.6 ท่วงทำนองเขียนแบบสูงส่ง ส่วนใหญ่เป็นภาษาเขียนในวรรณคดีสำคัญ ใช้ศัพท์สูง บ่งบอกถึงภูมิรู้ของผู้เขียน บางครั้งแนวคิดเป็นปรัชญาลึกซึ้ง

9. ตัวละคร

ตัวละครที่ผู้เขียนสร้างขึ้น นอกจากแสดงบทบาทไปตามโครงเรื่องที่ผู้เขียนสร้างขึ้นแล้ว ยังทำหน้าที่สื่ออารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดและให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านด้วย ปกติตัวละครจะมี 3 ตัว คือ

9.1 ตัวละครเอก ทำหน้าที่ดำเนินเรื่องไปสู่เป้าหมายที่วางไว้

9.2 ตัวขัดแย้ง ทำหน้าที่ขัดขวาง สร้างอุปสรรค ทำให้เนื้อเรื่องเข้มข้น สนุกสนาน

9.3 ตัวประกอบ ทำหน้าที่เสริมเรื่องให้ยาว แก้ปัญหา และดำเนินไปสู่ความสะเทือนใจของเรื่อง

10. คติจากเรื่อง

คติจากเรื่องในหนังสือส่งเสริมการอ่านแต่ละเรื่อง ควรมีเพียงอย่างเดียว ไม่ซับซ้อน เพื่อให้เห็นสาระตามแนวคิดของเรื่อง เช่น

- ความพยายาม คือ ความสำเร็จ
- แม่รักลูกมากกว่าชีวิตตน

- คนดียอมได้รับการสรรเสริญ
- ใครสร้างกรรมดียอมได้รับการนั้น
- ธรรมย่อมรักษาผู้ประพฤติธรรม
- การเสียสละเป็นการให้ที่ยิ่งใหญ่

ฯลฯ

คติจากเรื่องจะต้องสอดคล้องกับแก่นของเรื่องเสมอ เช่น หากแก่นของเรื่องเกี่ยวกับการต่อต้านยาเสพติด เราก็สร้างตัวละครขึ้นมาสักตัวหนึ่ง เบื้องต้นอาจสร้างให้เขาเป็นคนดี ค่อนข้างมีฐานะ มีชีวิตที่สงบสุข แต่ต่อมาเขาเดินทางผิด กลุ่มหลงยาเสพติดจากการชักนำของเพื่อนที่ไม่ดี ดิตยบายงานตัวเองเสียอนาคต ต้องกลายเป็นหัวขโมยเพื่อหาเงินไปซื้อยาบ้า ครอบครัวยิ่งลำบาก สังกมพลอยเดือดร้อน สุดท้ายต้องเข้าไปนอนชดใช้กรรมในคุก ทำให้ผู้อ่านสรุปคติของเรื่องนี้ได้ว่า “ยาเสพติดเป็นภัยต่อชีวิต ต่อครอบครัว ต่อสังคม จึงไม่ควรไปข้องเกี่ยวกับยาเสพติดทั้งปวง”

11. สำนวนภาษา

การเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านเขียนได้ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง แต่เรื่องที่เขียนต้องคำนึงถึงวัยของผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะเด็กแต่ละวัยมีวุฒิภาวะ ความพร้อม และประสบการณ์ที่แตกต่างกัน เขียนให้เด็กก่อนวัยเรียนอ่านก็อย่างหนึ่ง เขียนให้เด็กประถมศึกษาอ่านก็อย่างหนึ่ง เขียนให้เด็กมัธยมศึกษาอ่านก็อย่างหนึ่ง

สำนวนภาษาที่ดีต้องไพเราะ สละสลวย ใช้คำง่าย เข้าใจง่าย ไม่จำเป็นอย่าใช้คำยาก สำนวนภาษาที่ดีนั้นเมื่อเด็กอ่านแล้วจะต้องเข้าใจได้ทันที

กล่าวโดยสรุป หนังสือส่งเสริมการอ่าน ประกอบด้วย แนวคิดของเรื่อง โครงเรื่อง ฉาก บทสนทนา การเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง การปิดเรื่อง ท่วงทำนองการเขียน ตัวละคร และคติของเรื่อง

6.3.5 ขั้นตอนการเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่าน

รังสิมันต์ นิมิตรักษ์ (2550, น.22 -24) กล่าวถึงขั้นตอนการเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1

1) ตั้งเป้าหมายในการเขียนให้ชัดเจนว่าจะเขียนในรูปแบบใด นิทาน นิยาย สารคดี เรื่องสั้น หรือวรรณกรรมเยาวชน ฯลฯ โดยจะเน้นความบันเทิงหรือสาระความรู้ พร้อมคติสอนใจอะไรแก่เด็ก

2) แนวคิดของเรื่อง (แก่นเรื่อง) ต้องกำหนดชัดเจน และควรมีเพียงแนวคิดเดียว ไม่ควรมีหลายแนวคิด เพราะจะทำให้เรื่องที่เขียนขาดเอกภาพ

3) เขียนโครงเรื่องไว้คร่าวๆว่าจะเปิดเรื่องอย่างไร ตอนกลางของเรื่องจะเขียนอย่างไร ตอนปิดของเรื่องจะปิดอย่างไร ต้องกำหนดจุดสุดยอดของเรื่อง การคลี่คลายปัญหาเพื่อนำไปสู่การจบเรื่องให้ดี

4) เขียนโครงเรื่องย่อๆ ลงกระดาษ ทบทวนดูว่าลงตัวหรือไม่

5) กำหนดวิธีการเปิดเรื่อง ดำเนินเรื่อง และการจบเรื่องอย่างละเอียด ทบทวนจนกว่าจะพอใจ

6) กำหนดฉากในเรื่องให้ชัดเจนว่าจะใช้สถานที่ใด เกิดขึ้นสมัยไหน

7) ให้ดูใจแล้วลองนำไปเล่าให้เด็กฟัง ว่าเด็กสนุกกับการฟังหรือไม่

8) ทบทวนดูว่าแนวคิดของเรื่อง พรรณณะ หรือคุณธรรม กำหนดไว้ครบถ้วนชัดเจนหรือไม่ แทรกไว้อย่างแนบเนียนหรือไม่ แล้วปรับปรุงให้สมบูรณ์

9) สํารวจโครงเรื่องว่าดีหรือไม่ ตัวละครเอกดำเนินเรื่องราวหรือไม่ เนื้อเรื่องมีเอกภาพมีเหตุผลหรือไม่

10) กำหนดความยาวของเรื่องว่าจะใช้จำนวนกี่หน้า

ขั้นที่ 2

1) ลงมือเขียนตามลำดับขั้นตอนที่กำหนดไว้โดยละเอียด แล้วตั้งชื่อเรื่อง

2) ทบทวนดูว่าชื่อเรื่องเหมาะสมกับเนื้อเรื่องหรือไม่ น่าสนใจหรือไม่ การดำเนินเรื่องสัมพันธ์ต่อเนื่องกันหรือไม่ แนวคิดของเรื่องชัดเจนหรือไม่ ครึ่งคนอ่านได้หรือไม่ ปัญหาของตัวละครได้รับการแก้ไขอย่างสมเหตุสมผลหรือไม่ สนุกเร้าใจหรือไม่ สำนวนภาษาที่ตัวละครใช้เหมาะสมกับวัยและสถานะของตัวละครหรือไม่ บทสนทนา เหตุการณ์ มากเกินความจำเป็นหรือไม่ เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องหรือเปล่า ต้องทบทวนให้ดีและปรับปรุงแก้ไข

3) เมื่อเขียนเสร็จแล้วให้เก็บไว้ระยะหนึ่งแล้วนำมาอ่านดูใหม่เพื่อหาข้อบกพร่อง แก้ไขจนพอใจ แล้วนำไปให้เด็กๆ อ่านดูว่าเด็กๆ เข้าใจหรือไม่ เข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อหรือไม่ ปรับปรุงจนพอใจอีกครั้ง

ขั้นที่ 3

1) ทบทวนเรื่องที่เขียนอีกครั้งหนึ่ง เพื่อดูสำนวนภาษาและความเป็นเอกภาพของเรื่อง

2) ลงมือเขียนหรือพิมพ์ต้นฉบับ

3) ถ้าต้นฉบับเป็นหนังสือการ์ตูน ต้องจัดทำเป็นบทสคริปต์ละคร มีคำพูดโต้ตอบและคำบรรยายเรื่อง จัดภาพคร่าวๆ ให้เหมาะสมกับคำบรรยายและบทสนทนา

4) ถ้าต้นฉบับเป็นหนังสือภาพของเด็กก่อนวัยเรียนหรือหนังสือสำหรับเด็กประถมศึกษา ซึ่งมีภาพประกอบทุกหน้าควรจัดทำเป็นต้นฉบับจำลอง กำหนดเนื้อเรื่อง เลขหน้า และภาพอย่างหยาบๆลงในหน้ากระดาษให้ได้สัดส่วน หรือหากวาดภาพไม่ได้ให้เขียนเนื้อเรื่องแล้วเว้นที่สำหรับวาดภาพไว้สำหรับผู้วาดภาพประกอบ

5) อ่านบททวนต้นฉบับเป็นครั้งสุดท้ายเพื่อดูความถูกต้องเรียบร้อย โดยเฉพาะตัวสะกด

6) จัดส่งต้นฉบับให้แก่บรรณาธิการเพื่อจัดทำภาพประกอบ

6.3.6 ขั้นตอนการจัดทำรูปเล่มหนังสือส่งเสริมการอ่าน

รังสิมันต์ นิมรักษ์ (2550, น.25–28) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดทำรูปเล่มหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ดังนี้

1. จัดพิมพ์ต้นฉบับ

หลังจากที่เขียนเรื่องจบโดยสมบูรณ์ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้แล้ว ลำดับต่อไป คือ การจัดพิมพ์ต้นฉบับ ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกในการจัดทำรูปเล่ม ในการจัดพิมพ์ต้นฉบับควรพิมพ์ลงในคอมพิวเตอร์ดีที่สุด เพราะสามารถเลือกรูปแบบตัวหนังสือได้ตามความต้องการ ความเหมาะสมกับเด็กแต่ละวัย

ข้อควรปฏิบัติในการจัดพิมพ์ต้นฉบับ คือ

1) พิมพ์คำถูกต้องตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน วรรคตอนถูกต้อง

2) ไม่มีการฉีกคำระหว่างบรรทัด

3) เนื้อเรื่องควรพิมพ์ไว้ส่วนล่างของกระดาษ แต่ไม่เสมอไป

4) ตัวพิมพ์ควรเป็นตัวมาตรฐาน

5) ก่อนพิมพ์ต้องตั้งค่าน้ำกระดาษ (บน/ล่าง/หน้า/หลัง) ให้ได้มาตรฐาน เพื่อความสวยงามของต้นฉบับที่พิมพ์และการเข้าเล่มด้วย ทั้งนี้การตั้งค่าน้ำกระดาษต้องคำนึงถึงรูปเล่ม ขนาดของเล่ม ตลอดจนการพิมพ์หน้าเดียวหรือสองหน้าด้วย

6) ขนาดตัวหนังสือที่ใช้ จำนวนบรรทัด และความยาวของหนังสือ มีดังนี้

- เด็กก่อนวัยเรียน –ป.2 ความยาวไม่เกิน 11 หน้า หน้าละ 1 -2 บรรทัด

- เด็กป.3-4 ความยาวไม่เกิน 16 หน้า หน้าละ 3- 4 บรรทัด

- เด็ก ป.5-6 ความยาวไม่เกิน 24 หน้า 5-8 บรรทัด

2. ถ่ายต้นฉบับออกจากคอมพิวเตอร์

เมื่อนำต้นฉบับออกจากคอมพิวเตอร์ กระดาษจะมีอยู่ 2 ส่วน คือ

- 1) ส่วนบน จะเป็นเนื้อที่ว่างซึ่งเป็นเนื้อที่จำนวนมาก
- 2) ส่วนล่าง เป็นเนื้อเรื่องซึ่งเป็นเนื้อที่ส่วนน้อย ตามสัดส่วนของเด็กแต่ละวัย

ตรวจทานต้นฉบับที่ถ่ายออกจากคอมพิวเตอร์อีกครั้งหนึ่งว่ามีข้อบกพร่องหรือไม่ เช่น คำผิด นึกคำ ฯลฯ หากผิดพลาดให้รีบแก้ไข ถ้าถูกต้องแล้วเตรียมนำไปวาดภาพประกอบต่อไป

3. วาดภาพประกอบ

การวาดภาพประกอบมีแนวปฏิบัติอยู่ 2 ทาง คือ

- 1) วาดภาพประกอบด้วยตนเอง
- 2) ให้ช่างวาดภาพประกอบให้

4. ระบายสี ก่อนระบายสีต้องปฏิบัติ คือ

- 1) ตรวจสอบภาพประกอบแต่ละหน้าว่ามีความสอดคล้องสัมพันธ์กันกับเนื้อเรื่องหรือไม่
- 2) หากภาพใดไม่สัมพันธ์สอดคล้องกับเนื้อเรื่องให้ช่างศิลป์แก้ไขใหม่ให้ถูกต้องเป็นที่น่าพอใจเสียก่อน
- 3) เมื่อแก้ไขจนเป็นที่พึงพอใจแล้วให้นำหนังสือส่งเสริมการอ่านที่มีเนื้อเรื่องและภาพประกอบที่ยังเป็นขาวดำไปถ่ายเอกสารให้เท่ากับจำนวนชุดที่เราต้องการ
- 4) ให้ช่างศิลป์ระบายสีภาพต้นฉบับเดิมให้สวยงาม
- 5) นำต้นฉบับไปเป็นต้นฉบับให้นักเรียนระบายสีลงในฉบับถ่ายเอกสารหรือนำไปถ่ายเอกสารสีให้ครบจำนวนชุด

5. จัดทำส่วนประกอบของหนังสือ

- 1) ปกนอก (ปกหน้า)
- 2) ปกใน
- 3) คำนำ
- 4) คำนิยม คำชี้แจง (ถ้ามี)
- 5) อธิบายศัพท์ท้ายบท
- 6) คำรับรองของผู้บริหารโรงเรียน
- 7) บรรณานุกรม
- 8) ปกหลัง

6. เข้าเล่ม

- 1) ปกนอก (ควรใช้กระดาษปกมาตรฐาน แข็งแรง ไม่ขาดง่าย)
- 2) ปกใน
- 3) คำนำ
- 4) คำนิยม คำชี้แจง (ถ้ามี)
- 5) เนื้อเรื่อง
- 6) อธิบายศัพท์ท้ายบท
- 7) คำรับรองของผู้บริหารโรงเรียน
- 8) บรรณานุกรม

6.3.7 ส่วนประกอบของหนังสือส่งเสริมการอ่าน

รังสิมันต์ ฉิมรักษ์ (2550, น.45-47) กล่าวถึงส่วนประกอบของหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ดังนี้

1. ปกหนังสือ (ปกนอก)

ปกนอกของหนังสือส่งเสริมการอ่านมีองค์ประกอบ ดังนี้

- 1) ชื่อเรื่อง
- 2) ชื่อผู้แต่ง
- 3) ชื่อผู้วาดภาพ
- 4) ภาพประกอบ
- 5) ผลงาน

2. ปกใน

- 1) ชื่อหนังสือ
- 2) ชื่อผู้แต่ง
- 3) ชื่อผู้วาดภาพ
- 4) ชื่อผู้ระบายสี
- 5) ประวัติผู้แต่งโดยย่อ
- 6) ประวัติผู้วาดภาพโดยย่อ

3. คำนำ

คำนำเป็นส่วนประกอบสำคัญของหนังสือทุกประเภท เนื้อหาของคำนำจะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการเขียนหนังสือเล่มนั้น เนื้อหาสาระ วิธีการนำเสนอ การนำไปใช้

ประโยชน์ของหนังสือ พร้อมกับคำขอบคุณผู้ที่ให้คำแนะนำช่วยเหลือ โดยลงชื่อเจ้าของผลงาน ผู้เขียนคำนำและตำแหน่งเป็นการปิดท้าย

4. คำชี้แจง

- 1) เหตุผลในการผลิตหนังสือส่งเสริมการอ่าน
- 2) การนำหนังสือส่งเสริมการอ่านไปใช้ ใช้อย่างไร

5. เนื้อเรื่อง

เนื้อเรื่องเป็นส่วนสำคัญที่สุดของหนังสือที่ผู้แต่งแต่งขึ้น เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ที่เขียนไว้ในหน้าคำนำ แต่ละหน้ามีหมายเลขหน้ากำกับจนจบเรื่อง

6. อธิบายศัพท์จากเรื่อง

ศัพท์จากเรื่องต้องมีคำอธิบาย ยิ่งเป็นวรรณกรรมท้องถิ่น มีภาษาถิ่นเข้ามาเกี่ยวข้อง การอธิบายศัพท์ท้ายเรื่องเป็นสิ่งจำเป็นมาก หากไม่มีการอธิบายศัพท์เด็กจะอ่านไม่เข้าใจ เกิดปัญหาในการอ่านได้

7. บรรณานุกรม

บรรณานุกรมมีความจำเป็นในการเขียนหนังสืออย่างยิ่ง มีอ้างอิงมากเท่าไร ความน่าเชื่อถือยิ่งมีมากเท่านั้น โดยเฉพาะหนังสือส่งเสริมการอ่านที่เป็นหนังสือสารคดี ส่วนหนังสือบันเทิงคดี เช่น นิทาน เรื่องสั้น นิทาน วรรณกรรมเยาวชน ที่เขียนขึ้นมาด้วยมุมมองของเราเอง ไม่จำเป็นต้องมีบรรณานุกรมก็ได้ หากมีควรอ้างอิงหลักการเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านของนักการศึกษา นักวิชาการ นักเขียนแต่ละท่าน ที่เราศึกษาเป็นหลักเท่านั้น

สุวิทย์ คำมูล (2550, น.85) กล่าวถึงส่วนประกอบของหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านประกอบด้วย

- 1) ปกนอก
- 2) ปกใน
- 3) คำนำ
- 4) สารบัญ
- 5) คำแนะนำในการใช้
- 6) จุดประสงค์
- 7) เนื้อเรื่อง – ภาพประกอบ
- 8) กิจกรรมท้ายเล่ม (ถ้ามี)
- 9) บรรณานุกรม

กล่าวโดยสรุป หนังสือส่งเสริมการอ่านต้องมีส่วนประกอบครบถ้วน กล่าวคือ ปกนอก ปกใน คำนำ สารบัญ คำแนะนำการใช้ เนื้อเรื่อง ภาพประกอบ และบรรณานุกรม

6.3.7 ประโยชน์ของหนังสือส่งเสริมการอ่าน

จินตนา ไบกาชุย (2542, น.8 - 9) กล่าวถึงประโยชน์ของหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ดังนี้

1. ช่วย让孩子ได้รับความบันเทิง สนุกสนานเพลิดเพลิน สนองความต้องการของวัยเด็ก เช่น การ์ตูน เด็กเล็กจะชื่นชอบการ์ตูนมาก โดยเฉพาะการ์ตูนตลกและการ์ตูนนิทาน
2. ช่วยสร้างความคิดคำนึงและความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก
3. ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ด้านภาษาของเด็กให้เจริญงอกงาม เด็กยิ่งอ่านมากยิ่งมีความแตกฉานในด้านภาษาโดยเฉพาะในเรื่อง คำ ประโยคและข้อความเป็นอย่างมาก หนังสือบางเล่มที่ใช้ภาษาไพเราะสละสลวย จัดเป็นสื่อการเรียนรู้ของเด็กได้ดีทีเดียว โดยเฉพาะหนังสือประเภท กวี คำประพันธ์ร้อยกรอง หรือคำคล้องจองประเภทง่าย ๆ เด็กจดจำคำและเรื่องราวได้โดยง่าย
4. ช่วยปลูกฝังคุณธรรม เจตคติ และแบบอย่างอันน่าพึงปรารถนาให้เกิดแก่เด็ก คุณธรรมที่แทรกอบแฝงอยู่ในเนื้อหาเรื่องราวที่สนุกสนาน มีส่วนปลูกฝังเสริมนิสัยที่ดีให้บังเกิดแก่เด็กผู้อ่าน
5. ช่วยให้เด็กรู้จักเลือกอ่านหนังสือ อ่านหนังสือเป็น อ่านหนังสือเก่งและเกิดนิสัยรักการอ่าน รวมทั้งดำรงนิสัยรักการอ่านให้อยู่ตลอดชีวิต ซึ่งอำนวยความสะดวกแก่เด็กมากในแง่ที่รู้จักใช้การอ่านเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้
6. ช่วยทดแทนความรู้สึกของเด็กที่ขาดหายไป เช่น ขาดความรัก ความห่วงใย มีปมด้อย หนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้จะช่วยปลอบประโลมจิตใจของเด็กและเป็นเพื่อนกับเด็กได้ดีทีเดียว
7. ช่วยให้เด็กอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาสาระเหมาะสมกับวัยเป็นการป้องกันไม่ให้เด็กหันไปอ่าน และสนใจเรื่องของผู้ใหญ่เร็วกว่าวัยอันจะเป็นสิ่งชักนำให้เด็กประพฤติตนในสิ่งที่ไม่สมควร

กล่าวโดยสรุป นอกจากหนังสือส่งเสริมการอ่านเป็นแหล่งสาระความรู้แล้วยังให้ผู้อ่านสนุกสนานเพลิดเพลิน ช่วยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เจตคติที่ดีให้แก่ผู้อ่าน ให้ผู้อ่านฝึกฝนทักษะในการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน

6.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบทร้อยกรอง

6.4.1 ความหมายเกี่ยวกับทร้อยกรอง

คำประพันธ์ คือ ถ้อยคำที่เรียบเรียงให้เป็นระเบียบตามบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์ โดยมีกำหนดข้อบังคับต่างๆ เพื่อให้เกิดความครึกครื้นและมีความไพเราะแตกต่างจากถ้อยคำธรรมดา

6.4.2 ความเป็นมาของคำประพันธ์ไทย

คำประพันธ์ไทยถือกำเนิดขึ้นเมื่อใด ไม่มีใครสามารถให้คำตอบได้ แต่ถ้าเชื่อตามที่เคยกล่าวกันว่าไทยเป็นชาตินักกลอนแล้ว คำประพันธ์ของไทยต้องมีมาก่อนที่พ่อขุนรามคำแหงมหาราช จะทรงประดิษฐ์อักษรไทยใน พ.ศ.1826 แต่เป็นคำประพันธ์ที่บันทึกไว้ในสมองและถ่ายทอดกันด้วยปากหรือที่เรียกว่า “กลอนสด” นั่นเอง

คำประพันธ์หรือบทร้อยกรอง มาปรากฏเป็นหลักฐานครั้งแรกในวรรณคดีเรื่อง “ลิลิตโองการแข่งน้ำ” หรือ “ประกาศโองการแข่งน้ำโคลงห้า” ซึ่งเชื่อกันว่าแต่ง ในสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง พ.ศ.1829 – 1912) เป็นคำประพันธ์ประเภทโคลงกับร่าย

ถ้าสังเกตดูในศิลาจารึกสุโขทัย หลักที่ 1 จะมีลักษณะคำประพันธ์หรือบทร้อยกรองเพราะจะเห็นลักษณะสัมผัสซึ่งเกิดจากการใช้คำคล้องจองกัน เช่น “ในน้ำมีปลา ในนา มีข้าว” “เพื่อนจูงวัวไปค้า ขี่ม้าไปขาย” “ไฟร่ฟ้าหน้าใส”

คำประพันธ์ไทยนี้สำนักวัฒนธรรมทางวรรณกรรม ซึ่งตั้งขึ้นเมื่อพ.ศ.2485 ใช้เรียกวรรณกรรมประเภทที่มีลักษณะบังคับในการแต่ง หรือมีการกำหนดคณะว่า “ร้อยกรอง” ควบคู่กับคำว่า “ร้อยแก้ว” อันเป็นความเรียง

คำประพันธ์ที่เรียกว่าร้อยกรองในปัจจุบันนี้ โบราณเรียกกันหลายอย่าง เช่น เรียกว่า “กลอน” ในลิลิตพระลอ เรียกว่า “กาพย์” ในกาพย์มหาชาติ เรียกว่า “ฉันท” ในลิลิตยวนพ่าย เรียกว่า “กานท์” และอีกหลายอย่าง เป็นต้นว่า “บทกลอน” “บทกวี” “กวีนิพนธ์” “กวีวิจารณ์” “บทประพันธ์” และ “คำประพันธ์”

6.4.3 ฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์

ฉันทลักษณ์ แปลว่า ตำราว่าด้วยคำประพันธ์ หมายถึง ระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ที่ใช้ในการแต่งคำประพันธ์ชนิดต่างๆ

1) รูปแบบของคำประพันธ์ไทย

รูปแบบของคำประพันธ์ไทย หรือชนิดของคำประพันธ์ ได้แก่ ถ้อยคำที่นำมาเรียงกันมีกำหนดเอาไว้เป็นแบบแผน จำแนกออกเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ 5 ประเภท ได้แก่

- (1) กลอน
- (2) โคลง

(3) ร้าย

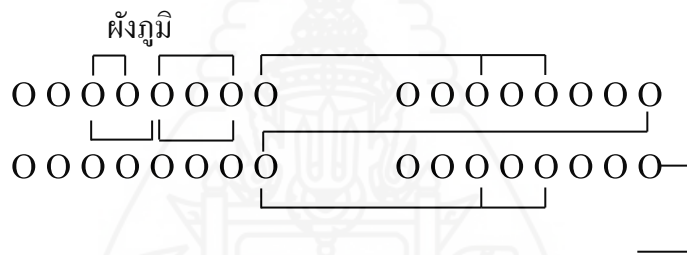
(4) กายย์

(5) ฉันท์

2) ประเภทของบทร้อยกรองที่ใช้ในการจัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่าน

(1) กลอน แต่เดิมโบราณเรียกคำร้อยกรองหรือคำประพันธ์ทุกชนิดที่มีลักษณะสัมผัสว่า “บทกลอน” ทั้งนี้ ต่อมา “กลอน” มีความหมายแคบเข้า คือ หมายถึงคำประพันธ์ชนิดหนึ่ง ซึ่งใช้ถ้อยคำเรียงกันมีสัมผัส บทหนึ่งมี 2 บาท คือ บาทเอกและบาทโท บาทหนึ่งแบ่งเป็น 2 วรรค หรือ 2 ท่อน รวม 2 วรรค เป็น 1 คำกลอน

ก. กลอนแปด กลอนแปดเป็นกลอนสุภาพที่มีผู้นิยมแต่งกันมากที่สุด เนื่องจากมีจำนวนคำไม่มากไม่น้อยเกินไป สามารถเก็บความได้พอดี ถือเป็นกลอนพื้นฐานของกลอนต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นกลอนนิราศ กลอนนิทาน กลอนเพลงยาว หรือกลอนขับร้องต่างๆ

ตัวอย่าง

บัดเดี้ยวตั้งหั่งหั่งวังเวงแว่ว	สะคั้งแล้วเหลียวแลชะเง้าหา
เห็นโยคีจี่รุ่งฟุ้งออกมา	ประคองพาขึ้นไปจนบนบรรพต
แล้วสอนว่าอย่าไว้ใจมนุษย์	มันแสนสุดลึกล้ำเหลือกำหนด
ถึงเถาวัลย์พันเกี่ยวที่เลี้ยวลด	ก็ไม่คดเหมือนหนึ่งในน้ำใจคน

(พระอภัยมณี : พระสุนทรโวหาร(ภู่))

กฎ 1. บทหนึ่งมี 2 บาท บาทที่ 1 เรียกว่าบาทเอก มี 2 วรรค คือ วรรคสลับ และวรรครับ บาทที่ 2 เรียกว่าบาทโท มี 2 วรรค คือวรรครองและวรรคส่ง แต่ละวรรคมีคำวรรคละ 8 คำ

2. สัมผัสมีดังนี้

คำสุดท้ายของวรรคสลับ สัมผัสกับคำที่ 3 หรือ 4 ของวรรครับ

คำสุดท้ายของวรรครับ สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรครอง

คำสุดท้ายของวรรครอง สัมผัสกับคำที่ 3 หรือ 5 ของวรรคส่ง

ถ้าจะแต่งบทต่อไป จำต้องให้คำสุดท้ายของวรรคต้น สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรครับ ของบทต่อไปเสมอ

(2) กาพย์ เป็นคำประพันธ์ประเภทหนึ่งของไทย ซึ่งกำหนดคณะ พยางค์ และสัมผัสมีลักษณะคล้ายกับฉันท แต่ไม่นิยมครุ – ลหุเหมือนกับฉันท

กาพย์ แปลตามรูปศัพท์ว่า “เหล่ากอแห่งกวี” หรือ “ประกอบด้วยความแห่งกวี” หรือ “คำที่กวีได้ร้อยกรองไว้”

กาพย์ มาจากคำว่า “กาวย” หรือ “กาพย” ซึ่งมาจากคำว่า “กวี” ในภาษาสันสกฤต แปลว่า ผู้คงแก่เรียน , ผู้เฉลียวฉลาด , ผู้มีปัญญาเบื่องปราด , ผู้ประพันธ์กาพย์ กลอน

คำ “กวี” หรือ “กวี” มาจากรากศัพท์เดิมคำ “กฺษัต” แปลว่า เสียง , ทำให้เกิดเสียง , ร้อง , ร้องระงม , คราง , ร้องเหมือนเสียงนกหรือเสียงแมลงผึ้ง

กาพย์ ตามความหมายเดิมมีความหมายกว้างกว่าที่เข้าใจในภาษาไทย คือ หมายถึงบรรดาบทกวี นิพนธ์ที่กวีได้ร้อยกรองขึ้น ไม่ว่าจะเป็น โคลง ฉันท กาพย์ กลอน หรือ ร่าย นับว่าเป็นกาพย์ทั้งสิ้น แต่ไทยเรานำมาใช้ในความหมายแคบคือ หมายถึงคำประพันธ์ชนิดหนึ่งของกวีเท่านั้น

กาพย์ที่นิยมแต่งในภาษาไทย มีอยู่ 4 ชนิด คือ

- กาพย์ยานี 11
- กาพย์ฉับ 16
- กาพย์สุรางคนางค์ 28
- กาพย์จับไม้

และมีคำประพันธ์ที่ใช้กาพย์แต่งร่วมกับ โคลงอยู่ 3 ชนิด คือ

- กาพย์ห่อ โคลง
- กาพย์เห่เรือ
- กาพย์จับ ไม้ห่อ โคลง

กฎ : 1. บทหนึ่งมี 2 บาท บทหนึ่งมี 2 วรรค วรรคแรกมี 5 คำ วรรคหลังมี 6 คำ รวมเป็น 11 คำ จึงเรียกว่า กาพย์ยانی 11

2. สัมผัส มีดังนี้

คำสุดท้ายของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำที่ 3 ของวรรคที่ 2 (เลื่อนมาคำที่ 1 หรือ 2 ก็ได้) คำสุดท้ายของวรรคที่ 2 สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 3 ถ้าจะแต่งบทต่อไปจะต้องให้คำสุดท้ายของบทต้น สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 2 ของบทต่อไป ซึ่งถือเป็นสัมผัสระหว่างบท ในการแต่งกาพย์ยانی 11 นั้น ถ้าจะให้คำสุดท้ายของวรรคที่ 3 สัมผัสกับคำที่ 1 หรือ 2 หรือ 3 ของวรรคที่ 4 ด้วย ก็จะเป็นการเพิ่มความไพเราะยิ่งขึ้น ซึ่งในปัจจุบันนี้นิยมให้สัมผัสกันด้วย

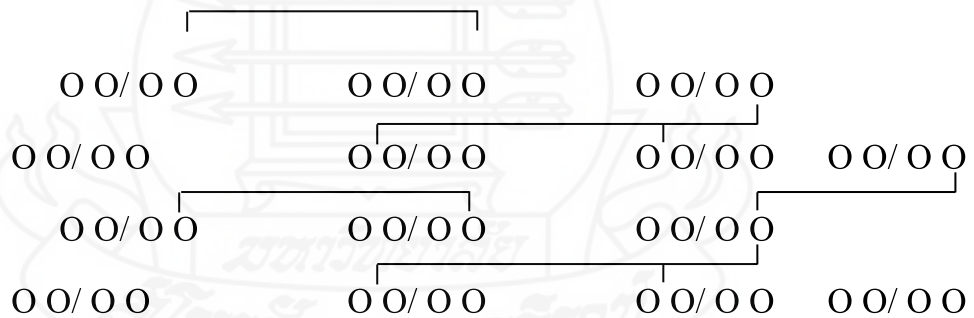
3. ถ้อยคำที่ใช้ในวรรคเดียวกัน นิยมให้มีสัมผัสในเหมือนกลอนจึงจะไพเราะ

4. คำสุดท้ายของบท ห้ามใช้คำตายหรือคำที่มีรูปวรรณยุกต์ และนิยมใช้เสียงวรรณยุกต์สามัญหรือจัตวา

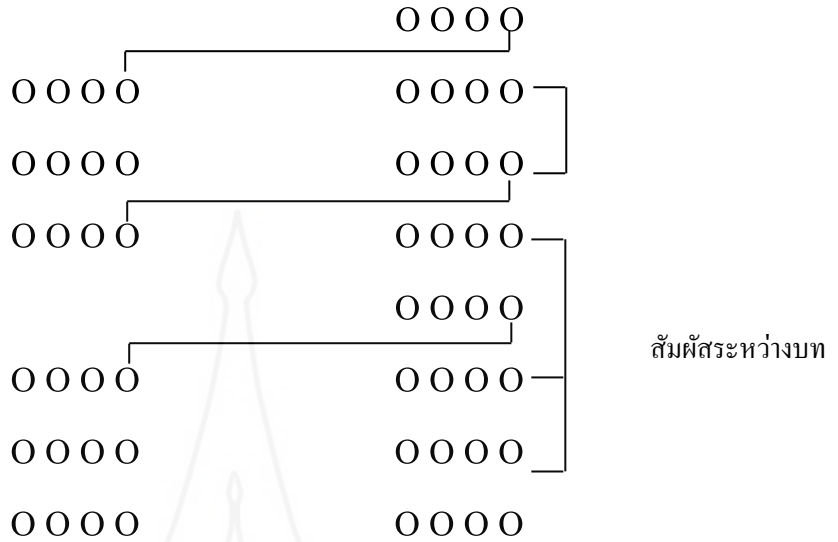
กาพย์สุรางคนางค์ 28

กาพย์สุรางคนางค์เขียนได้ 2 วิธี ตามแผนภูมิดังนี้

ผังภูมิ : วิธีที่ 1

ผังภูมิ : วิธีที่ 2

ตัวอย่าง : (1)

เว้นวรรคจัดวาง	สุรางคนางค์
สัมพันธ์มีหลัก	ให้เห็นวิธี
ยี่สิบแปดมี	คำวรรคละสี่
แต่งเป็นตัวอย่าง	ครบบทจดจำ
คตินึกตรึงตรา	สุรางคนางค์
สอดเสียงสูงต่ำ	เหมาะสมคมจำ
	เลือกหาถ้อยคำ
	ฟังเพราะเสนาะแล
	(การปะพันธ์ : ฐะปะนีย์ นาครทรรพ)

(2)

หนังสือเป็นต้น	เกิดมาเป็นคน
ถ้ามันไม่รู้	วิชาหนาเจ้า
เพื่อนฝูงเยาะเย้ย	อดสูอายเขา
	ว่าเง่าว่าโง่
	กลางคนเกิดมา
ไม่รู้วิชา	เคอะอยู่จนโต
ไปเป็นข้าเขา	เพราะเง่าเพราะโง่
บ้างเป็นคนโง่	เที่ยวขอกี่มี
	ถ้ารู้วิชา

ประเสริฐหนักหนา	ชูหน้าราศี
จะไปแห่งใด	มีคนปราณี
ยากไร้ไม่มี	สวัสดิมงคล

(ประถม ก กา ฉบับหอสมุดแห่งชาติ)

กฎ : 1. บทหนึ่งมี 7 วรรค วรรคหนึ่งมี 4 คำ รวมเป็น 28 คำ จึงเรียกว่า
กาพย์สุรางคนางค์ 28

2. สัมผัสมีดังนี้

คำสุดท้ายของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 2

คำสุดท้ายของวรรคที่ 3 สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 5

คำสุดท้ายของวรรคที่ 5 สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 6

ถ้าจะแต่งบทต่อไป ต้องให้คำสุดท้ายของวรรคที่ 7 ของบทต้น

สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 3 ของบทต่อไปเสมอ

ในการแต่งกาพย์สุรางคนางค์นั้น ถ้าจะเพิ่มสัมผัสให้ครบทุกวรรค กล่าวคือให้คำ
สุดท้ายของวรรคที่ 2 สัมผัสกับคำที่ 2 ของวรรคที่ 3 คำสุดท้ายของวรรคที่ 4 สัมผัสกับคำที่ 2 ของ
วรรคที่ 5 และคำสุดท้ายของวรรคที่ 6 สัมผัสกับคำที่ 2 ของวรรคที่ 7 ด้วยแล้วจะทำให้มีความ
ไพเราะ

กล่าวโดยสรุป การจัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่านในครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้คำประพันธ์
3 ประเภท คือ คำประพันธ์ประเภทกลอน ได้แก่ กลอน 8 และคำประพันธ์ ประเภทกาพย์ คือ กาพย์
ยานี 11 และกาพย์สุรางคนางค์ 28

6.5 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดภูเก็ต

6.5.1 ประวัติศาสตร์จังหวัดภูเก็ต

จังหวัดภูเก็ต เดิมใช้คำว่า “ภูเก็ต” แปลว่า เมืองแก้ว ตรงกับความหมายเดิม
ซึ่งชาวทมิฬเรียก มณีคราม ตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ภูเก็ตเป็นที่รู้จักของนักเดินเรือที่ใช้
เส้นทางระหว่างจีนกับอินเดีย โดยผ่านแหลมมลายู โดยเดินทางจากแหลมสุวรรณภูมิลงมาจนถึง
แหลมมลายู

จากประวัติศาสตร์ไทย ภูเก็ตเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรตามพรลิงก์ ต่อมา
จนถึงสมัยอาณาจักรศรีธรรมนคร เรียกเกาะภูเก็ตว่า เมืองตะกั่วถลาง เป็นเมืองที่ 11 ใน 12 เมือง

นักยัตริ โดยใช้ตราเป็นรูปสุนัข จนถึงสมัยสุโขทัย เมืองกลางไปขึ้นกับเมืองตะกั่วป่า ในสมัยอยุธยา ชาวฮอลันดามาสร้างสถานที่เก็บสินค้าเพื่อรับซื้อแร่ดีบุกจากเมืองภูเก็ต

ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ได้เกิดสงครามเก้าทัพขึ้น พระเจ้าปดุง กษัตริย์ของประเทศพม่าในสมัยนั้น ได้ให้แม่ทัพยกทัพมาตีหัวเมืองปักษ์ใต้ เช่น ไชยา นครศรีธรรมราช และให้ยี่หวุ่นนำกำลังทัพเรือพล 3,000 คนเข้าตีเมืองตะกั่วป่า เมืองตะกั่วทุ่ง และเมืองกลาง ซึ่งขณะนั้นเจ้าเมืองกลาง เพิ่งถึงแก่อนิจกรรม ท่านผู้หญิงจัน ภรรยา และคุณมุกน้องสาว จึงรวบรวมกำลังต่อสู้กับพม่าจนชนะเมื่อวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2328 พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ท่านผู้หญิงจันเป็นท้าวเทพกระษัตรี และคุณมุกเป็นท้าวศรีสุนทร

1) อาณาเขต

ทิศตะวันออก	จดฝั่งจังหวัดพังงาและจังหวัดกระบี่
ทิศตะวันตก	จดทะเลอันดามัน
ทิศเหนือ	จดจังหวัดพังงา โดยมีสะพานสารสินและสะพานเทพกระษัตรี
ทิศใต้	จดทะเลอันดามัน

2) ลักษณะภูมิประเทศ

ฤดี ภูมิภูถาวร (2550, น.18) กล่าวถึงลักษณะภูมิประเทศของเกาะภูเก็ตไว้ว่า ลักษณะภูมิประเทศของเกาะภูเก็ต เป็นภูเขาสลับซับซ้อน ทอดยาวในแนวเหนือ – ใต้ ภูเขาใหญ่ส่วนใหญ่ อยู่ทางด้านตะวันตกของเกาะ เป็นพื้นที่ภูเขาประมาณร้อยละ 70 เป็นที่ราบร้อยละ 30 อยู่บริเวณตอนกลางของเกาะและบริเวณที่ราบชายฝั่งตะวันตกของเกาะ ด้านตะวันออกเป็นป่าชายเลน ตลอดแนว ชายฝั่งตะวันตกยังมีชายหาดสวยงาม เช่น หาดในยาง หาดป่าตอง หาดกะตะ หาดกะรน หาดทรายแก้ว หาดไม้ขาว หาดในทอน หาดเลพัง หาดสุรินทร์ หาดกมลา หาดในหาน ฯลฯ เนื่องจากภูเก็ตเป็นเกาะที่มีภูเขาล้อมรอบจึงเป็นเกาะก้ำบังลมและพายุ ตลอดจนอันตรายจากภัยธรรมชาติทางทะเลมาโดยตลอด ภูเขาที่สูงที่สุดในจังหวัดภูเก็ต คือเขาไม้สีบสอง สูง 529 เมตร อยู่ในเทือกเขานาคเกิด ตำบลป่าตอง อำเภอกะทู้

3) ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดภูเก็ตมีลักษณะภูมิอากาศแบบเขตศูนย์สูตร อยู่ในเขตอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ มีอากาศร้อนชื้นตลอดปี มี 2 ฤดู ประกอบด้วย

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนเมษายน ถึง เดือนพฤศจิกายน

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคม ถึง เดือนมีนาคม

4) การคมนาคม

จังหวัดภูเก็ตมีเส้นทางคมนาคม 3 ทาง ได้แก่ ทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ

(1) การคมนาคมทางบก

การคมนาคมทางบก มีทางหลวงหมายเลข 402 เป็นเส้นทางหลัก และมีทางหลวงจังหวัดรอบเกาะ รวมทั้งเส้นทางอื่นๆ ที่แยกออกจากทางหลวงหมายเลข 402 ไปยังชุมชนและสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ทั้งนี้จังหวัดภูเก็ตมีทางหลวงแผ่นดิน จำนวน 18 เส้นทาง

(2) การคมนาคมทางน้ำ

จังหวัดภูเก็ต มีท่าเรือน้ำลึก จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ ท่าเรือท่าเรือภูเก็ต บริเวณอ่าวมะขาม ตำบลวิชิต อำเภอเมือง ใช้เป็นท่าเรือเพื่อการขนส่งสินค้าและเพื่อการท่องเที่ยว และมีจำนวนท่าเทียบเรือในพื้นที่จังหวัดภูเก็ตทั้งสิ้น 38 แห่ง นอกจากนี้ จังหวัดภูเก็ตยังมีท่าจอดเรือของเอกชน (MARINA) จำนวน 4 แห่ง ตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันออกเฉียงเหนือของเกาะ ซึ่งเป็นท่าเลที่สามารถเดินทางไปท่องเที่ยวเกาะต่างๆ ในอ่าวพังงา และเกาะต่างๆ ในจังหวัดกระบี่ได้อย่างสะดวก ซึ่งผู้ที่มาใช้บริการส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติ

(3) การคมนาคมทางอากาศ

การคมนาคมทางอากาศ มีท่าอากาศยานภูเก็ต ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการขนส่งสินค้าและผู้โดยสาร เชื่อมโยงทั้งภายในประเทศและต่างประเทศโดยตรง ซึ่งสามารถรองรับเที่ยวบินได้ 20 เที่ยวบิน/ชั่วโมง รองรับผู้โดยสารได้มากกว่า 12.5 ล้านคน โดยในปี พ.ศ. 2558 มีจำนวนเที่ยวบินทั้งภายในและต่างประเทศ จำนวน 82,000 เที่ยวบิน เฉลี่ยวันละ 224 เที่ยวบิน มีจำนวนผู้โดยสารเข้า-ออก จำนวน 12,538,042 คน

6.5.2 ประเพณีท้องถิ่นภูเก็ต

ฤดี ภูมิภูถาวร (2550, น.142-145) กล่าวถึงประเพณีท้องถิ่นไว้ว่า ชาวภูเก็ตถึงแม้ว่ามีหลากหลายเชื้อสาย หลายภาษาผสมผสานกัน แต่ค่านิยมเกี่ยวกับประเพณีทางพุทธศาสนา จะคล้ายคลึงกับจังหวัดอื่นๆ เช่น การบวช พิธีตักบาตรเช้าพรรษา ออกพรรษา ตักบาตรตอนเช้าไปวัดในวันพระ แต่มีบางประเพณีที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวแตกต่างไปจากจังหวัดอื่นๆ เช่น

1) ประเพณีพ้อต่อ

ประเพณีพ้อต่อ จัดขึ้นในวันขึ้น 1 ค่ำ เดือน 7 ตามปฏิทินจีน ชาวภูเก็ตเชื้อสายจีน (บาบ๋า) จะจัดพิธีนี้ขึ้นทั้งในบ้านและในที่สาธารณะ การจัดพิธีในบ้านเป็นการจัดอาหารคาวหวาน ตั้งเรียงบนโต๊ะหน้ารูปถ่ายหรือป้ายชื่อของบรรพชน เพื่อเซ่นไหว้วิญญาณของผู้ที่

ล่องลับไปแล้ว โดยการเอ่ยนามของท่านเพื่อเชิญมารับประทานอาหารที่ลูกหลานเตรียมมาให้ แล้วนำรูปไปปักไว้บนอาหารจานละ 1 ดอก ลูกหลานทุกคนจะมาจุดรูปไหว้ แล้วนำรูปไปปักลงในกระถางรูป รอกะทั่งรูปที่จุดไหว้เหลือประมาณครึ่งดอก ลูกหลานจะเริ่มเสี่ยงทายด้วยสตางค์แดง ถ้าไม่มีสตางค์แดงให้ใช้เหรียญทั่วไปก็ได้ เรียกว่า “ปั่วไปย” เพื่อถามเรื่องการกินอาหาร เช่น เหรียญจะคว่ำอันหงายอัน แสดงว่า บรรพชนกินอาหารอิ่มแล้ว ถ้าเหรียญหายทั้งสองแสดงว่า บรรพชน กินอาหารยังไม่อิ่ม แต่ถ้าเหรียญคว่ำทั้งสองอัน แสดงว่าบรรพชนพอใจในอาหารที่เช่นไหว้ การเสี่ยงทายต้องรอให้เหรียญคว่ำอันหงายอันเสมอ จึงจะเผากระดาษเงินเป็นอันเสร็จพิธี

การจัดในที่สาธารณะจะมีพิธี “ปายปั่ว” ปาย หมายถึง วาง ปั่ว หมายถึง แสดงหรือโชว์ หมายถึงการนำสิ่งของอาหารคาวหวานที่จัดตกแต่งเป็นพิเศษ ผลไม้ที่แกะสลักสวยงาม โดยความร่วมมือของชาวบ้านในชุมชนและมูลนิธิต่างๆ ที่ร่วมกันจัดอาหารและจัดการแสดง เพื่อให้เป็นที่พอใจของบรรพชนและผู้ล่องลับไปแล้ว ผู้ที่ล่องลับไปแล้วไม่มีลูกหลานก็สามารถร่วมประทานอาหารที่ชุมชนจัดในพิธีนี้ได้

ขนมที่นิยมนำมาไหว้ในงานพ้อต่อ คือ ขนมเต่า (อั้งกู่) โดยเฉพาะศาลเจ้าพ้อต่อกิ่งบางเหนียว เพื่อความเป็นสิริมงคล ความโชคดี อายุยืนและมีความเชื่อว่าขนมเต่าแดงจะเป็นเด็กดี ไม่มีโรคภัยไข้เจ็บ (ไปปีเปงอ้าน)

2) ประเพณีการปล่อยเต่าสู่ท้องทะเล

ประเพณีเพ็งจะจัดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ เนื่องจากริมชายหาดของภูเก็ตถูกพัฒนา เป็นแหล่งท่องเที่ยว หาดทรายซึ่งเคยสงบเงียบถูกสร้างเป็นอาคาร หรือป้อมสำหรับนักท่องเที่ยว เสียงรบกวนของคนตรีและแสงไฟ ทำให้จำนวนเต่าซึ่งเคยมาวางไข่เป็นประจำลดจำนวนลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ค่านิยมการบริโภคไข่เต่าและเนื้อเต่า การทิ้งน้ำเสียลงทะเลทิ้งขยะมูลฝอยลงทะเล โดยไม่คำนึงถึงสิ่งมีชีวิตในทะเล ทำให้จำนวนเต่าลดลง คาดว่าจะสูญพันธุ์ในไม่ช้า

3) ประเพณีกินผัก

ประทุม ชุ่มเพ็งพันธุ์ (2548, น.228-229) กล่าวถึงประเพณีกินผักไว้ว่า ประเพณีกินผักเป็นประเพณีของคนไทยเชื้อสายจีนทางภูเก็ต พังงา กระบี่ ตรัง และอื่นๆ ที่มีคนจีนอาศัยอยู่จำนวนมาก การกินผักตรงกับภาษาฮกเกี้ยนว่า “เจียะฉ่าย” ซึ่งตรงกับ “กินเจ” ในภาษาจีนกลาง ซึ่งหมายถึงกินผักเหมือนกัน ประเพณีกินผักเกิดขึ้นเมื่อชาวจีนอพยพเข้ามาอาศัยอยู่ทางชายฝั่งทะเลตะวันตกมาก เพื่อมาทำเหมืองแร่และค้าขายโดยเฉพาะภูเก็ต ซึ่งในระยะแรกนั้นบ้านเมืองยังเป็นป่าดง จึงมีผู้เจ็บไข้อยู่เสมอต่อมามีคนะงั่วที่เดินทางมาจากเมืองจีน มาเปิดแสดงให้ชุมชนชาวจีนในหมู่บ้านกระทุ้ม เกิดเจ็บป่วยตามไปด้วย พวกเขาคนะงั่วจึงได้ประกอบพิธีเจียะฉ่าย (กินผัก) ตามธรรมเนียมในเมืองจีน เพื่อขอขมาโทษที่พวกเขาคนละเลยธรรมเนียมจีน และพิธีขับไล่

โรคภัยไข้เจ็บให้หมดไป ปรากฏว่าผลคณะเจ้าหายจากโรคภัย จึงแนะนำให้ชาวจีนตำบลกะทู้ทำ ประเพณีเจี๊ยะน่าย (กินผัก) สักการบูชาไหว้เจ้าตามธรรมเนียมในเมืองจีน เพื่อคุ้มครองปกป้องกัน โรคภัยบ้าง ชาวจีนตำบลกะทู้จึงได้นำประเพณีจีนเข้ามาทำขึ้นครั้งแรกที่ตำบลกะทู้ อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต

ประเพณีกินผัก (เจี๊ยะน่าย – กินเจ) จัดขึ้นตามฮ้าย (ศาลเจ้า) ต่างๆ ตั้ง เสาโก้วเต็งสูงพร้อมธงเหลือง – แดง และตะเกียง 9 ดวง เป็นเครื่องหมาย ตรงกับวันขึ้น 1 – 9 ค่ำ เดือน 9 ของจีน ซึ่งโดยมากจะตกประมาณเดือนตุลาคม เป็นประเพณีที่ถือปฏิบัติกันอย่างเข้มแข็ง ทั้งเมือง คือถือศีลเคร่งครัดละลดกิเลสตัณหา ทำจิตใจทำวาจาและร่างกายให้บริสุทธิ์ เพราะ สรรพสิ่งนั้นล้วนเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน ใครปฏิบัติธรรมจึงจะเกิดความสุข ทุกคนจึงต่างนุ่งขาวห่ม ขาว ทำอาหารเจแจกจ่ายกินกันทั้งเมือง มีการแห่ผ้าทรง (เจ้าเข้าทรง) มีการลุยไฟ และพิธีอื่นๆ อย่าง คึกคัก จุดประทัดตลอดงาน

4) ประเพณีตรุษจีน

สมปราชญ์ อัมมะพันธ์ (2548, น.115-117) กล่าวถึงประเพณีตรุษจีนไว้ ดังนี้

วันสำคัญวันหนึ่งตามประเพณีของชาวไทยเชื้อสายจีน คือ “วันตรุษจีน” ซึ่งถือว่า เป็นวันขึ้นปีใหม่ของชาวจีนมาตั้งแต่ครั้งโบราณกาล เช่นเดียวกับที่ชาวไทยถือว่าวัน สงกรานต์ เป็นวันขึ้นปีใหม่ของไทย ถึงแม้ในปัจจุบันจะมีวันปีใหม่ตามปฏิทินสากลแล้วก็ตาม แต่ ชาวจีน ยังยึดถือว่าวันตรุษจีนเป็นเทศกาลสำคัญที่ยังปฏิบัติต่อกันมา

“วันตรุษจีน” เป็นประเพณีปีใหม่ของจีน เป็นวันสิ้นปีจึงเรียก “ตือเส็ก” ตรงกับวันแรม 14 ค่ำ หรือ 15 ค่ำ เดือน 12 ตามปกติจะตกในราวปลายเดือนมกราคมหรือต้นเดือน กุมภาพันธ์

สมัยก่อนเรียกเทศกาลนี้ว่า “เอวียนตัน เอวียนเงินหรือเอวียนฮือ” หลังปี ค.ศ. 1911 เป็นต้นมา จีนได้ใช้ปฏิทินตามแบบสากล เพื่อแบ่งปีใหม่ตามจันทรคติกับปีใหม่ตาม สากลให้ชัดเจนจึงเรียกวันแรกของปีตามจันทรคติว่า “เหนียนชวี่”

วันตรุษจีน แบ่งออกเป็น 3 วัน เรียกว่า วันจ่าย วันไหว้ และวันถือ

วันจ่าย เป็นวันที่ชาวจีนจะจับจ่ายซื้อข้าวของต่างๆ เพื่อนำมาเป็นอาหาร และใช้ในพิธีเลี้ยงฉลองกัน เช่น หมู เป็ด ไก่ มีการทำขนมแข่ง ขนมเทียนหรือขนมคอมพิวเตอร์ เพื่อแจกจ่าย ให้แก่ญาติมิตรและผู้ทีเคารพนับถือ

วันไหว้ เป็นวันสำคัญเพราะเป็นวันสิ้นปีเก่า เรียกว่า “ชาจ๊ับ” เป็นการแสดงความยินดีที่มีชีวิตผ่านพ้นมาอีก 1 ปี จึงแสดงความกตัญญูต่อพระผู้เป็นเจ้า และบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว ด้วยการนำอาหารหวาน สুরา และรูปเทียนมากราบไหว้

การไหว้มี 3 เวลา คือ

ไหว้ตอนเช้า เรียก “ไป๋เล่าเอี้ย” แปลว่า ไหว้เจ้า เครื่องเซ่นมีหัวหมู หมู เป็ด ไก่ แจ่ว (ได้แก่ เห็ดหอม ดอกไม้จีนและเห็ดหูหนู) สুরา น้ำชา ส้มจีน ขนมขง ขนมเทียน เป็นต้น

ไหว้ตอนกลางวัน เรียก “ไป๋เบ๋อ้อ” แปลว่า ไหว้บิดามารดา เฉพาะผู้ที่บิดามารดาถึงแก่กรรมไปแล้ว การไหว้ตอนนี้ต้องไม่กินเที่ยง

ไหว้ตอนบ่าย เรียก “ไป๋ห่อเฮียตี้” แปลว่า ไหว้ญาติมิตรที่ล่วงลับไปแล้ว การไหว้ตอนนี้ได้ตั้งแต่เวลาหลังเที่ยงไปแล้ว

การไหว้ทุกครั้งนอกจากมีรูปเทียน อาหารหวานแล้วต้องมีขนมขง ขนมเทียน มีการเผากระดาษเงิน กระดาษทองและจุดประทัดด้วย ปัจจุบันเพื่อความสะดวกนิยมไหว้ในตอนกลางวันครั้งเดียว เมื่อเสร็จพิธีไหว้แล้วมีการเชิญญาติมิตรและเพื่อนบ้านมาร่วมรับประทานอาหารกัน เพื่อเฉลิมฉลองเนื่องในวันขึ้นปีใหม่

ในวันนี้ผู้ใหญ่จะจัดเงินใส่ซองสีแดง เรียกว่า “อั้งเปา” แจกลูกหลาน นายจ้าง ก็เตรียมเงินบำเหน็จแจกลูกจ้าง เรียก “เต๊ะเอี้ย” เป็นการอวยพรให้มีโชคลาภในปีใหม่

วันถือ เป็นวันต่อจากวันไหว้ ชาวจีนเรียก “วันชิวอิก” เป็นวันขึ้นปีใหม่ถือเป็นวันมงคล ทุกบ้านจะประดับประดาหน้าบ้านด้วย “ตุ้ยลิ่ง” คือ กระดาษแดงเขียนคำอวยพร (สีแดงชาวจีนถือว่าเป็นสิริมงคล) มีการไหว้เจ้า เช่นบรรพบุรุษ ทุกคนจะแต่งตัวด้วยชุดใหม่ทั้งดงาม ทำชีวิตให้ร่าเริง สดชื่นแจ่มใส แล้วเดินทางไปยังบ้านญาติสนิทมิตรสหาย เพื่ออวยพรให้แก่กันและกัน ห้ามกล่าวคำไม่เป็นมงคล

กิจกรรมที่ทำกันในวันตรุษจีนนี้มีมากมาย เช่น การติดภาพอวยพรปีใหม่ เดิมติดภาพทวาร เช่น รูปของกวนอูจางเหย ในสมัยสามก๊ก หรือรูปของฉิน โฉวงและเว่ยเถียนในสมัยถัง เพื่อขจัดสิ่งไม่ดี ขับไล่สิ่งอัปมงคล ปกป้องคุ้มครองให้สงบสุข

การเฉลิมฉลองตรุษจีนมีการเลี้ยงฉลองและเที่ยวเตร่กันอย่างสนุกสนาน มีการเชิดสิงโต หม่าม้งกร มีการจุดประทัดดังสนั่นหวั่นไหว มีมหรสพแสดงกันมากมาย

5) ประเพณีลอยเรือ

กรีธา แซ่ตัน (2552, น.31-35) กล่าวถึงประเพณีลอยเรือไว้ว่า ชาวเลโอริงลาโอดหรืออูร์กลาไวย์และชาวเลสิงห์มีประเพณีเกี่ยวกับเรือ ซึ่งชาวภูเก็ตรู้จักเรียกว่าประเพณีลอยเรือ

สอดคล้องกันทั้งสองกลุ่ม ชาวเลถือว่าเป็นพิธีที่มีความสำคัญมีความหมายต่อพวกเขามากและจะเข้าร่วมพิธีกันอย่างพร้อมเพรียง หากชุมชนใดไม่ได้จัดพิธีลอยเรือ ชาวเลในชุมชนนั้นก็จะไปร่วมพิธีลอยเรือกับชาวเลในชุมชนอื่น และประกอบพิธีลอยเรือกับชาวเลในชุมชนอื่น และประกอบพิธีลอยเรือในวันเดียวกัน คือ วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 และเดือน 11 กลุ่มชาวเลโอรังลาโอดจะลอยเรือเวลา 16.00น. ส่วนชาวเลสิงห์จะลอยเรือเวลา 18.00น. ชุมชนชาวเลที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดภูเก็ตที่จัดพิธีลอยเรือได้แก่ ชุมชนชาวเลเกาะสิเหร่ ชุมชนชาวเลแหลมหลา จะมีชาวเลจากชุมชนบ้านเหนือ และชุมชนชาวเลสะปำไปร่วมด้วย ส่วนชุมชนชาวเลหาดราไวย์ไม่มีพิธีลอยเรือ

(1) ความเป็นมาของพิธีลอยเรือ จะเห็นได้ว่าชาวเลมีความผูกพันกับท้องทะเลเป็นอย่างมาก ตั้งแต่เกิดจนตาย เพราะความที่ต้องต่อสู้กับคลื่นลมเมื่อยามหากินอยู่ในทะเล ดังนั้นความเชื่อพื้นฐานของพวกเขาก็ยึดมั่นอยู่กับสิ่งนอกเหนือธรรมชาติอย่างพวก “เจ้าเกาะ” ชาวเลถือว่ามโหทธิพลและอิทธิฤทธิ์สามารถที่จะคลบ้นดาลให้เกิดสิ่งต่างๆ ขึ้นมาได้ ความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องอิทธิพลของ “ชิน” ซึ่งถือว่าเป็นผีพวกหนึ่ง ลงมาจากสรวงสวรรค์อาศัยอยู่ในทะเล มีรูปร่างลักษณะเหมือนกับดวงไฟ มีสีต่างๆ เช่น เขียว ขาว แดง เหลือง เป็นผีที่มีอิทธิฤทธิ์ร้ายแรงมาก ชาวเลจึงมีความ ตื่นตัวในพิธีลอยเรือมาก โดยจะเริ่มทำพิธีลอยเรือก่อนหน้ามรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณกลางเดือนพฤษภาคม (เดือน 6) และเดือนตุลาคม (เดือน 11) เขาจัดพิธีลอยเรือขึ้นเพื่อที่จะขจัดสิ่งอัปมงคลออกจากหมู่เกาะ และขออำนาจเจ้าเกาะช่วยคุ้มครองพวกเขา ให้อยู่รอดตลอดฤดูมรสุม ชาวเลเรียกลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือว่า “ลมออก” เรียกมรสุมตะวันตกว่า “ลมพัด” ชาวเลมีความเชื่อว่า เรือที่ลอยในพิธีจะนำความวิบัติต่างๆ ไปทิ้งที่ “เมืองออก” และ “เมืองพัด”

(2) การเตรียมสร้างเรือพิธี

ชาวเลโอรังลาโอด ใช้ไม้ทองกลางและไม้ระกำเป็นส่วนประกอบของเรือ ส่วนชาวเลสิงห์จะใช้ไม้สักหินและต้นกล้วยเป็นส่วนประกอบของเรือพิธี

ชาวเลโอรังลาโอด ใช้ไม้ทองกลางเป็นโครงแกนของท้องเรือพิธี หัวเรือท้ายเรือและจังกูด มีความยาว 5-7 เมตร ใช้ไม้ระกำต่อเป็นตัวเรือกว้างประมาณ 1 เมตร ความสูงระหว่างท้องเรือถึงกราบขอบเรือประมาณ 70 เมตร ติดเสากระโจมเรือด้วยไม้ขนาดนิ้วหัวแม่มือ 3 เสา สูงประมาณ 2 เมตร มีผ้าขาวเป็นเรือใบ

ชาวเลชายจะไปตัดไม้เพื่อประกอบเป็นเรือพิธีและกาอยู่สาตักในช่วงตอนเช้าของวันขึ้น 14 ค่ำ เดือน 6 และเดือน 11 ช่วยกันแบกหามเรือบรรทุกมากองไว้นอกหมู่บ้าน ใกล้เที่ยงแล้วจึงช่วยกันตัดถากและกลึงเกล้าไม้ทองกลางให้เป็นโครงแกนท้องเรือ หัวเรือ ท้ายเรือ และจังกูด และสิ่งสำคัญคือการแกะสลัก เป็นรูปคน จำนวน 12 ตัว ไว้เป็นฝีพายประจำเรือ พายไป สู่

เมืองออกและเมืองพริค เศษไม้ทองเหลืองที่เหลือจะแกะเป็นเครื่องใช้ไม้สอย ในชีวิตประจำวัน เช่น จวัก หม้อ เต่า ตะกร้า เป็นต้น ไม้ระกำที่ตัดมาเป็นทางยาวทางละ 4-6 เมตร จำนวนไม่ต่ำกว่า 50 ทาง ชาวเลจะช่วยกันลอกเอาเปลือกนอกทิ้งใช้ใส่ในไปประกอบลำเรือ ผูกไว้เป็นมัดๆ เหล่าไม้ไผ่เป็นซี่ๆ แทนตะปู เตรียมก้อนหินไว้ตอกแทนค้อน มีดพร้า และขวานไว้ตัดไม้ให้ได้ขนาดตามต้องการ

ในช่วงเย็นประมาณ 17.00น. ชาวเลทั้งหญิงและชายป่าวร้องให้คนไปช่วยกันขนวัสดุที่จะประกอบเป็นเรือพิธีซึ่งกองอยู่นอกหมู่บ้านแห่เข้ามาในบริเวณพิธีกลางหมู่บ้าน หน้าขบวนแห่มีดนตรีพื้นเมืองนำหน้าเครื่องดนตรี เช่น รำมะนา ฆ้อง ฉิ่ง บรรเลงเป็นจังหวะให้ชาวเลเดินรำนำขบวนแห่ไปตามชายหาดจากที่กองไม้ไปจนถึงใกล้หลาโต๊ะตามี แล้วตั้งขบวนแห่เข้าหมู่บ้านจนถึงบริเวณพิธี ชาวเลช่วยกันตั้งโครงแกนท้องเรือ ใช้ไม้ระกำทั้งทางต่อประกอบเป็นเรือ ทุกคนตั้งใจต่อเรือกันอย่างจริงจัง เพื่อให้พิธีเสร็จก่อนฟ้าสว่าง แต่เรือมักเสร็จก่อนพิธีลอยเรือหลายชั่วโมง ชาวเลจะใช้เวลาประกอบประมาณ 8 ชั่วโมง

ส่วนชาวเลสิงห์จะใช้ต้นกล้วยทั้งต้นเป็นโครงแกนท้องเรือ ใช้ไม้สักหินขนาดหัวแม่มือเป็นแกนยึดต้นกล้วยไว้ด้วยกัน ตรงกาบข้างเรือจะใช้กาบกล้วยแทนกระดาน ขนบไว้ด้วยไม้สักหิน ผูกด้วยหวายนาเรือรูปทรงคล้ายเรือสำเภา หัวเรือทำด้วยก้านเครือกล้วยทั้งท่อน ความยาวของเรือพิธีจากหัวเรือจดท้ายเรือยาวประมาณ 3 เมตร กว้าง 1.50 เมตร สูง 1.30 เมตร เมื่อติดตั้งเสากระโดงสูงเป็น 2 เมตร ชาวเลสิงห์จะไปตัดไม้สักหิน หวายนาและต้นกล้วยในตอนเช้าของวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 และเดือน 11 เริ่มประกอบเป็นลำเรือพิธีประมาณ 09.00 น. ชาวเลสิงห์ชายจะช่วยกันต่อเรือพิธีและติดใบเรือเสร็จสิ้นประมาณเวลา 15.00น.

(3) ขนมและเครื่องเช่นไว้ในพิธีลอยเรือ

- ขนม พลาแก้ว มีลักษณะคล้ายๆ ขนมโคของคน ในท้องถิ่นตอนที่ยังไม่ได้คลุกมะพร้าว มีไส้มะพร้าวคือน้ำตาลทรายแดงเหมือนกับขนมโค

- ขนมอี (ขนมพื้นเมืองภูเก็ต) ทำด้วยแป้งข้าวเหนียวปั้นกลมๆ ต้มในน้ำตาลใสขิง

- ขนมจูน (ขนมฝักบัว)

พวกขนมเหล่านี้จะเลือกทำอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ เพื่อนำไปเช่น “คาโต๊ะ” (เทวดาและผีบรรพบุรุษที่ “หลา” คล้ายศาลาพระภูมิของคนในท้องถิ่น ในขณะที่หัวหน้าหมู่บ้านจะนำ ไก่ย่าง ข้าวเหนียวหนึ่งสี่เหลืองและขาวไปเช่นไหว้ เมื่อไปถึง “หลา” ผู้ที่เป็นหัวหน้าหมู่บ้านจะทำพิธีเชิญเทวดาและผีบรรพบุรุษ ให้มารับของเช่นไหว้ด้วยการโห่ 3 ครั้ง เสร็จพิธีก็แจกจ่ายขนมและเครื่องเช่นกินกัน

(4) พิธีกรรมก่อนลอยเรือ

เมื่อช่างต่อเรือพิธีเสร็จ ชาวเลโอรังลาโอด ได้ทยอยไปที่เรือพิธีตั้งแต่เวลา 04.00น.ของเช้ามีวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 และเดือน 11 สิ่งของที่แต่ละครอบครัวเอาใส่ไว้ในเรือพิธี คือ ไข่ไม้ระกำที่แกะเป็นตุ๊กตาแทนคนในครอบครัวจำนวนเท่าสมาชิกในครัวเรือน เล็บ ผม และข้าวตอก ก่อนซัดข้าวตอกใส่เรือ ชาวเลจะกำข้าวตอกดูตามตัวตั้งแต่หัวจรดเท้าประคองให้ข้าวตอกเอาความชั่วร้ายออกจากร่างไปสู่ข้าวตอก แล้วซัดใส่เรือพิธี โตะหอมมาสวดคาถาที่ท้ายเรือประมาณ 06.00น.ชาวเลชายช่วยยกเรือพิธีแบกหามลงไปบรรทุกเรือหางยาวที่เตรียมไว้นำไปลอยที่ทะเลลึกเป็นการไม่ให้ความชั่วร้ายในเรือพิธีนั้นย้อนกลับมาสู่หมู่บ้าน หากเรือพิธีย้อนกลับมาพบ ชาวเลจะต้องเริ่มทำพิธีกันใหม่ การลอยเรือลงทะเลจึงควรระมัดระวัง

ส่วนชาวเลสิ่งที่จะเอาเสื้อผ้าเก่าๆ ตุ๊กตาจากกล้วยแทนคนในครอบครัวจำนวนเท่าสมาชิกในครัวเรือนและกระถางน้ำไปใส่ไว้ในเรือพิธีตั้งแต่เวลา 15.00น. ของวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 และเดือน 11 เมื่อชาวเลสิ่งทำพิธีที่หลาเรียบร้อยแล้วก็พร้อมพิธีที่เรือพิธี ชาวเลสิ่งถือจาน ใส่ข้าวสารซึ่งข้อมลีเป็นสีต่างๆ เช่น เหลือง เขียว ส้ม เป็นต้น พร้อมด้วยด้ายสีแดง มามอบให้โตะหอมสวดคาถาใส่จานข้าว แล้วจึงเอาด้ายไปผูกข้อมือให้กับสมาชิกในครอบครัว และเอาข้าวสาร ที่ประกอบพิธีแล้วนั้นไปซัดรอบๆ บ้านของตน ต่อจากนั้นโตะหอมก็ประกอบพิธีในเรือพิธี ในขณะที่ประกอบพิธีนั้นห้ามคนเดินผ่านหัวเรือ โตะหอมเดินวนรอบเรือวนซ้าย 3 รอบ รอบสุดท้ายจะเปล่งเสียงนำโห่ทิสและลา ชาวเลสิ่งจะซัดข้าวสารที่เหลือใส่เรือพิธี สัญญาณจากโตะหอมแล้วยกเรือพิธีไปบรรทุกเรือหางยาวไปลอยกลางทะเลลึก คู่เดียวกับชาวบ้านแหลมตุ๊กแก แต่มีข้อห้ามว่า เมื่อส่งเรือลงน้ำแล้วจะหันกลับไปดูอีกไม่ได้

ประเพณีลอยเรือชาวเลเป็นเรื่องช่วยให้เผ่าพันธุ์ของชาวเลคงสืบมาเป็นกลุ่ม เผ่าอยู่ได้ ทั้งนี้เพราะชาวเลเป็นผู้เร่ร่อนแตกออกจากกลุ่มเผ่าของตนไปหาเลี้ยงชีพตามเกาะแก่ง ในท้องทะเล หากไม่มีประเพณีลอยเรือชาวเลที่แยกตัวออกไปนั้นก็ล้มหายตายจากพลัดพรากจากกลุ่มเผ่า วันลอยเรือเป็นช่วงวันเพ็ญและเป็นช่วงที่มรสุมเปลี่ยนทิศทางจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือหรือลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ไปเป็นมรสุมตะวันตกเฉียงใต้หรือลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ พวกชาวเลโอรังลาโอดและชาวเลสิ่งมีโอกาสกลับไปรวมเผ่าปีละ 2 ครั้ง การประกอบพิธีลอยเรือเป็นความเชื่อของชาวเลทุกคนจะต้องไปร่วมกัน ชาวเลหนุ่มสาวได้มีโอกาสพบปะจับคู่แต่งงานเมื่อพึงพอใจก็จะอยู่ร่วมกันในโอกาสถัดไป ชาวเลหญิงร่วมกันทำขนมและอาหารนำออกมาเลี้ยงดูซึ่งกันและกัน ชาวเลต่างวัยต่างแบ่งหน้าที่กันตามที่ถนัด ชาวเลผู้ชำนาญการในการต่อเรือก็เป็นผู้นำชาวเลคนอื่นๆ ได้ฝึกหัดการรารองเง้งเป็นการรื่นเริงช่วยให้หมู่บ้านมีชีวิตชีวา หลังจากที่ทุกคนได้ประสบความสำเร็จทุกซอกและโรคภัยที่ทับถมมาช่วงหกเดือน

นั้น และเชื่อว่าได้หมดไปพร้อมกับเรือพิธีเป็นการก่อให้เกิดกำลังใจที่จะดำรงเผ่าพันธุ์ต่อไปอีกนานเท่านาน

6.5.3 อาหารพื้นเมืองภูเก็ต

อาหารพื้นเมืองภูเก็ต (อาหารป้อนเต) เป็นอาหารที่ได้รับการผสมผสานทางวัฒนธรรมของชาวพื้นเมืองและชาวจีน ดังนั้นอาหารภูเก็ตจึงรสชาติไม่จัดแบบอาหารใต้โดยทั่วไป แต่มีกลิ่นอายความเป็นจีนผสมอยู่ เพราะชาวจีนเป็นชนกลุ่มใหญ่ที่สุดในภูเก็ต

เนื่องจากชาวภูเก็ตให้ความสำคัญกับอาหารการกินเป็นอย่างมาก ประกอบกับภูเก็ต เป็นศูนย์รวมความเจริญและศูนย์กลางการค้าขายมาตั้งแต่ในอดีต ทำให้อาหารในภูเก็ตนั้มีมากมายหลายชนิด ประกอบด้วย

1) แกงตูมี้

แกงตูมี้เป็นแกงที่ได้รับความนิยม มาจากประเทศในแถบประเทศมาเลเซีย น้ำแกงจะมีลักษณะคล้ายแกงส้ม โดยต้องเคี้ยวเครื่องแกงกับน้ำมันก่อนแล้วใส่น้ำมะขามปรุงรสด้วยสมแขกตากแห้ง ใส่ปลาและหัวปลา รสชาติเปรี้ยว ๆ หวานๆและเผ็ดเล็กน้อย บางบ้านจะไม่ใส่ขมิ้นในเครื่องแกงนี้ แกงตูบู้หรือตูมี้นี้เป็นแกงพื้นบ้านของทางภาคใต้อีกชนิดหนึ่ง เชื่อว่าแกงตูมี้มีที่มาจากประเทศในแถบมุสลิมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อิสลาม) แต่พอมายู่ในครัวเรือนของคนไทยแล้วก็มีการปรับเปลี่ยนใ้ถูกปากคนไทยมากขึ้น

2) ต้มส้ม

ต้มส้ม มีต้มส้มปลาและต้มส้มฝักรวม น้ำแกงใส่ปรุงด้วยส้มควาย ขมิ้นสด น้ำตาลเกลือ กะปิ สับปะรด หน่อข่า พริกไทย ผักบู่ ใบส้มป่อย หยวกกล้วยอ่อน เมล็ดมะม่วงหิมพานต์ ปลาข่าง หากเป็นต้มส้มปลาจะใส่เนื้อปลาล้างหรือปลาทูสด เพิ่มตะไคร้ หัวหอมเพื่อดับกลิ่นคาว

3) หมูฮ้อง

หมูฮ้อง ราชานแห่งอาหารป้อนเต เพราะว่าหมูฮ้องเป็นอาหารจานหลักที่แสนอร่อย หมูฮ้องที่ดีเนื้อหมูต้องนุ่ม แต่ไม่เหนียว ไม่เปื่อย รสหวานและเค็มนำ รสชาติเข้าถึงเนื้อหมู หมูฮ้องมีลักษณะคล้าย ๆ กับหมูพะโล้ แตกต่างกันตรงที่ไม่ใส่ผงพะโล้ แต่ใส่ซีอิ้วในการปรุงรส รสชาติของหมูฮ้องนี้จะขึ้นอยู่กับซีอิ้วที่ใส่ปรุงรส เครื่องปรุงหมูฮ้องประกอบด้วย หมูสามชั้น กระเทียม พริกไทย ต่าอิ้ว (ซีอิ้วดำ) น้ำมันง (ซีอิ้วขาว) และน้ำตาล หมูฮ้องจะเป็นกับข้าวที่อยู่บนโต๊ะอาหารในงานมงคลต่าง ๆ สำหรับคนจีนแล้วไม่ว่างานไหว้ งานมงคล หรืองานอะไรต้องมีหมูฮ้องเป็นอาหารหลักทั้งสิ้น

4) ขนมหังถู่ (ขนมเต่าแดง)

คำว่า “ฮัง” เป็นภาษาจีนสกเกี้ยน แปลว่าแดง ฮังถู่ คือ เต่าแดง ซึ่งคนภูเก็ตถือว่าเป็นขนมมงคล เนื่องจากเต่า หมายถึง ความมีอายุยืนยาว (เพราะเต่ามีอายุยืนยาวมาก) และเต่าเป็นสัญลักษณ์แห่งความมั่นคง ในความเชื่อของคนจีนเต่าได้อ่อนความลับของสวรรค์และโลกเอาไว้ โดยกระดองเต่าเปรียบเสมือนท้องฟ้า ใต้กระดองเต่าคือโลก (แบบจำลองของจักรวาล) ฉะนั้นคนจีนสกเกี้ยนซึ่งศรัทธาเทพเจ้าจิน จึงใช้ของเช่นไข่ที่เป็น “ขนมหังถู่” ขนมหังถู่ใช้ในงานพิธีต่างๆ ส่วนใหญ่ใช้ไข่ทุกวันขึ้น 1 ค่ำ กับ 15 ค่ำ คู่กับขนมถ้วยฟู หรือ หวดโก้ย แสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองและทานเป็นอาหารเช้า แสดงถึง อายุยืนยืนนาน อยู่ดีมีสุข สุขภาพดี โชคดีตลอดกาล นอกจากนี้ยังใช้ในงานรับขวัญเด็กเกิดใหม่ ซึ่งมีความเชื่อว่าควรทำพิธีนี้ก่อนเด็กอายุครบเดือนเพื่อให้เด็กว่านอนสอนง่าย ไม่ใช่

ขนมหังถู่ข้างในจะเป็นไส้ถั่วบด (ถั่วทอง) พิมพ์ของขนมเต่าทำจากไม้มี 4 ด้าน แต่ละด้านมีชื่อเรียกต่างกัน ด้านที่ใช้บ่อยมีคำว่า “ซ่อ” เป็นภาษาจีน แปลว่า อายุยืน ด้านที่ 2 เป็นรูปท้ออายุวัฒนะ ใช้ไข่ขาวทาใช้คู่กับด้านที่ 3 เป็นรูปบันได ซึ่งเปรียบเสมือน “สะพาน” เพื่อขึ้นไปหาเทวดาบนสวรรค์ ด้านที่ 4 เหมือนกับด้านแรกแต่จะเป็นตัวเล็ก ขนมหังถู่ในปัจจุบันจะใช้เขียน คำว่า ซ่อ ด้วยภาษาไทย เช่น โชคดีสมหวัง นำโชค เป็นต้น

โดยปกติแล้วการทำขนมเต่าเพื่อการไหว้เจ้านั้นเน้นลวดลาย ความสวยงาม แข็งจะแข็งทานไม่อร่อย พอไหว้เจ้าเสร็จคนที่ไหว้ก็จะเอามาทานนิดหน่อยเพื่อเอาเคล็ดมาให้โชคดีเท่านั้น แล้วก็ทิ้ง เพราะแข็งจะทานไม่อร่อย แต่ก็มีขนมเต่าที่ใช้สำหรับรับประทานเป็นของว่างพร้อมชาร้อน หรือกาแฟโบราณ ขนมเต่านี้หากไม่มีลวดลายหรือไม่เป็นรูปเต่าก็จะกลายเป็นขนมหัวล้าน (หัวโล้น) ขนมเต่าสีพื้นของขนมหังถู่มีแค่สองสี คือ สีแดงใช้ในงานมงคลสมรส และสีขาวใช้ในงานอวมงคล แต่ก็อาจดัดแปลงเป็นสีอื่นได้เช่น น้ำตาล สีเขียว สีเหลือง สีส้ม เพื่อใช้รับประทานเป็นอาหารว่าง (สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต 2559: 18)

5) อาโป้ง

อาโป้งเป็นขนมพื้นเมืองเลื่องชื่อของจังหวัดภูเก็ต เดิมทีขนมอาโป้งเป็นขนมพื้นเมืองของชาวมลายู ซึ่งเรียกกันว่า “ขนมเบ็อง” และต่อมาได้เข้ามาแพร่หลายในจังหวัดภูเก็ต เนื่องจากชาวมลายูเชื้อสายจีน ได้ย้ายเข้ามาอยู่ภูเก็ต ขนมอาโป้งจึงกลายมาเป็นขนมพื้นเมืองภูเก็ตด้วยเช่นกัน อาโป้งมีหน้าตาคล้ายขนมถั่งแตก นอกจากเรียกอาโป้งแล้ว ส่วนใหญ่จะรู้จักในชื่อ “ขนมเบ็องมาเลย์”

ชาวภูเก็ตนิยมรับประทานคู่กับชา กาแฟตอนเช้า ตอนบ่าย ทำจากแป้งข้าวเจ้า น้ำตาลทราย ไข่ไก่ เอาแต่ไข่แดง น้ำ น้ำกะทิ และยีสต์ผสมกันได้น้ำแป้งพักไว้ในสมัยก่อน

จะไม่ใช้ผงฟู แต่จะเอาแป้ง มาทำหัวเชื้อซึ่งต้องใช้เวลาอย่างน้อย 3-4 ชั่วโมง แป้งจะฟู อาไปึ่งจะเอา น้ำแป้งราดบนกะทะหลุมใบเล็ก แล้วกลิ้งน้ำแป้งให้เป็นแผ่นกลม ๆ ทิ้งไว้บนเตาอังโล่ ควบคุมไฟปานกลาง ปิดฝาไว้สักพัก พอเหลืองลอกออกมาม้วนตั้งทิ้งไว้ แผ่นแป้งจะม้วนกลม ตัวแป้งกรอบแต่ตรงกลางนุ่ม

6) ปาวหลัง

“ปาวหลัง” เป็นข้าวเหนียวปิ้งใส่มะพร้าวผสมกับกุ้งแห้งป่น และ พริกไทย ห่อด้วยใบตอง ม้วนเป็นแท่ง แล้วใช้ไม้กลัดทั้งหัวและท้าย ปิ้งปาวหลังให้เกรียม ข้าวเหนียวหอม รสชาติใส่ด้านในจะหวานมะพร้าว เค็มกุ้งแห้งป่น และเผ็ดเล็กน้อยจากพริกไทย

7) เกี่ยมโก้ย

“เกี่ยมโก้ย” เป็นขนมถ้วยสีขาว ตัวขนมมีความหนึบหนับของแป้ง สี ขาวนึ่ง เพิ่มรสชาติด้วยการโรยหน้าด้วยกุ้งแห้งทอดบด หอมเจียว และต้นหอมซอย เวลาจะทาน ก็ให้ราดน้ำจิ้มสามรส มีรสชาติเปรี้ยว หวาน ความเผ็ดจากพริกแห้ง

8) โกซุย

“โกซุย” เป็นขนมถ้วยอีกชนิดหนึ่ง ตัวขนมมีสีน้ำตาล ทำจากแป้ง ข้าวเจ้า แป้งมัน น้ำค้าง และน้ำตาลทรายแดง ตัวขนมเหนียวหนึบหนับ กลิ่นหอม ๆ รสชาติหวาน ทานคู่กับมะพร้าวชูดขาว ผสมเกลือเล็กน้อย

9) ข้าวเหนียวหีบ

“ข้าวเหนียวหีบ” หรือข้าวเหนียวอัด เป็นข้าวเหนียวมูนสีม่วงอัดจนแน่น สีม่วงมาจากน้ำดอกอัญชัญ ทำให้สีส้มของข้าวเหนียวหีบมีสีม่วง ทานคู่กับสังขยาใบเตย ตัวข้าว เหนียวสีม่วงรสชาติไม่หวานมาก รสชาติจะกลมกล่อม กลิ่นหอมหวาน

10) โก้ยเบ่งก้า

“โก้ยเบ่งก้า” คือ ขนมที่ทำจากหัวมันสำปะหลังสีเหลือง ผสมกับ มะพร้าว และน้ำตาลที่กวนจนเหนียวเข้ากันเป็นเนื้อเดียวกัน แล้วค่อนนำไปอบหรือปิ้งในเตาถ่าน อีกครั้ง จนหน้าขนมเหลืองเกรียมตัดแบ่งเป็นชิ้นๆ ขนมกลิ่นหอม รสหวานมัน คล้าย ๆ ขนมขี้บิ้น มันสำปะหลัง แต่เนื้อจะนุ่มและเหนียวกว่า

11) อิวปิ้ง

“อิวปิ้ง” คือ ข้าวเหนียวผัดกับกุ้งแห้ง ปูรสด้วยซีอิ้วขาวและดำ โรยหน้าด้วยหมูแดงและหอมเจียว มีไข่ต้มเป็นเครื่องเคียง แต่บางร้านก็ไม่มี รสชาติอิวปิ้งจะหอมๆ กลิ่นเครื่องที่ผัดข้าวเหนียว และเป็นขนมตามความเชื่อของชาวภูเก็ตที่ว่า บ้านไหนมีลูกเพิ่งเกิดครบ

เดือน พ่อแม่จะพาเด็กไปทำพิธีไหว้พระที่ศาลเจ้า เพื่อขอบคุณเทพเจ้าที่ช่วยประทานเด็กมาให้ พร้อมทั้งขอพรช่วยให้เด็กมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง

12) น้ายถาวโก้ย

“น้ายถาวโก้ย” คือ ขนมหัวไชเท้า หรือขนมที่ทำมาจากหัวไชเท้า ผสมกับแป้งข้าวเจ้าหนึ่งจนสุก ทานได้ทั้งแบบนึ่งและแบบทอด โดยจะตัดแบ่งขนมเป็นสี่เหลี่ยม ถ้ารับประทานแบบนึ่งก็โรยถั่วลิสงบดแบบหยาบ ๆ ตามด้วยต้นหอม แต่ถ้าแบบทอดต้องรอให้แห้งก่อน แล้วจึงค่อยนำไปทอดจนเนื้อแป้งกรอบนอกนุ่มใน เวลารับประทานให้ใส่น้ำตาลเพิ่มรสชาติ

13) มอจี

“มอจี” คือ ขนมที่ใช้แป้งข้าวเหนียวปั้นเป็นก้อนกลม ๆ นุ่ม ๆ หยุน ๆ ด้านนอก ตัวขนมโรยด้วยแป้ง ใส้ด้านในเป็นถั่วลิสงบดหยาบ คลุกกับน้ำตาลทราย เคี้ยวง่าย นุ่มหวาน รับประทานคู่กับกาแฟ

14) บีถ่ายบาก

“บีถ่ายบาก” หรือลอดช่องสิงคโปร์ ถือเป็นขนมหวานพื้นเมืองภูเก็ต ที่หาทานยาก ตัวแป้งเส้นสีขาวและแดงสั้น ๆ คล้ายกับเส้นขนมจีน แต่เส้นจะสั้นและเนื้อแน่นกว่า รับประทานพร้อมน้ำเชื่อม หอมกลิ่นใบเตยอ่อน ๆ รับประทานคู่กับน้ำแข็ง ช่วยทำให้รู้สึกกระปรี้กระเปร่าสดชื่นขึ้นในวันอากาศร้อนๆ

สรุปได้ว่า ภูเก็ตเป็นเมืองที่ขึ้นชื่อเรื่องอาหาร อาหารของชาวภูเก็ตเป็นอาหารที่ได้รับการผสมผสานทางวัฒนธรรมของชาวพื้นเมืองและชาวจีน ดังนั้นอาหารภูเก็ตจึงมีรสชาติแบบอาหารได้ทั่วไป แต่มีกลิ่นอายของความเป็นจีนผสมอยู่ เพราะชาวจีนเป็นชนกลุ่มใหญ่ที่สุดในภูเก็ต เนื่องจากชาวภูเก็ตให้ความสำคัญกับอาหารการกินเป็นอย่างมาก (เห็นได้จากรูปแบบ ในการสร้างบ้านที่นิยมสร้างห้องครัวให้มีขนาดใหญ่ แยกเป็นสัดส่วนอย่างชัดเจน) ประกอบกับภูเก็ตเป็นศูนย์รวมของความเจริญ และศูนย์กลางการค้าขาย มาตั้งแต่ในอดีต ทำให้อาหารในภูเก็ตนั้นมีมากมายหลากหลายชนิด

6.5.4 แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต

ถนอม พูนวงศ์ (2556, น.218-227) กล่าวถึงสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ไว้ว่า แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีมากมายนับไม่ถ้วน มีทั้งสถานที่ท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นและสถานที่ท่องเที่ยวที่มีอยู่ตามธรรมชาติ บริเวณตัวเกาะและหาดทรายรอบๆ เกาะรวมทั้งเกาะเล็ก เกาะน้อยในทะเลอันดามันซึ่งตั้งอยู่ในเขตจังหวัดใกล้เคียง มีความสวยงามตามธรรมชาติ หาดทรายขาวบริสุทธิ์ น้ำทะเลใสสีมรกต ในสถานที่เกือบทุกแห่งมีทั้งที่เที่ยวที่พักผ่อน บางแห่งต้องเสียค่า

ผ่านประตู บางแห่งก็ฟรี มีสถานที่รับประทานอาหาร โดยเฉพาะอาหารสดจากทะเล และมีแหล่งร้านขายสินค้าของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่รู้จัก ประกอบด้วย

1) เขารัง

เขารังเนินเขาเตี้ยๆ ตั้งอยู่ติดกับถนนแม่หลวนในเขตเทศบาลนครภูเก็ต มีถนนรถยนต์สามารถขึ้นไปได้ถึงยอดเขา เทศบาลจัดเป็นสวนสุขภาพและสวนสาธารณะไว้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ เป็นที่ตั้งอนุสาวรีย์พระยารัษฎานุประดิษฐ์ฯ สมุหเทศาภิบาลมณฑลภูเก็ต (พ.ศ. 2445-2456) และเป็นจุดชมทิวทัศน์ของเมืองภูเก็ต ทะเลกว้างใหญ่ รวมทั้งทิวทัศน์ของเกาะทั้งใกล้และไกล บนเขามีร้านอาหาร บรรยากาศดี

2) ย่านตึกโบราณ

ตัวเมืองภูเก็ตส่วนมากเป็นตึกสมัยเก่า มีลักษณะทางสถาปัตยกรรมแบบซิโน-โปรตุเกส (Sino-Portuguese) สร้างขึ้นเกือบร้อยปีมาแล้ว เมื่อครั้งกิจการเหมืองแร่ เริ่มเจริญใหม่ๆ สามารถหาชมได้บริเวณถนนกลาง ถนนดิมุก ถนนพังงา ถนนเขาวราช และถนนกระบี่

3) หาดราไวย์

หาดราไวย์ อยู่ห่างจากตัวเมืองภูเก็ต ประมาณ 17 กิโลเมตร เส้นทางจากห้าแยกฉลองไปสู่หาดราไวย์ ตามทางหลวงหมายเลข 4024 เป็นเส้นทางที่สวยงามที่สุดสายหนึ่งของภูเก็ต หาดราไวย์เป็นหาดทรายขาวสวยงามเล่นน้ำได้ เพราะชายฝั่งดิน คลื่นลมไม่แรง มีที่พักร้านอาหารบริการริมหาด และมีชาวเลอาศัยอยู่

4) แหลมพรหมเทพ

แหลมพรหมเทพเป็นจุดชมวิวยอดนิยมของภูเก็ต อยู่ห่างจากหาดราไวย์ ประมาณ 2 กิโลเมตร เป็นแหลมที่อยู่ตอนใต้สุดของเกาะภูเก็ต ชาวบ้านเรียกว่า แหลมเจ้า จากริมหน้าผามีแนวต้นตาลลาดลงสู่ปลายแหลมที่เป็นโขดหิน สามารถเดินไปถึงปลายแหลมได้ มองเห็นน้ำทะเลสีเขียวมรกต และสามารถเห็นเกาะแก้วอยู่ด้านหน้าแหลม ทางขวาจะเห็นแนวหาดทรายของหาดในหาน แหลมพรหมเทพนับเป็นสถานที่ชมพระอาทิตย์ตกสวยงามมากแห่งหนึ่ง

นอกจากนี้ยังมีประภาคารกาญจนาภิเษกแหลมพรหมเทพ สร้างขึ้นในวโรกาสที่รัชกาลที่ 9 ฉลองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี มีขนาดกว้างที่ฐาน 9 เมตร สูง 50 ฟุต และแสงไฟจากโคมไฟจะมองเห็นไกลถึง 39 กิโลเมตร ภายในประภาคารมีการแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับการสร้างประภาคาร การรักษาเวลามาตรฐาน การคำนวณ และแสดงเวลา ดวงอาทิตย์ขึ้นและตก บนยอดประภาคารมีจุดชมวิว

5) หาดกะตะ

หาดกะตะอยู่ห่างจากตัวเมืองภูเก็ต 17 กิโลเมตร ไปตามเส้นทางถนนเจ้าฟ้าถึงห้าแยกฉลองแล้วขวาวไปตามถนนหมายเลข 4028 หาดกะตะแบ่งออกเป็น 2 หาด คือ หาดกะตะใหญ่กับหาดกะตะน้อย เป็นหาดที่เหมาะสมสำหรับการเล่นน้ำและใช้เป็นที่ฝึกดำน้ำ เนื่องจากมีแนวปะการังติดต่อกันไปจนถึงเกาะปู ซึ่งอยู่ด้านหน้าหาดกะตะ บริเวณชายหาดมีบ้านพัก บริษัทนำเที่ยว ร้านค้า แหล่งบันเทิง ไว้สำหรับบริการนักท่องเที่ยว

6) จุดชมวิวมออ่าว

จากหาดในหานไปตามถนนรอบเกาะ ก่อนถึงหาดกะตะน้อย จะมีจุดชมวิวยู่อ่าวระหว่าง 2 หาดนี้ จากจุดนี้เห็นทัศนียภาพที่สวยงาม คือมีที่เว้าอ่าวถึง 3 อ่าว มีอ่าวกะตะ-น้อย อ่าวกะตะใหญ่ และอ่าวกะรน

7) หาดป่าตอง

หาดป่าตองห่างจากตัวเมืองภูเก็ตประมาณ 15 กิโลเมตร ตามเส้นทางถนนวิชิตสงครามหรือทางหลวงหมายเลข 4020 ไป 9 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 4029 ไปอีก 6 กิโลเมตร เป็นอ่าวที่มีความโค้งมาก หาดทรายงดงามเป็นแนวยาว 9 กิโลเมตร น้ำทะเลใสสะอาดเหมาะแก่การเล่นน้ำ บริเวณหาดมีที่พัก บริษัทนำเที่ยว ศูนย์การค้า แหล่งบันเทิง บริการนักท่องเที่ยวอย่างครบครัน

8) สถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าเขาพระแทว

สถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าเขาพระแทว อยู่ห่างจากตัวเมืองภูเก็ตประมาณ 20 กิโลเมตร จากตัวเมืองภูเก็ตไปอำเภอถลาง เมื่อถึงสี่แยกในเขตเมืองถลางซึ่งอยู่ห่างจากตัวเมืองภูเก็ต 18 กิโลเมตร แยกไปทางขวามือประมาณ 2 กิโลเมตร ได้รับการจัดตั้งเป็นอุทยานสัตว์ป่า เมื่อเดือนกรกฎาคม 2512 มีเนื้อที่ 13,925 ไร่ เป็นป่าที่อุดมสมบูรณ์ สามารถพบสัตว์ป่าหลายชนิด เช่น หมูป่า ลิง หมี กระเจง และมีพันธุ์ไม้หายาก คือ “ปาล์มหลังขาว”

9) หาดสุรินทร์

หาดสุรินทร์ อยู่ห่างจากตัวเมืองภูเก็ตประมาณ 24 กิโลเมตร จากตัวเมืองภูเก็ตใช้ทางหลวงหมายเลข 402 เมื่อถึงอนุสาวรีย์วีรสตรีแล้วเลี้ยวซ้ายไปอีก 12 กิโลเมตร เป็นหาดที่อยู่ริมเชิงเขา บริเวณเหนือหาดมีต้นสนทะเลต้นใหญ่ ๆ เรียงรายอยู่ และบริเวณเหนือหาดด้านขวามือเป็นสนามกอล์ฟ หาดสุรินทร์ไม่เหมาะแก่การเล่นน้ำ เพราะมีลักษณะลาดชัน และในช่วงลมมรสุมมีคลื่นลมจัดมาก ในตอนเย็นเป็นจุดชมพระอาทิตย์ตกทะเลที่สวยงามอีกจุดหนึ่ง

10) อุทยานแห่งชาติสิรินาถ (หาดในยาง)

อุทยานแห่งชาติสิรินาถ (หาดในยาง) ได้รับการประกาศให้เป็นอุทยานแห่งชาติ เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2524 อยู่ห่างจากตัวเมือง 30 กิโลเมตร บนเส้นทางถนนเทพกระษัตรี ผ่านสี่แยกอำเภอถลางตรงไปเมื่อถึงหลักกิโลเมตร 21-22 จะมีทางแยกด้านซ้าย เข้าสู่สนามบินเลียชซ้าย 2 กิโลเมตร ครอบคลุมเนื้อที่ 56,250 ไร่ เป็นหาดทรายที่มีความยาวต่อเนื่องกันถึง 13 กิโลเมตร มีที่พักบริการนักท่องเที่ยว บังกะโล จำนวน 10 หลัง ราคา (อาจมีการเปลี่ยนแปลง) หลังละ 600-12,000 บาท และเต็นท์ราคา 100-300 บาท หากนำเต็นท์มาเองเสียค่าธรรมเนียมเช่าพื้นที่คนละ 20 บาท

11) สะพานสารสิน

สะพานสารสิน เป็นที่รู้จักกันดีในฐานะเป็นสถานที่ที่เป็นตำนานความรักของหนุ่มสาวสองคนที่ไม่สมหวัง คือ โกคำ (คำ แซ่ตัน) กับ กิ้ว (กาญจนา แซ่หอง) ที่มีความแตกต่างกันทางฐานะ ด้วยโกคำเป็นเพียงคนขับรถสองแถวรับจ้างและรับจ้างกรีดยาง ขณะที่กิ้วมีฐานะที่ดีกว่า และเป็นนักศึกษาวิทยาลัยครู โดยที่ผู้ใหญ่ทางบ้านของกิ้วได้กีดกันทั้งสองคบหากัน ในที่สุดทั้งคู่จึงตัดสินใจกระโดดน้ำตายที่กลางสะพานสารสิน ด้วยการใช้น้ำขามมัดตัวทั้งสองไว้ด้วยกัน

12) วัดไชยธาราราม (วัดฉลอง)

วัดฉลอง หรือชื่อที่เรียกเป็นทางการ ก็คือ วัดไชยธาราราม เป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองที่มีชื่อเสียงของภูเก็ต ซึ่งสถานที่ท่องเที่ยวภายในมีอยู่หลายจุดที่มีความสำคัญโดดเด่นประกอบด้วย

- นมัสการหลวงพ่อบุญรอด วัดฉลอง เป็นที่รู้จักกันทั่วไป ซึ่งมีเรื่องรวมถึงความศักดิ์สิทธิ์ คุณงามความดีของหลวงพ่อบุญรอดแห่งวัดฉลอง เป็นที่พึ่งให้แก่ชาวบ้าน ในครั้งการต่อสู้กับพวกอั้งยี่ และเรื่องเล่าเกี่ยวกับไม้เท้าของท่านที่จับบริเวณที่เป็นไฟ หรือปานจะทำให้จางไปเอง นอกจากหลวงพ่อบุญรอดแล้วยังมีหลวงพ่อบุญรอด และหลวงพ่อกลิ้ม ซึ่งเป็นที่เคารพศรัทธาของชาวบ้านมาก ซึ่งท่านทั้งสองมีชื่อเสียงการปรงสมุนไพรรักษาโรค ถึงแม้ว่าปัจจุบัน ท่านจะมรณภาพไปแล้ว แต่ก็ยังมีชาวบ้านที่มีเรื่องทุกข์ร้อน ก็จะไปกราบไหว้บนบานไม่ขาดสาย

- พระมหาเจดีย์ พระจอมไทย เป็นเจดีย์ที่สร้างเสร็จสมบูรณ์เมื่อไม่นาน ซึ่งตั้งอยู่ทางด้านหลังของวัด ภายในเจดีย์บรรจุพระพุทธรูปปางต่าง ๆ มากมาย และบริเวณด้านข้างผนัง จะเป็นภาพวาดพุทธประวัติของพระพุทธเจ้า ตอนประสูติ ตรัสรู้ ปรีชาญาณ ทิ้งดวงมามาก เมื่อขึ้นไปด้านบนสุดจะเป็นที่ประดิษฐานของพระบรม

สารีริกธาตุ และด้านนอกของเจดีย์ สามารถที่จะชมทิวทัศน์ของบริเวณในวัดทั้งหมดได้อย่างสวยงาม

- ท่านเจ้าวัด ท่านเจ้าวัด คือ พระประธานในวิหารเก่าแก่ อันเป็นที่ตั้งของวัดฉลองแต่โบราณ ก่อนย้ายออกมาตั้งอยู่ในที่ปัจจุบัน ซึ่งด้านซ้ายจะมีรูปหล่อของชายชรา นั่งถือตะบันหมาก ชาวบ้านเรียกว่า “ตาจี้เหล็ก” ด้านขวามีรูปหล่อเป็นยักษ์ เรียกว่า “นนทรี”

- ภูมิจำลองหลวงพ่อบ้าน ภายในภูมิจำลองทางวัดได้จัดทำหุ่นขี้ผึ้งจำลอง หลวงพ่อแฉ่ม หลวงพ่อช่วง หลวงพ่อเกลื้อม และเครื่องใช้ต่าง ๆ ของทั้งสามองค์ และตัวภูมิยังเป็นแบบทรงไทย ซึ่งเป็นเรือนไทยที่สวยงามมาก นอกจากนั้นเมื่อท่านได้เข้าไปในบริเวณวัดสิ่งหนึ่งที่ท่านจะได้ยินคือเสียงปะทัด เพราะเมื่อมีผู้คนที่ทุกซั้วร้อนมาขอให้พ่อบ้านช่วย และเมื่อได้สมความปรารถนาตามที่ได้อธิขอม โดยมากจะมาแก้บนด้วยการจุดปะทัดให้ท่าน

กล่าวโดยสรุป จังหวัดภูเก็ตเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวบริเวณสามเหลี่ยมอันดามัน มีแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวมากมายหลายประเภท ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ ประเภทชายหาด แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นเกาะ สำหรับเกาะภูเก็ตมีจุดขายหลัก คือ ชายหาดทรายและกิจกรรมการท่องเที่ยวต่าง ๆ โดยเฉพาะกิจกรรมบันเทิง นันทนาการและกีฬาทางน้ำ นอกจากนี้ยังมีการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับเกาะบริวารโดยรอบและเกาะในจังหวัดใกล้เคียงอีกด้วย นอกจากแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติแล้วยังมีแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและศาสนา และแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นอีกด้วย ทำให้ภูเก็ตเป็นจังหวัดที่นักท่องเที่ยวหลั่งไหลเข้ามาท่องเที่ยวจำนวนมาก

5.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปรีชา อภัยรัตน์ 2553 วิจัยเรื่อง การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน นิทานพื้นบ้านจังหวัดพัทลุง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหารเทารังสีประชาสรรค์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน นิทานพื้นบ้านจังหวัดพัทลุง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหารเทารังสีประชาสรรค์ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านนิทานพื้นบ้านจังหวัดพัทลุง และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านนิทานพื้นบ้านจังหวัดพัทลุง ผลการศึกษาพบว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน นิทานพื้นบ้านจังหวัดพัทลุง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 83.15/81.8 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพที่กำหนดไว้ (80/80) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านนิทานพื้นบ้านจังหวัดพัทลุง มีค่าเฉลี่ย

คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ.01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อนิทานส่งเสริมการอ่าน นิทานพื้นบ้านจังหวัดพัทลุง มีคะแนนอยู่ในระดับมากที่สุด

ฉิชาภัทร ใจคำ (2553) วิจัยเรื่อง การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านภาคเหนือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนปงพัฒนาวิทยาคม อำเภอปง จังหวัดพะเยา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านนิทานพื้นบ้านภาคเหนือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนปงพัฒนาวิทยาคม อำเภอปง จังหวัดพะเยา ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านนิทานพื้นบ้านภาคเหนือ และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการเรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านนิทานพื้นบ้านภาคเหนือ ผลการศึกษาพบว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน นิทานพื้นบ้านภาคเหนือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 81.18/ 82.98 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพที่กำหนดไว้ (80/80) นักเรียนที่เรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านนิทานพื้นบ้านภาคเหนือ จำนวน 5 เรื่อง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ.05 และนักเรียนมีความคิดเห็นต่อนิทานพื้นบ้านภาคเหนือ จำนวน 5 เรื่อง มีคะแนนอยู่ในระดับมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ย 4.73 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56

เทวีวรรณ การปลุก (2556) ศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เล่าเรื่องเมืองโคราช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญวัฒนา จังหวัดนครราชสีมา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เล่าเรื่องเมืองโคราช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญวัฒนา จังหวัดนครราชสีมา และเพื่อตรวจสอบคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้น ผลการศึกษาพบว่า (1) หนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นแต่งเป็นคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี 11 และกลอนสุภาพ มีเนื้อหาประกอบด้วย เนื้อเรื่องเกี่ยวกับเมืองนครราชสีมา จำนวน 5 เรื่อง คำอธิบายศัพท์และกิจกรรมท้ายเรื่อง (2) ผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเห็นสอดคล้องกันว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านมีความเหมาะสมทุกด้าน โดยค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ที่ระดับ 0.66 – 1.00 และ (3) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.48 – 4.83 และมีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.68 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด สรุปได้ว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นมีคุณภาพเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

สิริกาญจน์ ศิริพานิช (2556) ศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่องนิทานพื้นบ้านกรุงเทพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดราชบพิช

กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “นิทานพื้นบ้าน
กรุงเทพ” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และเพื่อตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่าน
เรื่อง “นิทานพื้นบ้านกรุงเทพ” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า ผลการ
ตรวจสอบคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.65
ซึ่งอยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด และผลการตรวจสอบความคิดเห็นที่มีต่อหนังสือส่งเสริม
การอ่านของนักเรียน มีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.54 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด

สรุปได้ว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน เป็นหนังสือที่จัดทำขึ้นเพื่อช่วยส่งเสริมให้
นักเรียนเกิดทักษะในการอ่าน สนุกสนานเพลิดเพลินในขณะที่เดียวกันยังมีสาระความรู้ต่าง ๆ ที่ช่วย
ให้ผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันและมีนิสัยรักการอ่าน

6.7 การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน

การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ต” สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

6.7.1 กำหนดลักษณะและโครงสร้างของหนังสือ

การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ต”
สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต แต่งด้วยคำประพันธ์ประเภท
กลอนสุภาพ กาพย์ยานี 11 และกาพย์สุรางคนางค์ 28 โดยเน้นเสริมทักษะการอ่านและปลูกฝังนิสัย
รักการอ่าน ตลอดจนส่งเสริมเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น โดยกำหนดลักษณะและโครงสร้างของหนังสือ
ดังนี้

6.7.2 ลักษณะหนังสือ

ผู้ศึกษาได้กำหนดลักษณะหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ดังนี้

1) กลุ่มผู้อ่านหนังสือ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อายุระหว่าง 12-16
ปี

2) แนวการเขียนเป็นแบบสารบันเทิง คือ แต่งเนื้อหาด้วยคำประพันธ์
ประเภทกลอนสุภาพ กาพย์ยานี 11 และกาพย์สุรางคนางค์ 28

3) เนื้อหาประกอบด้วย 4 ตอน

ตอนที่ 1 ประวัติศาสตร์ล้ำเลิศ	แต่งด้วยคำประพันธ์	กลอนสุภาพ
ตอนที่ 2 แหล่งกำเนิดวัฒนธรรม	แต่งด้วยคำประพันธ์	กาพย์ยานี 11
ตอนที่ 3 อร่อยล้ำอาหารพื้นเมือง	แต่งด้วยคำประพันธ์	กลอนสุภาพ
ตอนที่ 4 ลือเลื่องเมืองท่องเที่ยว	แต่งด้วยคำประพันธ์	กาพย์ -

สุรางคนางค์ 28

6.7.3 โครงสร้างเนื้อหาของหนังสือ

โครงสร้างเนื้อหาของหนังสือประกอบด้วย คำนำ คำชี้แจง เนื้อหา คำอธิบายศัพท์ และภาพประกอบ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- 1) คำนำ เป็นการเขียนอธิบายจุดประสงค์การนำเรื่องราวในท้องถิ่นมาเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านแต่ละเรื่องเพื่อให้นักเรียนศึกษา และบอกแนวทางการอ่าน
- 2) คำชี้แจง เป็นการกล่าวถึงเหตุผลในการสร้างหนังสือ และชี้แจงข้อปฏิบัติแนวทางในการอ่าน
- 3) เนื้อหา เป็นเรื่องราวของท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต ซึ่งแต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทร้อยกรองที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน
- 4) คำอธิบายศัพท์ เป็นการอธิบายความหมายของคำศัพท์ยากที่ปรากฏในเรื่อง เพื่อให้นักเรียนเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น
- 5) ภาพประกอบ เป็นภาพถ่ายจริงที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น และช่วยให้ผู้อ่านมีความเพลิดเพลินเกิดจินตนาการในการอ่านอีกด้วย

6.7.4 การสร้างและพัฒนาหนังสือ

การสร้างและพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ต” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน ขั้นตอนตรวจสอบและการปรับปรุงคุณภาพ โดยอาศัยความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ และขั้นตอนตรวจสอบคุณภาพ โดยนำหนังสือที่ปรับปรุงแล้วไปให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างอ่านแล้วเก็บข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดแต่ละขั้นตอนดังนี้

การสร้างหนังสือ

- 1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านให้มีคุณภาพ
- 2) กำหนดโครงสร้างหนังสือ ประกอบด้วย 4 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ประวัติศาสตร์ลี้เลิศ ใช้คำประพันธ์ ประเภทกลอนสุภาพ ตอนที่ 2 แหล่งกำเนิดวัฒนธรรม ใช้คำประพันธ์ ประเภทกาพย์ยานี 11 ตอนที่ 3 อร่อยล้ำอาหารพื้นเมือง ใช้คำประพันธ์ ประเภทกลอนสุภาพ และตอนที่ 4 ลือเลื่องเมืองท่องเที่ยว โดยใช้คำประพันธ์ประเภท กาพย์สุรางคนางค์ 28 โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- (1) เพื่อให้ผู้อ่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับท้องถิ่น

(2) เพื่อให้ผู้อ่านมีความสนุกสนาน เพลิดเพลิน มีทักษะในการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน

(3) เพื่อให้ผู้อ่านสามารถนำความรู้และข้อคิดไปประยุกต์ใช้ใน
ชีวิตประจำวัน

(4) เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความรัก ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน

6.7.5 การตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพหนังสือ

การปรับปรุงคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นมีกระบวนการ
ดังต่อไปนี้

1) การสร้างแบบประเมินคุณภาพของหนังสือ

การจัดทำแบบประเมินหนังสือส่งเสริมการอ่านทั้งหมด 2 ชุด ชุดที่ 1 สำหรับ
ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านโดยใช้แบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อ
หาประสิทธิภาพของหนังสือที่สร้างขึ้น ชุดที่ 2 สำหรับนักเรียนประเมินหนังสือส่งเสริมการอ่าน เป็น
แบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสือที่สร้างขึ้น นำแบบประเมิน
หนังสือการอ่านมาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพตามผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็น และข้อเสนอแนะ

2) การตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

นำหนังสือส่งเสริมการอ่านเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีประสบการณ์
ด้านการสอนภาษาไทย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแต่งคำประพันธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ด้านท้องถิ่น
ภูเก็ต จำนวน 3 คน พิจารณาคุณภาพของหนังสือทั้ง 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านเนื้อหา ด้านวิธีการนำเสนอ
ด้านการใช้ภาษา ด้านการจัดการรูปเล่ม ด้านการจัดหน้าและภาพประกอบ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ
พร้อมให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงหนังสือ

3) การนำหนังสือมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

การนำหนังสือมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ โดยนำหนังสือส่งเสริมการอ่าน
ที่เสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านแล้วมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ
เพื่อให้ได้หนังสือส่งเสริมการอ่านที่สมบูรณ์

4) การนำหนังสือที่แก้ไขปรับปรุงเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพ

นำหนังสือส่งเสริมการอ่านที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว
เสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพอีกครั้งหนึ่ง เพื่อประเมินความคิดเห็น ตามแบบสอบถามซึ่งเป็น
แบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

5) การตรวจสอบคุณภาพของหนังสือโดยใช้ข้อมูลจากนักเรียน

การตรวจสอบคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านขั้นนี้ เป็นการนำหนังสือไปทดลองให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต จำนวน 35 คนอ่าน เพื่อประเมินความคิดเห็น ตามแบบสอบถามซึ่งเป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินคุณภาพของหนังสือจากผู้ทรงคุณวุฒิและจากนักเรียน คือ เกณฑ์การตัดสินคะแนน เป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง	มีคุณภาพเหมาะสมในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง	มีคุณภาพเหมาะสมในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง	มีคุณภาพเหมาะสมในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง	มีคุณภาพเหมาะสมในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง	มีคุณภาพเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

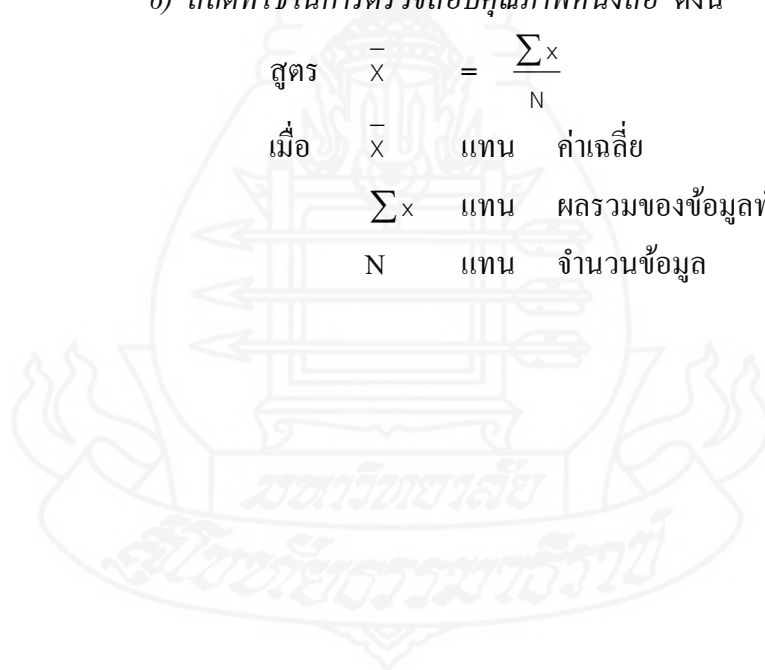
6) สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ดังนี้

$$\text{สูตร } \bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูล

บทที่ 2

หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ท” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต

หนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ท” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ต ผ่านการตรวจสอบคุณภาพหนังสือจากผู้ทรงคุณวุฒิ และปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ได้จัดพิมพ์เป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์ ความยาว 50 หน้า โดยมีส่วนประกอบรูปเล่มดังนี้

1. คำนำ เป็นการเขียนอธิบายจุดประสงค์การนำเรื่องราวในท้องถิ่นมาเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านแต่ละเรื่องเพื่อให้นักเรียนศึกษา และบอกแนวทางการอ่าน

2. คำชี้แจง เป็นการกล่าวถึงเหตุผลในการสร้างหนังสือ และชี้แจงข้อปฏิบัติแนวทางในการอ่าน

3. เนื้อหา เป็นเรื่องราวของท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต ซึ่งแต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทร้อยกรอง จำนวน 4 ตอน

ตอนที่ 1 ประวัติศาสตร์ถ้ำเลิศ แต่งด้วยคำประพันธ์ กลอนสุภาพ

ตอนที่ 2 แหล่งกำเนิดวัฒนธรรม แต่งด้วยคำประพันธ์ กาพย์ยานี 11

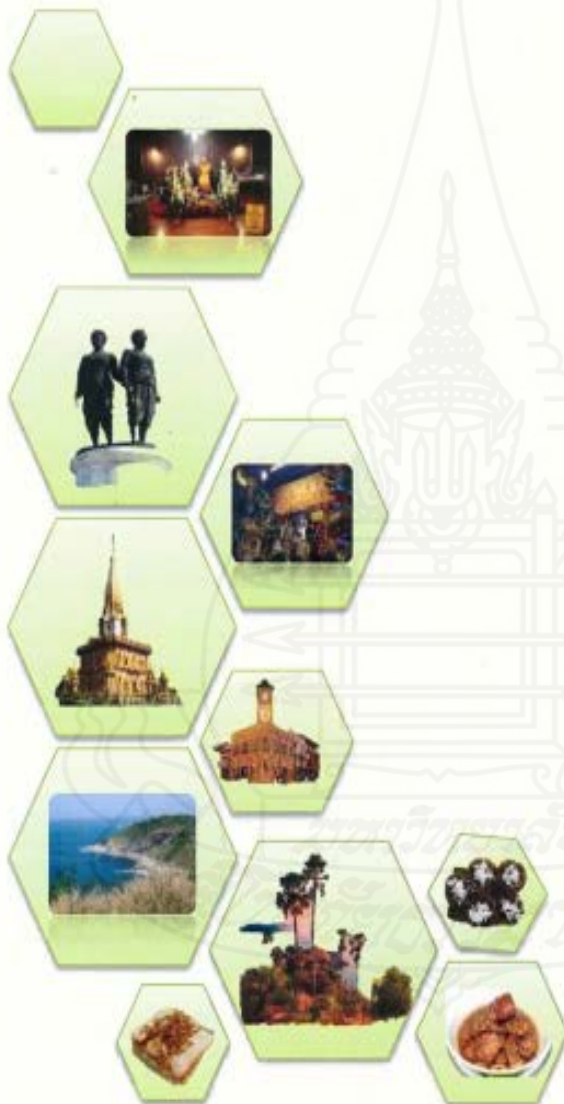
ตอนที่ 3 อร่อยล้ำอาหารพื้นเมือง แต่งด้วยคำประพันธ์ กลอนสุภาพ

ตอนที่ 4 ลือเลื่องเมืองท่องเที่ยว แต่งด้วยคำประพันธ์ กาพย์สุรางคนางค์ 28

4. คำอธิบายศัพท์ เป็นการอธิบายความหมายของคำศัพท์ยากที่ปรากฏในเรื่องเพื่อให้นักเรียนเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น

5. ภาพประกอบ เป็นภาพถ่ายจริงที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น และช่วยให้ผู้อ่านมีความเพลิดเพลินเกิดจินตนาการในการอ่านอีกด้วย

หนังสือส่งเสริมการอ่าน
“เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ต”
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนสตรีภูเก็ต

นิสานาด สงรักษ์

คำนำ

หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ต สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นงานเขียนประเภทร้อยกรอง
ที่ผู้เขียนได้ถ่ายทอดเรื่องราวความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ประเพณีวัฒนธรรม
ที่สำคัญ อาหาร ขนมพื้นเมืองต่างๆ รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ในรูปแบบ
คำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ กาพย์ย้านี่ 11 และกาพย์สุรางคนางค์ 28 โดยจัดทำขึ้น
เพื่อประกอบการเรียนรู้ ส่งเสริมการอ่าน นิยรักการอ่าน และให้ผู้อ่านภาคภูมิใจ
ในท้องถิ่นของตน ประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประวัติศาสตร์ลำเลศ

ตอนที่ 2 แหล่งกำเนิดวัฒนธรรม

ตอนที่ 3 อร่อยล้ำอาหารพื้นเมือง

ตอนที่ 4 ลือเลื่องเมืองท่องเที่ยว

การจัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่านในครั้งนี้หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือส่งเสริม
การอ่านเล่มนี้ จะมีประโยชน์แก่นักเรียน และผู้ที่สนใจทั่วไป

นิสานาด สงรักษ์

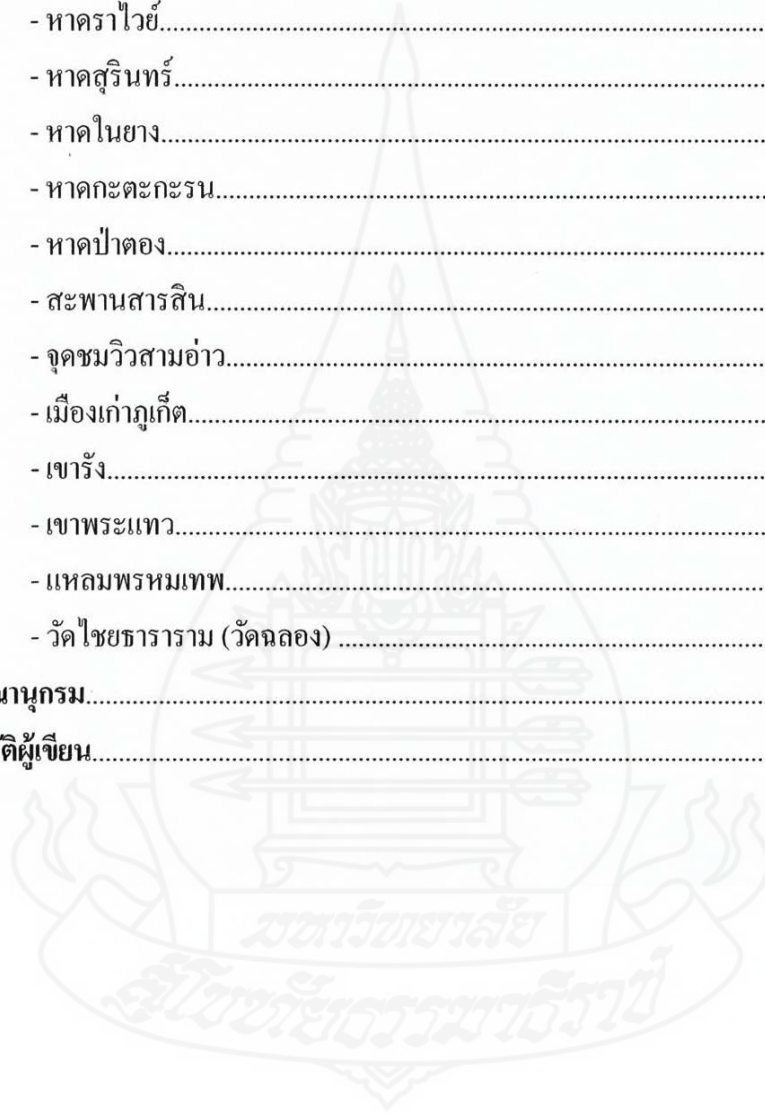

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำชี้แจงในการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน.....ก	
หนังสือการอ่าน เรื่อง เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเกิด	
ตอนที่ 1 ประวัติศาสตร์ลำเลित	1
ตอนที่ 2 แหล่งกำเนิดวัฒนธรรม	6
- ประเพณีปล่อยเต่า.....	7
- ประเพณีพืดอ.....	8
- ประเพณีกินผัก.....	9
- ประเพณีตรุษจีน.....	14
- ประเพณีลอยเรือ.....	15
ตอนที่ 3 อร่อยล้ำอาหารพื้นเมือง.....	18
- ต้มส้มภูเกิด.....	19
- แกงตุ้ม.....	20
- หมูฮ้อง.....	21
- เกียมโก้ย.....	22
- โกซุย.....	23
- โก้ยเบ่งก้า.....	24
- ข้าวเหนียวหีบ.....	25
- บี้โกหมอย.....	26
- บี้ถ้ายบาก.....	27
- บี้ฟ้าง.....	28
- ปาวล้าง.....	29
- มอจี.....	30
- อ้วปึ่ง.....	31
- อ่าปึ่ง.....	32
- โอ้วเฮ้ว.....	33

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
ตอนที่ 4 ลือเลื่องเมืองท่องเที่ยว	34
- หาดราไวย์.....	35
- หาดสุรินทร์.....	36
- หาดในยาง.....	37
- หาดกะตะกระรน.....	38
- หาดป่าตอง.....	39
- สะพานสารสิน.....	40
- จุดชมวิวสามอ่าว.....	42
- เมืองเก่าภูเก็ต.....	43
- เจาร้าง.....	44
- เขาพระแทว.....	45
- แหลมพรหมเทพ.....	46
- วัดไชยธาราราม (วัดฉลอง)	47
บรรณานุกรม.....	51
ประวัติผู้เขียน.....	52

คำชี้แจงในการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน

เรื่อง เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ท

หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ท แต่งด้วยบทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ กาพย์ยانی 11 และกาพย์สุรางคนางค์ 28 เนื้อหาเป็นการเล่าเรื่องราวที่เกี่ยวกับจังหวัด กระตุ้นความสนใจ และสร้างความคุ้นเคย ในฉันทลักษณ์ของบทร้อยกรองดังกล่าวซึ่งนักเรียนจะได้ทั้งเนื้อหาสาระ ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนและสุนทรียรสจากบทร้อยกรองไปพร้อมกัน ซึ่งหนังสือส่งเสริมการอ่าน ประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประวัติศาสตร์ลำเลศ

ตอนที่ 2 แหล่งกำเนิดวัฒนธรรม

ตอนที่ 3 อร่อยล้ำอาหารพื้นเมือง

ตอนที่ 4 ลือเลื่องเมืองท่องเที่ยว

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

1. อ่านคำชี้แจงการใช้หนังสือให้เข้าใจ
2. ไม่ทำเครื่องหมายใดๆหรือขีดเขียนข้อความลงในหนังสือ
3. นักเรียนควรอ่านตามลำดับเนื้อหา
4. เมื่ออ่านหนังสือเสร็จแล้วส่งคืนครูผู้สอนให้เรียบร้อย
4. อ่านแล้วต้องติดตามและนำความรู้ไปพัฒนาตนเองต่อไป

ประวัติศาสตร์ลำเลิก

ที่มา <http://www.phuket.go.th>

จังหวัดงาามนามชื่อว่าภูเก็ต

ประวัติศาสตร์เลิกล้ำเกินบรรยาย

ทั้งอาหารการกินอร่อยลิ้น

ทั้งไทยเทศฝรั่งจีนและลังกา

สัญลักษณ์ภูเก็ตบอกให้รู้

สัตว์น้ำนั่นก็คือหอยมุกงาน

นักท่องเที่ยวเรียกกันว่าเป็นแหล่ง

สถาปัตยกรรมอันรุ่งเรือง

มีของดีของเด็ดมากหลากหลาย

ประเพณีมากมายสืบทอดมา

แหล่งท่องเที่ยวทุกถิ่นสวยจริงหนา

ต่างหลังไหลเข้ามาเที่ยวทุกกาล

ต้นไม้คือประดู่ดอกหอมหวาน

เฟื่องฟ้าบานสัญลักษณ์คู่บ้านเมือง

ไข่มุกแห่งอันดามันชื่อเสียงเลื่อง

ชนสืบเนื่องมานานหลายร้อยปี

ประวัติศาสตร์ลำเลิก (ต่อ)

ที่มา <https://www.excise.go.th/phuket>

อาณาเขตทิศเหนือจดพังงา

ตกใต้จดอันดามันเขตวิถี

ด้านพื้นที่ภูเขื่อน้ำล้อมรอบ

ทำให้มีชายหาดสวยไม่เบา

ภูเข็ดจึงมีอากาศแบบร้อนชื้น

เริ่มฤดูเมษายนถึงเวลา

ภูเข็ดนี้ไม่มีฤดูหนาว

จากธันวาคมถึงมีนาคมร้อนย่ำเดือน

สำหรับการเดินทางไม่ยุ่งยาก

หนึ่งทางบกขั้บรถไม่ไกลไกล

สองเดินทางรวดเร็วทางอากาศ

เส้นทางบินในนอกประเทศมี

สามทางเรือมาได้ไม่มีหลง

เรือนำเที่ยวก็มีมากอนันต์

ตะวันออกนั้นหน้าจครกระบี่

อาณาเขตเหมาะดีภูเข็ดเรา

พื้นที่เกาะประกอบด้วยภูเขา

มรสุมพัดเอาฝนเข้ามา

ฤดูฝนชื้นมันกันถ้วนหน้า

สิ้นพฤศจิกายนแปลเดือน

ฤดูร้อนทุกคราวไม่คลาดเคลื่อน

มีลมเดือนสองฤดูรู้ทั่วไป

มีเส้นทางหลายหลากเลือกมาได้

หลายคนใช้ไปมาสะดวกดี

สนามบินนานาชาติในพื้นที่

ผู้คนใช้ทุกปีมากมายครัน

มีท่าเรือขนส่งให้เลือกสรร

เล่นทุกวันทั้งของรัฐเอกชน

ประวัติศาสตร์ลำเล็ศ (ต่อ)

ที่มา <https://sites.google.com/a/samakhi.ac.th>

หากกล่าวถึงประวัติศาสตร์นั้น	คนเข้ามาอยู่กันตั้งแต่ต้น
มีเรื่องราวความเป็นมาของผู้คน	อพยพปะปนมานานแล้ว
เดิม “ภูเก็ศ” ใช้คำว่า “ภูเก็จ”	ความหมายแปลสำเร็จว่าเมืองแก้ว
ความหมายตรงกับทมิฬไม่คลาดแคล้ว	นานมาแล้วทมิฬเรียกมณีคราม
ตามหลักฐานของภูเก็ศที่หลงเหลือ	นักเดินเรือใช้เส้นทางกันสั้นหลาม
ระหว่างจีนกับอินเดียหลายชั่วยาม	ผ่านแหลมนามมลาชูทุกครั้งมา
ประวัติศาสตร์ภูเก็ศกล่าวตามหลัก	อาณาจักรตามพรลิงก์ส่วนหนึ่งหนา
ต่อมาถึงศิริธรรมนครา	มีนามว่าตะกั่วถกลางเมืองวิไล
เป็นเมืองที่สืบเ็ศดในนักษัตร	ตราสุนัษเด่นชัดจนสมัย
ครันศักราชอาณาจักรสุโขทัย	ขึ้นกรุงไกรตะกั่วปานามดั้งเดิม

ประวัติศาสตร์ลำเลิก (ต่อ)

ในสมัยรัชกาลที่หนึ่งนั้น	พม่าเข้าโรมรันขึ้นฮึกเหิม
ตีปักยได้ทางนครไชยาเดิม	อีกทั้งเพิ่มตะกั่วปามาพร้อมกัน
ตะกั่วทุ่งเมืองกลางก็เข้าตี	ขณะที่เจ้าเมืองก็อาสัญ
ท่านจากไปชนอาลัยแสนจาบัลย์	ทิ้งไว้แต่คุณจันภรรยา
ด้วยคุณมุกยื่นหยัดสู้อยู่เคียงข้าง	รวบรวมพลคนกลางใจหาญกล้า
รบพม่าชนะศึกด้วยปัญญา	สู้ศึกยุทธนาสองนารี
รัชกาลที่หนึ่งจึงโปรดเกล้าฯ	เรียกท่านจันว่าท้าวเทพกระษัตรี
คุณมุกเป็นท้าวศรีสุนทรนี้	เนื่องจากมีผลงานช่วยบ้านเมือง
ล่วงมาถึงรัชกาลที่ห้า นั้น	สั่งรวมพลันหัวเมืองอย่างต่อเนื่อง
ตั้งมณฑลภูเก็ตจนรุ่งเรือง	มีนานเปลื้องยกเลิกมณฑลไป
จึงตั้งให้เป็นจังหวัดชื่อภูเก็ต	ตั้งแล้วเสร็จส่งเสริมคนหลังไหล
มาค้าขายติดต่อทั้งใกล้ไกล	ชาวต่างชาติชาวไทยหาสู่กัน

ตอนที่ 2
แหล่งกำเนิดวัฒนธรรม

ประเพณีปล่อยเต่า

โครงการอนุรักษ์
กลายเป็นประเพณี
ชื่อเรียกว่า “ปล่อยเต่า”

สืบสามเมษาพา
ที่มาปล่อยเต่านั้น

ติดอวนชาวประมง
เหตุด้วยมลพิษ

คนเก็บไข่เต่าขาย
จำนวนเต่าจึงลด

ด้วยเหตุอุกรุกราน
งานจัดหาในขาง

นิทรรศการย้า
นอกนี้มีให้เห็น

ไทยเทศต่างเล่าขาน

ที่ประจักษ์กันทุกปี
ที่สำคัญสืบกันมา
ภูเกิดเราร่วมรักษา
มาร่วมงานตามประสงค์
ด้วยทุกวันเต่าลดลง
บ้างก็ตายเกลื่อนหาดทราย
ทำชีวิตเต่าออดวาย
ฆ่าให้ตายทำอาหาร
สูญพันธุ์หมดไปตามกาล
จากมนุษย์ไร้ศีลธรรม
หาดเต่าวางไข่ประจำ
ให้ความรู้ผู้ร่วมงาน
การละเล่นเน้นสำราญ
แสนชื่นบานได้มายล

สิบห้าค่ำเดือนเจ็ด
 พื๋อต่อมีมานาน
 บาบ้าแต่โบราณ
 พร้อมหน้าทุกคน
 นำธูปมาปักไว้
 หนึ่งดอกปักในงาน
 จากนั้นนำธูปปัก
 รูปเครื่องดอกทุกครา
 เสี่ยงด้วยสตางค์แดง
 ความเชื่อมีกลับกลาย
 หากหงายทั้งสองข้าง
 ถ้าเหรียญทั้งสองคว่ำ
 เสร็จแล้วเผากระดาษ
 วิญญาณผู้ยากไร้

ชาวภูเก็ตร่วมสืบสาน
 ตามเล่าขานบรรพชน
 จัดอาหารและไม้ผล
 ทำกุศลให้วิญญาณ
 ปักลงในจานอาหาร
 เหล่าลูกหลานทำสืบมา
 กระดาษหลักมีรอช้า
 ถึงเวลาเริ่มเสี่ยงทาย
 ความหมายแฝงคือทำนาย
 คว่ากับหงายบอกอืมนำ
 อาหารวางไม่เต็มคำ
 ความหมายว่าท่านพอใจ
 มิให้ขาดสิ่งของใด
 ทั้งไกลใกล้รับผลบุญ

ประเพณีกินผัก

ประเพณีกินผัก
“เจี๊ยะถ่าย” เคยได้ยิน

ธงเหลืองปักอร่าม
ชุดขาวหาซื้อไว้

ตำนานกินผักนั้น
สืบทอดแต่โบราณ

คนแก่คนแก่เล่า
ถิ่นฐานอย่างมีหวัง

อาชีพทำเหมืองแร่
ครอบครัวและลูกเหี้ย

ครั้งหนึ่งโรคระบาด
เดือดร้อนกันถ้วนหน้า

ชนรู้จักทั้งแผ่นดิน
ทั่วทุกถิ่นล้าลือไกล
แสนงดงามปลิวไสว
ร่วมงานใหญ่ใจเบิกบาน

รู้ทั่วกันทุกสถาน
มีตำนานเล่ากันฟัง

ชาวจีนเฝ้าเข้ามาตั้ง
เข้ามายังภูเก็ตรา

รุ่งเรืองแท้แต่ก่อนเก่า
ต่างเคิบโตทำสืบมา

ชาวบ้านขาดการรักษา
หลายคนพากันตายไป

ประเพณีกินผัก (ต่อ)

คณะจึงเข้ามา	มุ่งเสาะหาที่อาศัย
เปิดการแสดงให้	ชาวกะทู้ได้สำราญ
ต่อมาเกิดล้มป่วย	ต่างคิดช่วยดำเนินการ
รักษาตามชาวบ้าน	โรคก็ยังไม่หายดี
จึงจัดให้กินผัก	ยึดตามหลักเมืองจีนนี้
ขมาเทพเทวี	ที่ละเลยพิธีกรรม
นอกนั้นยังประกอบ	พิธีขอช่วยเตือนย้า
ขับไล่โรคภัยซ้ำ	ให้หมดไปจากกะทู้
ปรากฏว่าโรคภัย	ที่จับไข้ประสบอยู่
หายไปด้วยความรู้	คนทุกผู้รอดชีวิต

ประเพณีกินผัก (ต่อ)

อีกทั้งสร้าง “อ๋าม” ไว้	สำหรับใช้ประกอบกิจ
ศูนย์รวมเหล่าลูกศิษย์	ผู้มีจิตศรัทธาดี
กะพู่เกิดเลื่อมใส	ศรัทธาในประเพณี
อยากให้สมบุญชี	หาวิธีส่งตัวแทน
ส่งคนไปกังไส	แผ่นดินใหญ่จีนทวงแหน
วิธีนั้นคือแก่น	กลับสู่แดนสู่ลูกหลาน
จากนั้นถึงวันนี้	รื้อยกว่าปีที่สืบสาน
จัดเป็นเทศกาล	ที่เด่นดังต้องมาыл
“อ๋าม”เป็นจุดศูนย์กลาง	ตั้งระหว่างกลางชุมชน
ผู้คนทุกแห่งหน	มากرابไหว้กันทุกหมู่

อธิบายศัพท์

กังไส หมายถึง มณฑลทกวางไสในประเทศจีน

ประเพณีกินผัก (ต่อ)

ก่อนถึงวันจัดงาน
 บัดล้างอ้ามที่อยู่
 ตกเย็นช่วยยกเสา
 สัตถุถักยถเริ่มพิธี
 ไข่แขวนไว้บนเสา
 เทวเทพทั้งปวง
 รุ่งเช้าเริ่มกินผัก
 ผู้คนทำแบบเดิม
 พิธีนอกจากนี้
 แห่พระสร้างสี่ส้น
 ขบวนแห่พระนั้น
 สังเขปเป็นความรู้

เหล่าชาวบ้านต่างเจ็ดดู
 ให้สะอาดสะอาดอันดี
 “โกเต็ง”เราขึ้นเป็นศรี
 ตะเกียงมีถั่วแก้วดวง
 เทพเจ้าอัญเชิญล่อง
 มาชุมนุมกันแรกเริ่ม
 ขาวเป็นหลักประจักษ์เสริม
 ร่วมพิธีทั้งเก้าวัน
 ก็ยังมีลุยไฟกัน
 มีทุกวันให้เลือกลง
 เริ่มต้นกันแต่เช้าตรู่
 ให้คงอยู่สืบต่อไป

ประเพณีกินผัก (ต่อ)

ผู้คนตื่นแต่เช้า	เตรียมของเหล่าผลไม้
ขนมทั้งเครื่องไหว้	จัดเตรียมไว้เร่งจัดหา
ตลอดสองข้างทาง	ผู้คนวางโต๊ะบูชา
รับพระรอเวลา	ต่างคอยทำยื่นเรียงราย
ม้าทรงหลากหลายชุด	ใช้อาวุธทิ่มแทงกาย
รับเคราะห์จากหญิงชาย	ที่ถือศีลทุกผู้คน
องค์พระถึงโต๊ะจัด	จุดประทัดใส่บั้งคล
ต้อนรับจากปวงชน	โยนเข้าใส่มีรอรี้
ส่งพระวันสุดท้าย	ชนทั้งหลายร่วมพิธี
เสร็จสิ้นประเพณี	เป็นสุขใจโดยทั่วกัน

ตรุษจีน

ตรุษจีนภูเก็ตนั่น
คล้ายกับสงกรานต์ไทย
ตรุษจีนมีสามวัน
ชื่อของมามากมาย
แจกคนที่นับถือ
ขนมแข่งแบ่งปัน
วันสองทำคล้ายคล้าย
ทุกคนต่างยินดี
ไหว้เทพบันดาลดล
อาหารและสุรา
ไหว้เจ้านั้นไหว้เจ้า
ส้มจีนซาเจไฉ่
กลางวันไหว้มารดา
การไหว้ต้องเดือนยี่
บายไหว้ญาติล่วงลับ
กระดาดเงินทองไซริ้
วันสามคือวันถือ
ไปเยี่ยมผู้มีคุณ
อีกทั้งออกท่องเที่ยว
ให้มีโชคอนันต์

หรือเรียกกันวันปีใหม่
ไหว้ผู้ใหญ่ย่าตายาย
หนึ่งเรียกกันว่าวันจ่าย
หมูเป็ดไก่ไม้ผลครัน
ญาติมิตรคือคนสำคัญ
ต่างช่วยกันทำมากมี
เรียกวันไหว้วันสิ้นปี
หนึ่งปีที่ผ่านพ้นมา
บรรพชนลับโลกา
ทิ้งรูปเทียนมากราบไหว้
มีทั้งเหล่าหมูเป็ดไก่
ขนมไทยช่วยกันนำ
แลบิดาถึงแก่กรรม
ไม่ควรทำเลยเที่ยงไป
บูชาบหลังเที่ยงได้
เผาทิ้งไปส่งผลบุญ
นั่นก็คือปีใหม่สิ้น
ที่เกี่ยวหุ่นสนิทกัน
พร้อมเก็บเกี่ยวความสุขสันต์
สนุกกันวันตรุษจีน

ประเพณีลอยเรือ

ที่มา <http://www.phuket.go.th>

อุรุ้กลาไวย้จ้	มีพิธีที่สำคัญ
“ลอยเรือ”ที่ผูกพัน	กับทะเลมานานาน
ลอยเรือประเพณี	จัดทุกปีทำสืบสาน
ความเชื่อแต่โบราณ	วิธีการมีวรรณ
ตั้งแต่เกิดจนตาย	วนเวียนว่ายกับทะเล
หากินคลื่นซัดเซ	อันตรายมากมายมี
ความเชื่อชาวบ้านนั้น	รู้ทั่วกันเจ้าเกาะผี
บูชากันทุกปี	ทั้ง “จีน” จากเมืองสวรรค์
รูปร่างเหมือนดวงไฟ	สี่สดใสฤทธิ์อนันต์
บันดาลโทษมหันต์	ไม่บูชาอันตราย
ชาวเลจึงตื่นตัว	ด้วยความกลัวตัววอดวาย
พิธีจัดง่ายตาย	ให้เจ้าเกาะช่วยคุ้มครอง

อธิบายศัพท์

จีน หมายถึง ผีพวกหนึ่ง ลงมาจากสรวงสวรรค์อาศัยอยู่ในทะเล มีรูปร่างลักษณะเหมือนดวงไฟ มีสีต่างๆ เช่น เขียว ขาว แดง เหลือง เป็นผีที่มีอิทธิฤทธิ์ร้ายแรงมาก

ประเพณีลอยเรือ (ต่อ)

ที่มา <https://natthawan31033.wordpress.com>

ก่อนอื่นเตรียมสร้างเรือ	ตามความเชื่อชนทั้งผอง
ทองหลางไม้ไผ่ปอง	มากลึงเกลมาเป็นโครงแกน
ให้เป็นหัวท้ายเรือ	ส่วนที่เหลือแกะรูปแทน
รูปคนสวยงามแสน	สิบสองคนเป็นผีพาย
อีกทั้งของเครื่องใช้	หม้อเตาไหล้วนหลากหลาย
จัดเตรียมไว้มากมาย	ไว้ประดับในลำเรือ
ลำเรือทำจากไผ่	ทางของไม้ระกำเหลือ
ปกปเปลือกไว้เหลือเพื่อ	ใส่ในทำลำเรือดู
เสร็จแล้วผูกเป็นมัด	ไม้ไผ่มัดแทนตะปู
เตรียมหินแทนก้อนคู้	มีคขวานพริ้วเตรียมอย่างดี
ช่วงเย็นจึงปาวร้อง	ช่วยขนของทำพิธี
ขบวนจัดดนตรี	รำมะนาฆ้องบรรเลง
ชาวเลต่างเดินรำ	ร้องระบำประกอบเพลง
เดินแห่กันครั้นแควง	อุปกรณ์นำเข้ามา

ประเพณีลอยเรือ (ต่อ)

ที่มา <https://natthawan31033.wordpress.com>

จากด้านนอกหมู่บ้าน	แห่ไม่นานด้วยศรัทธา
ทุกอย่างช่วยกันพา	จนเข้ามาวางเรียงราย
ต่อเรือด้วยหัวใจ	เสร็จเร็วไวมิกลับกลาย
ช่วยกันมิเหน็ดหน่าย	ก่อนฟ้าสว่างให้เสร็จมา
เข้ามิดของอีกวัน	ก็พากันนำตุ๊กตา
ใส่ลงในเรือพา	เท่าสมาชิกครัวเรือน
เก็บผมใส่ลงไป	ข้าวตอกใช้ลูปไล่เดือน
หัวเท้าตลอดเหมือน	เอาความชั่วไปจากกาย
แล้วซัดใส่เรือไว้	ความชั่วให้ไกลห่างหาย
ชีวิตไม่วอดวาย	สิ่งชั่วร้ายจงหายไป
เสร็จแล้วนำเรือลอย	นำเรือปล่อยลิกไกลไกล
หากเรือย้อนกลับใน	เริ่มทำใหม่พิธีกรรม
นับว่าเป็นความเชื่อ	ที่หลงเหลือรุ่นเก่าย่า
ชาวเลทุกคนทำ	ร่วมประกอบการพิธี
ชาวเลได้มาพบ	มาน้อมนบผู้ใหญ่นี้
ชาวเลหนุ่มมากมี	มาพานพบสาวถูกใจ
ร่วมทำอาหารเลี้ยง	กันพร้อมเพรียงสุขสดใส
ส่งเคราะห์กับเรือไฟ	กำลังใจสร้างเผ่าพันธุ์

ตอนที่ 3
อร่อยล้ำอาหารพื้นเมือง

ต้มส้มภูเก็ต

อาหารเด่นพื้นบ้านคือต้มส้ม	คนนิยมสั่งทานกันแพร่หลาย
รสชาติดีเปรี้ยวนำหวานมีกลิ่นกลาย	รุ่นปู่ย่าตายายทำสืบมา
นำพืชผักหาง่ายในท้องถิ่น	มาทำกินปรุงรสเด่นจริงหนา
ผักบุ้งหวกสับปะรดส้มแขกปลา	ทั้งจึงจำหั่นใส่พอสมควร
อีกทั้งเพิ่มเม็ดมะม่วงหิมพานต์	ดกใส่จานเปรี้ยวนำกลิ่นหอมหวาน
ข้าวสวยร้อนสักจานแสนเข้าชวน	ต้มส้มล้วนหลากหลายคุณค่าอาหารไทย

แกงตุ้ม

แกงโบราณรสชาติดีแบบภูเก็จ	อร่อยเด็ดเปรี้ยวนำเค็มเผ็ดหวาน
สมุนไพรตำใส่พอประมาณ	หาซื้อทานยากแท้ปัจจุบัน
วิธีทำก็ละเอียดละเอียดมาก	ให้ถูกปากตามดั้งเดิมไม่เปลี่ยนผัน
นำเครื่องแกงลงผัดหอมทั่วกัน	เครื่องปรุงใส่เต็มพล้นลงทันใด
เมื่อเครื่องแกงหอมกรุ่นใส่ปลาลง	รสชาติตามประสังคังเค็มไว้
เปรี้ยวนำเค็มเผ็ดประมาณหวานถูกใจ	ตักข้าวสวยรอไว้กินคู่กัน

หมูฮ้อง

หมูสามชั้นคัมชีอิ้วเรียก “หมูฮ้อง” ไครได้ลองอร่อยล้ำตามกล่าวขาน
 สูตรรับมาจากฮกเกี้ยนจีนโบราณ เหล่าชาวบ้านทำกินกันสุขใจ
 หมูสามชั้นนำล้างให้สะอาด หั่นให้ได้ขนาดไม่เล็กใหญ่
 ตั้งน้ำมันให้ร้อนหย่อนลงไป ทอดหมูให้สุกคี่สีเหลืองทอง
 โขลกกระเทียมผักชีพริกไทยเม็ด ละเอียดเสร็จเพิ่มน้ำตาลผัดทั้งสอง
 ใส่หมูทอดลงผัดเติมน้ำนอง ให้ท่วมหมูทั้งสองเดิมเร็วไว
 ชีอิ้วขาวดำหวานน้ำมันหอย กลือเล็กน้อย *โป๊ยกั๊ก* ขวนหลงไหล
 เคี่ยวไฟอ่อนหนึ่งชั่วโมงแล้วปิดไฟ ดักหมูใส่ซามเสิร์ฟทันเวลา
 ได้หมูฮ้องเนื้อนุ่มชุ่มฉ่ำลิ้น ไครได้กินชื่นชอบเสนาหา
 หากมาเยือนไม่ได้ลองของน้ำตา ถือว่ามาไม่ถึงภูเก็ตเรา

อธิบายศัพท์

โป๊ยกั๊ก หรือ จันทน์แปดกลีบ เป็นเครื่องเทศที่มีผลเป็นรูปดาว ใช้เป็นส่วนผสมของผัดเครื่องเทศทั้งห้าในการปรุงอาหารแบบจีนดั้งเดิม

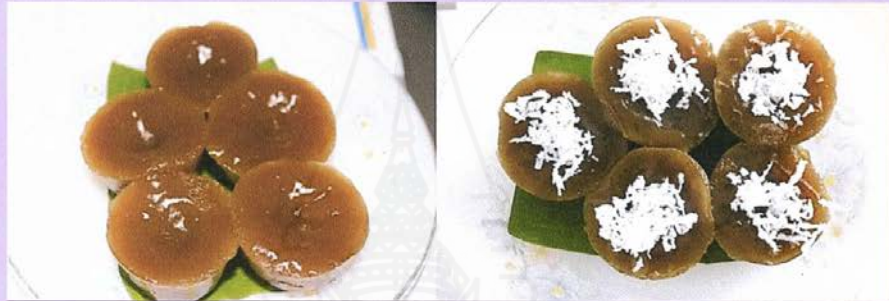
เกียมโก้ย

ขนมถ้วยสีขาว โรยหน้ากุ้ง	ใส่หอมเจียวหอมพุ้งขานหลงไหล
โรยต้นหอมราดน้ำจิ้มหอมแต่ไกล	เรียกทั่วไป “เกียมโก้ย” ขวานลิ่มลอง
แป้งสีขาวนวลนึ่งเนื้อเหนียวหนับ	กินคู่กับกาแฟไม่เปิ่นสอง
หรือกินคู่ น้ำชาขานไฟป่อง	ชนรับรองอร่อยล้ำสมล้ำลือ

โก๋ชู้ย

ขนมด้วยสีน้ำตาลเรียก “โก๋ชู้ย”
 แป้งข้าวเจ้าแป้งมันเครีชม ไม่นาน
 นำแป้งนั้นหยอดใส่ถ้วยนำไปนึ่ง
 ชูคมะพร้าวเคล้าเกลือเค็มเพียงพอ

ชาวบ้านคุยคุ้นเคยทำสืบสาน
 ทั้งน้ำค้างน้ำตาลผสมรอ
 บนลังถึงไม่นานหอมจริงหนอ
 ชนเียนยอหนีบหนับนำรับประทาน

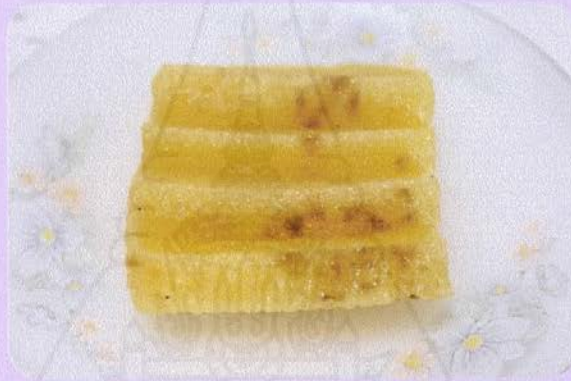
อธิบายศัพท์

ลังถึง หมายถึง ภาชนะสำหรับนึ่งของ ทำด้วยโลหะมีลักษณะกลมคล้ายหม้อซ้อนกัน เป็นชั้นๆ 2-3 ชั้น ชั้นล่างใส่น้ำสำหรับต้มให้ร้อน ชั้นที่ซ้อนที่กันจะเป็นรูๆ เพื่อให้ไอน้ำร้อนผ่าน ใ้ของชั้นที่ซ้อนสุด มีฝาครอบคล้ายฝาชี ซึ่ง ก็ว่า

โก๋ยเบ่งก้า (บ้ำบั้นมันสำปะหลัง)

โก๋ยเบ่งก้าหรือบ้ำบั้นสำปะหลัง	ซื้อเค้นดั่งล่ำลือทั่วทิศา
มะพร้าวชูดน้ำตาลทรายเติมเข้ามา	นำไปอบไม้ซ้าให้เหลืองทอง
หรือนำไปปิ้งไว้บนเตาถ่าน	รอไม่นานเวลาเหมาะคอยจับจ้อง
ให้ไฟเผาหน้าเหลืองเกรียมจนน่ามอง	หากได้ลองคู่กาแฟต้องติดใจ

ข้าวเหนียวหีบ

ข้าวเหนียวมูนสีม่วงบีบอัดแน่น	วิธีแสนง่ายตายควรรักษา
แฉ่ข้าวเหนียวกับอัญชันนึ่งยกมา	ได้ข้าวเหนียวที่น่ารับประทาน
เสิร์ฟพร้อมด้วยสังขยากลิ่นใบเตย	ชาวภูเก็ตคุ้นเคยทำสืบสาน
วิธีทำเปลี่ยนแปลงจากโบราณ	คู่ภูเก็ตมาช้านานน่าลิ้มลอง

๗
บ็โกหมอย
 (ข้าวเหนียวดำราดน้ำกะทิ)

ข้าวเหนียวดำราดน้ำกะทิสด	ใครได้ทานก็อดใจไม่ไหว
“บ็โกหมอย”ถูกเรียกกันทั่วไป	หาซื้อได้ง่ายขายพอได้ทาน
ทำมาจากข้าวเหนียวดำต้มเปื่อยนุ่ม	ใส่น้ำตาลแล้วชิมให้พอหวาน
ราดกะทิเข้มข้นคนไม่นาน	แสนชื่นบานบ็โกหมอยอร่อยเพลิน

บี๋ถ้ายบัก

ขนมนี้มีชื่อ “บี๋ถ้ายบัก”

เส้นขาวแดงสั้นยาวคละกันไป

ทานคู่กับน้ำแข็งช่วยสดชื่น

กลิ่นใบเตยหอมฟุ้งเพิ่มทวี

หาทานได้ไม่ยากสี่สโล

ตักน้ำเชื่อมเติมใส่อร่อยดี

ร่างกายฟื้นต้นตัวขึ้นเร็วรี

ใครได้ทานถ้วยนี้แสนชื่นใจ

บีฟ้าง

บีฟ้างคือข้าวพองแห้งกรุบกรอบ   ใครได้ลองชื่นชอบกันถ้วนหน้า
 ใช้ข้าวเหนียวตัดสี่เหลี่ยมอร่ามตา   ทอดออกมาสีเหลืองตามต้องการ
 เสร็จแล้วจึงผสมกับหอมเจียว   คลุกด้วยน้ำตาลเคี้ยวให้เค็มหวาน
 ได้ข้าวพองกรุบกรอบรับประทาน   คู่ภูเกิดแต่โบราณเนิ่นนานมา

ปาวล้าง

ข้าวเหนียวปิ้งไส้มะพร้าวคือปาวล้าง
 นำมะพร้าวพริกไทยป่นคนไปมา
 ได้ไส้แล้วห่อข้าวเหนียวด้วยใบตอง
 ปิ้งพอเหมาะเกรียมนิคดั่งบรรจง

พอรุ่งสางคอกาแฟต่างถามหา
 อีกทั้งหาถุงแห้งป่นผสมลง
 กลัดหัวท้ายทั้งสองตามประสงค์
 กรอบนอกนิคหยิบลงกินเคี้ยวเพลิน

มอจี¹

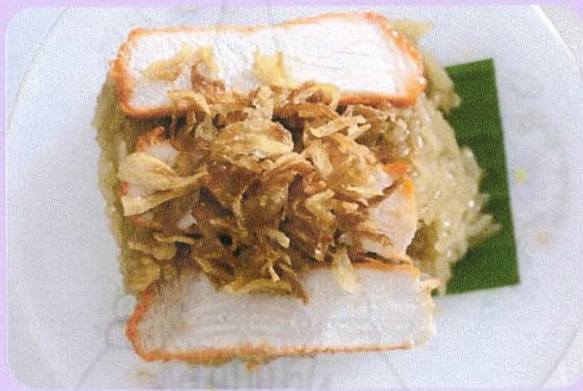

ขนมหวานจากแป้งข้าวเหนียวนั้น รู้จักกัน “มอจี” สีนวลขาว
 ปั้นแป้งกลมหย่อนนึ่งพิมพ์สกาบ นวลเนียนราวปุยนุ่นละมุนตา
 ถั่วลิสงบดพอหยาบทำเป็นไส้ เต็มน้ำตาลลงไปพอหวานหนา
 เสร็จปั้นแป้งใส่ไส้กลิ้งไปมา โรยแป้งใส่มิใช่ให้ขาวนวล

อ้วปิ้ง

อ้วปิ้งคือข้าวเหนียวผัดกุ้งแห้ง   โรยหมูแดงหอมเจียวใช้บวงสรวง
 รับขวัญเด็กเกิดใหม่ให้โชติช่วง   อายุล่วงครบเดือนเด่นเช่นพิธี
 เพื่อให้เด็กว่านอนสอนโดยง่าย   ทั้งใจกายสุขสันต์วันดี
 นำอ้วปิ้งไปไหว้เทพเทวี   ให้เด็กมีอายุมั่นนิรันดร

อ่าโป่ง

ขนมของพื้นเมืองแสนเลื่องชื่อ
ต่างถิ่นเรียก “ขนมเบ็อง” แต่โบราณ
ทำจากแป้งข้าวเจ้า น้ำตาลไข่
นำแป้งกลิ้งบนกระทะไฟอ่อนเบา

นั่นก็คือ “อ่าโป่ง” กลิ่นหอมหวาน
แพร่หลายเข้าเมืองบ้านภูเก็ตรา
น้ำกะทิสดใส่ลงคละเคล้า
ลอกออกม้วนจากเตากรอบนุ่มใน

โ้วเอ้ว

“โ้วเอ้ว” เป็นสมุนไพรไม่มีสี

เป็นของหวานถูกเก็บช่อเด่นดัง

นำสูตรมาจากปิ่นสุกเกิด

ผสมกับเมือกของกล้วยน้ำว้าใส

จนโ้วเอ้วรวมตัวเป็นก้อนใหญ่

แก้ร้อนในดับกระหายได้สดชื่น

ในอดีตนิยมกินเพียงวันเปล่า

เพิ่มน้ำแดงเจาก็ยิ่งลงมากมาย

รสชาติดีดับกระหายไม่ผิดหวัง

หากได้ลองสักครั้งต้องติดใจ

นำเมล็ดโ้วเอ้วแช่น้ำไว้

เจียะกอใส่ลงไปให้เกาะตัว

น้ำแข็งใส่น้ำเชื่อมเค็มแสนชวนยั่ว

ไม่ต้องกลัวร่างกายฟุ้งตื่นสบาย

ปัจจุบันแบบเก่าเริ่มเดือนหาย

ทั้งถั่วแดงหลากหลายตามต้องการ

อธิบายศัพท์

เจียะกอ หมายถึง แคลเซียมซัลเฟต (Calcium Sulfate) หรือ หินฝุ่น หรือ ผงยิปซัม (Gypsum powder) เป็นส่วนผสมหลักในการทำเต้าหู้ บางคนจึงเรียกว่า “หินเต้าหู้” ก็มี เจียะกอ ใช้ในการทำเต้าหู้อ่อน เพื่อให้โปรตีนในน้ำนมถั่วเหลืองตกตะกอน เนื้อจะเนียนและไม่แข็งเท่าเต้าหู้ขาวแข็งที่จะใช้ตัดเกลือเป็นส่วนผสม

ตอนที่ 4
ลือเลื่องเมืองท่องเที่ยว

หาดราไวย์

ชาวเลอาศัย
เรือออร์ซประมง
ไปเกาะราชา

ทุกคนสามารถ
เพราะชายฝั่งต้น
สายลมพัดเพ

ร้านบริการ
ให้ซื้อเลือกสรร
ของกินของใช้

มีมากมายนัก
ห้องเล็กห้องใหญ่
เชิญชวนพี่น้อง

ที่หาดราไวย์
มากมายเขียวหนา
รับส่งล่องพา
เกาะ โหลนเกาะเฮ

บริเวณหาด
เล่นน้ำทะเล
คลื่นไม่ซัดเซ
สนุกปลอดภัย

มีร้านอาหาร
ตั้งอยู่ใกล้ไกล
กันตามถูกใจ
มีให้จับจอง

โรงแรมที่พัก
ไว้ตอบสนอง
ตามใจใฝ่ปอง
มาเที่ยวราไวย์

หาดสุรินทร์

ไทยเทศไฉน

เชิญมาแวะลอง

จะไม่ผิดหวัง

มองดูออกไป

ชายหาดทอดยาว

นักท่องเที่ยว

นั่งชมความงาม

ตกปลาหากิน

นั่งเล่นผ่อนคลาย

ยังมีให้ทาน

ร้านค้านั่งลอย

มีให้เลือกหา

ที่หาดสุรินทร์

ชื่อเสียงเด่นดัง

ท่องเที่ยวสักครั้ง

สวยงามตรึงตรา

หาดสวยน้ำใส

สีเขียวอมฟ้า

ราวกับโลกว่า

อามแดดหาดทราย

บ้างลงเล่นน้ำ

ชายหาดเรียงราย

โฉบหินขาวซ่าย

สนุกเฮฮา

ของกินอาหาร

หลากหลายเขียวหนา

อร่อยนานา

ราคาไม่แพง

หาดในยาง

ผู้คนต่างต่าง
มาเที่ยวพักผ่อน
ต้นสนเรียงราย

ที่ตั้งรู้จักกัน
สนามบินใกล้
ต่างรอคอยฟ้า

มากมายหลายที่
ไต่อย่างและยำ
อาหารพื้นถิ่น

หาดสวยงามตา
เป็นหาดที่เหล่า
พักผ่อนยามใด

ชายหาดในยาง
หนีความวุ่นวาย
เหนื่อยอ่อนเปลี้ยกาย
แมกไม้ร่มเงา

หาดในยางนั้น
สวยงามไม่เบา
คนไปรุมเร้า
ถ่ายรูปเครื่องบิน

ร้านอาหารมี
ให้หาเลือกกิน
ส้มตำลูกชิ้น
เลือกซื้อตามใจ

หากว่างลองมา
น้ำทะเลใส
ฝูงเต่าวางไข่
นี่ถึงในยาง

หาดกะตะกะรน

ได้มาเที่ยวกัน

โรงแรมหลายหลาก

อาหารร้านค้า

อาบแดดเรียงราย

เล่นน้ำห่วงยาง

เครื่องเล่นครบครัน

มากมายผู้คน

ชาวสามกิโล

มีร้านอาหาร

มีเตียงผ้าใบ

ทะเลงามตา

ธรรมชาติเต็ม

หาดกะตะนั้น

แสนสุขอุรา

มีมากจริงหนา

นานาเลือกสรร

กิจกรรมหลาย

มากมายทุกวัน

ต่างฤดูหรรษ์

สนุกเบิกบาน

ส่วนหาดกะรน

ชมความตระการ

ไต่คลื่นสำราญ

ที่พักโรงแรม

อากาศแจ่มใส

เครื่องเล่นวางแถม

สีฟ้าเขียวแถม

สวยงามตรึงใจ

หาดป่าตอง

ที่มีเสน่ห์
ใครใครรู้จัก
ป่าตองบ้านเรา

กิจกรรมใหญ่
พายเรือแคนู
ดำน้ำลึกครั้ง

เสน่ห์อีกที่
รวมแหล่งบันเทิง
น้ำเที่ยวมากมาย

ร่มน้อยใหญ่วาง
ม้านั่งมากมี
ช่วยบรรจงค์

เอ๋ยถึงทะเล
กลายความหงอยเหงา
หลงรักไม่เบา
ชื่อเสียงโด่งดัง

ทรายขาวน้ำใส
มีให้ไม่ยั้ง
ดูปะการัง
จี๋ช่างหาดทราย

ป่าตองยังมี
ท้องเที่ยวหลากหลาย
รื่นเริงผ่อนคลาย
เลือกตามประสงค์

ชายหาดกว้างขวาง
ริมหาดปกคลุม
หลากสีมันคง
มาเที่ยวป่าตอง

สะพานสารสิน

ใครใครไฉน

สะพานทอดยาว

จากเมืองพังงา

รู้จักกันดี

มีตำนานรัก

ความรักโศกเศร้า

ยึดอาชีพทำ

ขับรถสองแถว

มิได้เว้นว่าง

ชื่อสารสิน

ชื่อเสียงลือชา

ราวหกเมตรกว่า

สูงเกิดเรา

สะพานแห่งนี้

บูยาตาเล่า

ประจักษ์ก่อนเก่า

รักไม่จีจาง

ชายชื่อโกคำ

รับจ้างกรีดยาง

คล้องแคล่วเส้นทาง

สร้างฐานะไว้

สะพานสารสิน (ต่อ)

เป็นนักศึกษา
เรียนวิชาครู
อนาคตไกล

แต่ว่าผู้ใหญ่
ว่าไม่เหมาะสม
ไม่คู่ควรบ้าง

ไม่ขอทนอยู่
จึงตัดสินใจ
ผูกมัดกายา

ผู้คนเล่าขาน
เป็นสะพานรัก
ลมเย็นสบาย

ก้าว กาญจนนา
วิทยาลัย
ต่อสู้ฟันฝ่า
ชีวิตถูกทาง

ทั้งสองรักใคร่
เข้ามาขัดขวาง
ทั่วมดต่างต่าง
กีดกันคบหา

ที่สุดทั้งคู่
หากต้องร้างลา
ใช้ผ้าขาวม้า
กระโดดน้ำตาย

กลายเป็นตำนาน
ความรักหญิงชาย
หยุดพักผ่อนคลาย
มาได้ทุกวัน

จุดชมวิวสามอ่าว

จุดชมวิวที่
คือวิวสามอ่าว
นักท่องเที่ยวชม

หาดกะตะชื่อ
อ่าวสองไม่ละ
มองเห็นไกลไกล

ไกลสุดชวณยล
เป็นรูปจันทร์เสี้ยว
ใครมารับรู้

ร้านค้ำมีหมด
ของราคาถูก
สนุกขึ้นบาน

ภูเก็ตรานี้
ผู้คนนิยม
ทอดยาวสวยสม
สุดประทับใจ

อ่าวหนึ่งก็คือ
สวยงามน้ำใส
กะตะน้อยไซริ
ข้างข้างเกาะปู

อ่าวสามกระน
สวยงามน่าดู
ชวนเที่ยวโฉมตรู
สวรรค์มีปาน

มีที่จอดรถ
ไว้บริการ
ชวนดูงูหลาน
สุขกายสุขใจ

เมืองเก่าภูเก็ต

ที่มา <https://www.pictame.com/media>

ล้วนมีเรื่องเล่า
อาคารสองฝั่ง
นักท่องเที่ยวพา

สไตลชีโน
งามสถาปัตยกรรม
อาคารบ้านเรือน

ปาเตะนานา
ร้านค้าแฟมี้
ชมชัม โค้งคล้าย

ชอยรมณีย์
อดีตเป็นแหล่ง
หลายคนพากัน

ภูเก็ตเมืองเก่า
โบราณนานมา
ทุกหลังแปลกตา
มาเที่ยวเยี่ยมชมเยือน

ตึกรามงามโอ
โปรตุเกสเหมือน
ประวัติ้าเดือน
คงเดิมเอาไว้
มีร้านขายผ้า

และผ้าลูกไม้
โรตี่เรียงราย
ตามแบบโรมัน
นอกนั้นยังมี
ชอยที่สำคัญ
ชอยแห่งสีสัน
ท่องเที่ยวกลางคืน

เขารัง

อีกหนึ่งที่เด็ด
ตั้งอยู่กลางเมือง
มองจากมุมไหน

หลังทำงานหน่าย
ชื่นชมทุกยาม
ขอรับรองว่า

เวลาดีก่คืน
ระยิบระยับ
มองไปคล้ายคล้าย

ให้รับประทาน
อร่อยอาหาร
ใครมาก็คง

เขารังภูเก็ต
วิวสวยจับใจ
ลือเลื่องไปไกล
ติดใจตรงตรา

เป็นที่ผ่อนคลาย
เหนื่อยใจกายล้า
อร่ามงามตา
วิวสวยมีหน้าย

หากไปกลางคืน
แสงไฟประกาย
แฉวมวิบพร่างพราย
หึ่งห้อยกลางดง

มีร้านอาหาร
เลือกตามประสงค์
มีร้านกลางพง
สุดประทับใจ

เขาพระแทว

ใครได้มาแล้ว

ป่าไม้อุดม-

พืชพันธุ์แมกไม้

ลิงค่างชะนี

สัตว์ป่าหายาก

ส่งเสียงประชัน

สายลมพัดอ่อน

น้ำตกภายใน

หลายคนเข้ามา

ป่าลัมหลังขาวที่

เป็นป่าลัมหายาก

บางคนรู้จัก

ชื่อเขาพระแทว

เป็นต้องติดใจ

สมบูรณ์ผืนใหญ่

มากมายหลายพันธุ์

สัตว์ป่ามากมี

วิ่งพลวัน

นกหลากสีสัน

ให้ได้มองหา

มีมุมพักผ่อน

คลายความเมื่อยล้า

“โดนไทร” งามตา

เล่นน้ำคึกคัก

นอกนั้นยังมี

เป็นเอกลักษณ์

มีมากมายนัก

ชื่อป่าลัมเจ้าเมือง

แหลมพรหมเทพ

ทั่วโลกรู้จัก
ผู้คนหลังไหล
ต่างรอเวลา

คนไทยหิบบก
ที่ตั้งใกล้มาก
สองกิโลไซรั้

กลางทะเลใหญ่
บ้างเดินลงเล่น
ดอกหญ้าผู้ลม

สวยงามทิวแถว
น้ำมรกต
มองไปนานนาน

แหลมพรหมเทพนั้น

วิวสวยงามตา
ใกล้ไกลเข้ามา
ชมความวิไล

พระอาทิตย์ตก
สวยสุดในไทย
ห่างจากราไว้
ถูกใจนิยม

แหลมเจ้ายื่นไป
ทอดยาวสวยสม
แหลมเด่นน่าชม
มีสุขสราญ

เดินลงไปแล้ว
เห็นแนวต้นตาล
สวยสดทุกกาล
แสนสุขอุรา

วัดไชยธาราราม (วัดฉลอง)

วัดเด่นงดงาม

วัดฉลองนั้น

ไทยเทศหลังไหล

พากันกราบไหว้

หลวงพ่อแห่มหลัก

ขจัดโรคา

สร้างบารมี

ที่พึ่งชาวบ้าน

ดูแลผู้คน

ไชยธาราราม

ชื่อเสียงลือไกล

เรียกกันทั่วไป

กราบไหว้บูชา

ผู้คนเลื่อมใส

ด้วยใจศรัทธา

ศักดิ์สิทธิ์รักษา

เมตตาผู้คน

ปราบพวกอั้งยี่

ความดีมากล้น

ตำนานลาลด

ให้รอดปลอดภัย

วัดไชยธาราราม (วัดฉลอง) ต่อ

อีกหลายจุดที่
เจดีย์สี่องค์
เจดีย์องค์ใหญ่

ของวัดชื่อดัง
สามชั้นงดงาม
พุทธศาสนา

มีพระสำคัญ
พระปางลีลา
ผู้คนหลงไหล

ผู้คนมาыл
พุทธเจ้านาม
ชมบรรยากาศ

นอกนั้นยังมี
งดงามจับใจ
ชื่อพระจอมไทย
ชาวไทยศรัทธา

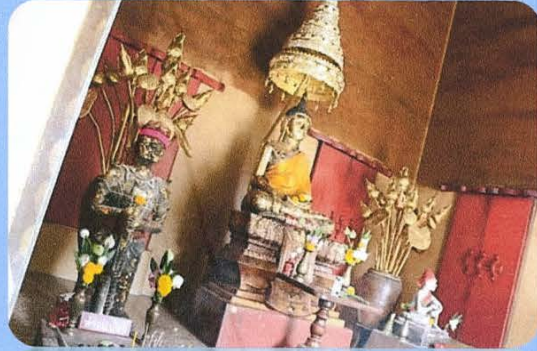
ตั้งอยู่ด้านหลัง
สวยเด่นสง่า
เล่าความเป็นมา
ข้างฝาด้านใน

ชั้นหนึ่งสองนั้น
ให้คนกราบไหว้
ปางป่าเลไลย
กราบไหว้ไม่ขาด

ชั้นสามด้านบน
พระอิฐธาดู
สวยงามโอกาส
ของวัดทุกด้าน

วัดไชยธาราราม (วัดฉลอง) ต่อ

อุโบสถนั้น
เป็นพระเก่าแก่
กราบไหว้ทุกกาล

ด้านซ้ายเป็นยักษ์
ขวาชายชรา
ชื่อเสียงมากมี

อีกที่สำคัญ

มีพระประธาน
ตั้งแต่โบราณ
ชั้นบานนานปี

นอกจากพระหลัก

ชื่อว่านนตรี
“ตาจี้เหล็ก”จี
บนให้ไหว้รับ

วัดไชยธาราราม (วัดฉลอง) ต่อ

กุฎิทรงไทย
หลวงพ่ोज้าวัด
ของใช้ขวนมอง

วัดยอดนิคม
ศูนย์รวมจิตใจ
ขอพรทุกสิ่ง

เดินมาถัดไป

มีหุ่นจำลอง
ต่างจัดสิ่งของ
ปั้นได้เหมือนจริง

เชิญมาเที่ยวชม

คนศรัทธายัง
ชาวไทยขวัญมิ่ง
สมปรารถนา

บรรณานุกรม

- กรีธา แซ่ตัน. (2552). *รวมประเพณีท้องถิ่นภูเก็ต*. สุราษฎร์ธานี: โรงพิมพ์อุบลลาสุราษฎร์ธานี
- กุศล เอี่ยมอรุณ และจตุพร มีสกุล. (2547). *หนังสือชุด “นายรอบรู้” นักเดินทาง:ภูเก็ต*
กรุงเทพมหานคร: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- กุศล เอี่ยมอรุณและจตุพร มีสกุล. (2559). *ภูเก็ต*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สารคดีในนามบริษัท
วิริยะธุรกิจ.
- คณิงนิจ ภักดีวงศ์. (2542). *อาหารพื้นเมืองภูเก็ต*. ภูเก็ต: สถาบันราชภัฏภูเก็ต.
- ถนอม พูนวงศ์. (2556). *ประวัติศาสตร์เมืองภูเก็ต*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ไพรัช ศุภพล. (2549). *ขนมท้องถิ่นภูเก็ต*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). ภูเก็ต: องค์การบริหารส่วนตำบล
เชิงทะเล.
- เมฆาณี จงบุญเจือ และสมพิศ คลีขชาย. (2556). *อาหารปักษ์ใต้ บาบา ยาหย่า ในอันดามัน*
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เศรษฐศิลป์.
- ฤดี ภูมิภูถาวร. (2550). *ภูเก็ต*. ภูเก็ต: บริษัท ภูเก็ตบลูเลทิน จำกัด.
- ฤดี ภูมิภูถาวร. (2553). *วิวาห์บาบาภูเก็ต*. ภูเก็ต: บริษัท เวิลด์ออฟเซ็ท พรินติ้ง จำกัด.
- วิมลรัตน์ ชูคันห่อ. (2557). *ประเพณีลอยเรือชาวเล จังหวัดภูเก็ต*. ภูเก็ต: บจก.พีพี บุคส์ แอนด์ คอม
ภูเก็ต.
- สมบุญณ์ อัยรักษ์, ผู้รวบรวม. (2559). *นิทานพื้นบ้านภูเก็ต*. ภูเก็ต: สภาการศึกษาจังหวัดภูเก็ต.
- สมปราญ์ อัมมะพันธุ์. (2548). *ประเพณีท้องถิ่นภาคใต้*. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต. (2559). *เอกสารประกอบการอบรมการทำอาหารพื้นเมือง จังหวัด
ภูเก็ต*. ภูเก็ต: สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต.
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต. (2552). *ทำเนียบแหล่งประวัติศาสตร์ถาวร*. ภูเก็ต: ฐ.รุ่งเรืองการ
พิมพ์.
- สิรินทร์ วงศ์พานิช. (2552). *เข่าว่ากันว่าร้านนี้อร่อยที่ตรัง&ภูเก็ต*. กรุงเทพมหานคร: ไทยยูเนี่ยน
กราฟฟิกส์.
- สุธิ อารีพงศ์. (2561). *อาหารพื้นเมืองจังหวัดภูเก็ต*. ภูเก็ต: หสม.เค.ก้อปปี.
- สุวัฒน์ ประกอบพร และคณะ. (2552). *อาหารพื้นเมืองภูเก็ต*. ภูเก็ต: องค์การบริหารส่วนตำบล
เชิงทะเล.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวนิสานาถ สงรัมย์
วัน เดือน ปีเกิด	6 สิงหาคม 2533
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง
ประวัติการศึกษา	- รัฐศาสตร์บัณฑิต (รบ.) สาขาบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปี พ.ศ.2555 - การศึกษาศาสตรบัณฑิต (กศบ.) วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา ปี พ.ศ. 2557
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสตรีภูเก็ต อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต
ตำแหน่ง	ครูคศ.1 โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต

บทที่ 3

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ต” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา

1.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.1.1 เพื่อสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ต” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต

1.1.2 เพื่อตรวจสอบคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้น

1.2 ขอบเขตของการศึกษา

1.2.1 หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ต” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต เป็นงานเขียนประเภทร้อยกรองที่ผู้ศึกษาได้ประพันธ์ขึ้นเอง เนื้อหาในเล่มแสดงเรื่องราวด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับจังหวัดภูเก็ต จำนวน 4 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ประวัติศาสตร์ล้าเลิศ ตอนที่ 2 แหล่งกำเนิดวัฒนธรรม ตอนที่ 3 อร่อยล้ำอาหารพื้นเมือง ตอนที่ 4 ลือเลื่องเมืองท่องเที่ยว โดยมีภาพประกอบและคำอธิบายศัพท์เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจมากยิ่งขึ้น

1.2.2 การตรวจสอบคุณภาพของหนังสือ ตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความสามารถในด้านการแต่งคำประพันธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้เกี่ยวกับประวัติภูเก็ต ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3 คน ประเมินโดยใช้แบบประเมินคุณภาพหนังสือ และจากการสอบถามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต จำนวน 35 คน

1.3 การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน

การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ต” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1.3.1 กำหนดลักษณะและโครงสร้างของหนังสือ

การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ต” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต แต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ กาพย์ยานี 11 และกาพย์สุรางคนางค์ 28 โดยเน้นเสริมทักษะและปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ตลอดจนส่งเสริมเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น โดยกำหนดลักษณะและโครงสร้างของหนังสือ ดังนี้

1) ลักษณะหนังสือ

ผู้ศึกษาได้กำหนดลักษณะหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ดังนี้

- (1) กลุ่มผู้อ่านหนังสือ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อายุระหว่าง 12–16 ปี
- (2) แนวการเขียนเป็นแบบสาระบันเทิง คือ แต่งเนื้อหาด้วย คำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ กาพย์ยานี 11 และกาพย์สุรางคนางค์ 28

(3) เนื้อหาประกอบด้วย 4 ตอน

- ตอนที่ 1 ประวัติศาสตร์ล้าเลิศ แต่งด้วยคำประพันธ์กลอนสุภาพ
- ตอนที่ 2 แหล่งกำเนิดวัฒนธรรม แต่งด้วยคำประพันธ์ กาพย์ยานี 11
- ตอนที่ 3 อร่อยล้ำอาหารพื้นเมือง แต่งด้วยคำประพันธ์ กลอนสุภาพ
- ตอนที่ 4 ลือเลื่องเมืองท่องเที่ยว แต่งด้วยคำประพันธ์ กาพย์สุรางคนางค์ 28

2) โครงสร้างเนื้อหาของหนังสือ

โครงสร้างเนื้อหาของหนังสือประกอบด้วย คำนำ คำชี้แจง เนื้อหา คำอธิบาย ศัพท์ และภาพประกอบ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- (1) คำนำ เป็นการเขียนอธิบายจุดประสงค์การนำเรื่องราวในท้องถิ่นมาเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านแต่ละเรื่องเพื่อให้นักเรียนศึกษา และบอกแนวทางการอ่าน
- (2) คำชี้แจง เป็นการกล่าวถึงเหตุผลในการสร้างหนังสือ และชี้แจงข้อปฏิบัติแนวทางในการอ่าน
- (3) เนื้อหา เป็นเรื่องราวของท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต ซึ่งแต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทร้อยกรองที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน
- (4) คำอธิบายศัพท์ เป็นการอธิบายความหมายของคำศัพท์ยากที่ปรากฏในเรื่องเพื่อให้นักเรียนเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น
- (5) ภาพประกอบ เป็นภาพถ่ายจริงที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น และช่วยให้ผู้อ่านมีความเพลิดเพลินเกิดจินตนาการในการอ่านอีกด้วย

3) การสร้างและพัฒนาหนังสือ

การสร้างและพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ต” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน ขั้นการตรวจสอบและการปรับปรุงคุณภาพ โดยอาศัยความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ และขั้นตรวจสอบคุณภาพ โดยนำหนังสือที่ปรับปรุงแล้วไปให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างอ่านแล้วเก็บข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดแต่ละขั้นตอนดังนี้

(1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านให้มีคุณภาพ

(2) กำหนดโครงสร้างหนังสือ ประกอบด้วย 4 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ประวัติศาสตร์ล้ำเลิศ ใช้คำประพันธ์ ประเภทกลอนสุภาพ ตอนที่ 2 แหล่งกำเนิดวัฒนธรรม ใช้คำประพันธ์ ประเภทกาพย์ยานี 11 ตอนที่ 3 อร่อยล้ำอาหารพื้นเมือง ใช้คำประพันธ์ ประเภทกลอนสุภาพ และตอนที่ 4 ลือเลื่องเมืองท่องเที่ยว โดยใช้คำประพันธ์ประเภท กาพย์สุรางคนางค์ 28 โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

ก. เพื่อให้ผู้อ่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับท้องถิ่น

ข. เพื่อให้ผู้อ่านมีความสุข สนุกสนาน เพลิดเพลิน มีทักษะในการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน

ค. เพื่อให้ผู้อ่านสามารถนำความรู้และข้อคิดไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน

ง. เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความรัก ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน

4) การตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพหนังสือ

การปรับปรุงคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นมีกระบวนการดังต่อไปนี้

(1) การสร้างแบบประเมินคุณภาพของหนังสือ

การจัดทำแบบประเมินหนังสือส่งเสริมการอ่านทั้งหมด 2 ชุด ชุดที่ 1 สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่าน โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสือที่สร้างขึ้น ชุดที่ 2 สำหรับนักเรียนประเมินหนังสือส่งเสริมการอ่านเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสือที่สร้างขึ้น นำแบบประเมินหนังสือการอ่านมาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพตามผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็น และข้อเสนอแนะ

(2) การตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

การตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นการนำหนังสือส่งเสริมการอ่านเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีประสบการณ์ด้านการสอนภาษาไทย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแต่งคำประพันธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ด้านท้องถิ่นภูเก็ต จำนวน 3 คน พิจารณาคุณภาพของหนังสือ พร้อมให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงหนังสือ ดังนี้

ก. ด้านเนื้อหา เนื้อหาภายในหนังสือส่งเสริมการอ่านที่จัดทำขึ้นมีข้อมูลบางส่วนไม่ถูกต้องทั้ง 4 ตอน ได้แก่ ประวัติศาสตร์ภูเก็ต ประเพณีกินผัก ทรุษจีน ประเพณีลอยเรือ แกงตูม อีวปิ้ง และวัดไชยธาราราม นอกจากนี้การแต่งคำประพันธ์โดยใช้กาพย์สุรางคนางค์ 28 ยังมีบางส่วนผิดฉันทลักษณ์ เนื้อหาบางตอนไม่มีสาระเท่าที่ควร นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าควรมีการอธิบายคำศัพท์ยาก เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น

ข. ด้านวิธีการนำเสนอ การนำเสนอเนื้อหาควรอธิบายเป็นลำดับขั้นตอน ใช้วิธีการนำเสนออย่างหลากหลาย พยายามดึงเอาจุดเด่นของเรื่องออกมานำเสนอให้มากยิ่งขึ้น เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน

ค. ด้านการใช้ภาษา การใช้คำผู้ประพันธ์ใช้คำง่ายแต่การใช้ภาษาในบางตอนยังไม่ไพเราะเท่าที่ควร ควรตรวจสอบการใช้คำบางคำเช่น “ขรม” “แน่นอน” อีกทั้งหากมีการใช้คำภาษาถิ่นควรตรวจสอบการเขียนคำศัพท์เหล่านั้นให้ถูกต้อง

ง. ด้านการจัดรูปเล่ม การจัดรูปเล่มเนื้อหาในแต่ละหน้า ไม่สมดุลการเท่าที่ควร เรื่องที่มีเนื้อหายาวเกินไป ผู้ประพันธ์ควรจัดเนื้อหาไว้เป็นตอนๆ ให้ชัดเจน หน้าปกหนังสือส่งเสริมการอ่านควรมีสีสันสวยงามน่าสนใจ เหมาะสมกับวัย การใช้สีหน้าปกและสีภายในตัวเล่มควรปรับปรุงไม่ควรใช้สีเข้มจนเกินไป ตัวอักษรเล็กเกินไปควรปรับให้ใหญ่ขึ้น เพื่อให้อ่านง่าย

จ. ด้านการจัดหน้าและภาพประกอบ ภาพประกอบที่นำมาใช้ในหนังสือส่งเสริมการอ่านควรมีความหลากหลาย เป็นภาพที่มีความหมาย สื่อถึงสถานที่นั้นอย่างชัดเจน สอดคล้องกับเนื้อหา นอกจากนี้จะต้องเป็นภาพที่คมชัด สีสันสดใส

ฉ. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ หนังสือส่งเสริมการอ่านเล่มนี้ เป็นหนังสือที่ให้อ่านมีความรัก ความภาคภูมิใจในท้องถิ่น นอกจากนี้ยังทำให้นักเรียนรู้จักคำประพันธ์ประเภทต่างๆ ทั้งกลอนสุภาพ กาพย์ยานี 11 และกาพย์สุรางคนางค์ 28 อีกทั้งให้อ่านเกิดนิสัยรักการอ่าน

(3) การนำหนังสือมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

ผู้ศึกษานำหนังสือส่งเสริมการอ่านที่เสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านแล้วมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ เพื่อให้ได้หนังสือส่งเสริมการอ่านที่สมบูรณ์ โดยได้ปรับปรุงดังนี้

ก. ด้านเนื้อหา ปรับแก้เนื้อหาภายในหนังสือส่งเสริมการอ่านที่จัดทำขึ้นในประเด็นที่มีข้อมูลไม่ถูกต้อง ประกอบด้วย ประวัติศาสตร์ภูเก็ต ประเพณีกินผัก ตรุษจีน ประเพณีลอยเรือ แกงตุ้ม อ้าวปิ้ง และวัดไชยธาราราม นอกจากนี้ปรับแก้คำประพันธ์ ตอนที่ 4 คือ เลื่องเมืองท่องเที่ยวโดยใช้กาพย์สุรางคนางค์ 28 ให้ถูกฉันทลักษณ์ และจัดทำอธิบายศัพท์เพิ่มเติม เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น

ข. ด้านวิธีการนำเสนอ ปรับปรุงการนำเสนอเนื้อหาให้เป็นลำดับขั้นตอนมากขึ้น ใช้วิธีการนำเสนออย่างหลากหลาย พยายามดึงเอาจุดเด่นของเรื่องออกมานำเสนอให้มากยิ่งขึ้น เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน

ค. ด้านการใช้ภาษา ปรับปรุงการใช้คำ และการใช้ภาษาให้ถูกต้องและไพเราะมากยิ่งขึ้น อีกทั้งสืบค้นความหมายของคำ วิธีการเขียนคำจากพจนานุกรมภาษาถิ่นภูเก็ตให้ถูกต้อง

ง. ด้านการจัดการรูปเล่ม จัดรูปเล่มเนื้อหาในแต่ละหน้าให้สมดุลกัน เนื้อหาที่มีความยาวมากตัดไว้เป็นตอนๆ อย่างชัดเจน ปรับหน้าปกหนังสือส่งเสริมการอ่านให้มีสีสันสวยงามน่าสนใจ เหมาะสมกับวัย ปรับปรุงการใช้สีหน้าปกและสีภายในตัวเล่มให้สวยงามไม่ซ้ำจนเกินไป เพิ่มขนาดตัวอักษรให้ใหญ่ขึ้น เพื่อให้อ่านง่าย

จ. ด้านการจัดหน้าและภาพประกอบ เปลี่ยนภาพที่ใช้ประกอบในเล่มบางเรื่อง โดยต้องเป็นภาพที่สื่อถึงสถานที่นั้นอย่างชัดเจน สอดคล้องกับเนื้อหา

ฉ. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ เมื่อปรับเนื้อหาหนังสือส่งเสริมการอ่านให้ถูกต้องเรียบร้อยแล้วผู้อ่านจะได้รับสารประโยชน์มากขึ้น ได้ทราบเนื้อหาที่ถูกต้อง ทำให้ผู้อ่าน มีความรัก ความภาคภูมิใจในท้องถิ่น นอกจากนี้ยังทำให้นักเรียนรู้จักคำประพันธ์ประเภทต่างๆ ทั้งกลอนสุภาพ กาพย์ยานี 11 และกาพย์สุรางคนางค์ 28 อีกทั้งให้ผู้อ่านเกิดนิสัยรักการอ่าน

(4) การนำหนังสือที่แก้ไขปรับปรุงเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพ

นำหนังสือส่งเสริมการอ่านที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพอีกครั้งหนึ่ง เพื่อประเมินความคิดเห็น ตามแบบสอบถามซึ่งเป็นแบบมาตรฐานค่า 5 ระดับ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

(5) การตรวจสอบคุณภาพของหนังสือโดยใช้ข้อมูลจากนักเรียน

การตรวจสอบคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านขั้นนี้ เป็นการนำหนังสือไปทดลองให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต จำนวน 35 คนอ่าน เพื่อประเมินความคิดเห็น ตามแบบสอบถามซึ่งเป็นแบบมาตรฐานค่า 5 ระดับ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

1.4 ผลการตรวจสอบคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน

1.4.1 การตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

การตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่าน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ปรากฏผล ดังนี้

1) **ด้านเนื้อหา** ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า เนื้อหาหนังสือน่าสนใจทำให้นักเรียนรู้สึกอยากอ่าน เนื้อหามีความเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของผู้เรียน มีสารประโยชน์ควรค่าแก่การอ่าน เนื้อหาแต่ละตอนมีความยาวเหมาะสม การอธิบายคำศัพท์ชัดเจน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.59

2) **ด้านวิธีการนำเสนอ** ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า ผู้เขียนนำเสนอเนื้อหาเป็นลำดับขั้นตอน เข้าใจง่าย การนำเสนอเนื้อเรื่องและภาพน่าสนใจ วิธีการนำเสนอเนื้อเรื่องเหมาะสม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.10

3) **ด้านการใช้ภาษา** ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า ผู้เขียนตั้งชื่อเรื่องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหา การเลือกใช้คำ สำนวน และภาษา เข้าใจง่าย และมีความเหมาะสม สำนวนและภาษาที่ใช้ในการแต่งคำประพันธ์ไพเราะสละสลวย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.99

4) **ด้านการจัดรูปแบบ** ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า หน้าปกสวยงามดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน ขนาดของเล่มมีความเหมาะสม เหมาะสมกับวัย ขนาดและรูปแบบตัวอักษรชัดเจน อ่านง่ายเหมาะสมกับวัย ส่วนประกอบของหนังสือครบถ้วนตามประเภทของหนังสือ ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.66

5) **ด้านการจัดหน้าและภาพประกอบ** ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า การจัดวางภาพและตัวอักษรเหมาะสม ภาพประกอบสวยงามเหมาะสม ชวนให้น่าอ่าน ขนาดภาพประกอบเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน จำนวนภาพประกอบมีความเหมาะสม ภาพประกอบส่งเสริมจินตนาการของผู้อ่าน ช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.10

6) **ด้านประโยชน์ที่ได้รับ** ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านที่จัดทำขึ้นช่วยส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นจากการอ่าน นักเรียนได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินจากการอ่าน มีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนมากขึ้น ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.74

1.4.2 การตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านโดยนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

การตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่าน ดำเนินการโดยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 คน ประเมินคุณภาพของหนังสือ ปรากฏผลดังนี้

1) **ด้านเนื้อหา** นักเรียนมีความเห็นว่า เนื้อหาหนังสือน่าสนใจทำให้นักเรียนรู้สึกอยากอ่าน เนื้อหามีความเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของผู้เรียน มีสารประโยชน์ควรค่าแก่การอ่าน เนื้อหาแต่ละตอนมีความยาวเหมาะสม การอธิบายคำศัพท์ชัดเจน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.52

2) **ด้านวิธีการนำเสนอ** นักเรียนมีความเห็นว่า ผู้เขียนนำเสนอเนื้อหาเป็นลำดับขั้นตอน เข้าใจง่าย การนำเสนอเนื้อเรื่องและภาพน่าสนใจ วิธีการนำเสนอเนื้อเรื่องเหมาะสม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.46

3) **ด้านการใช้ภาษา** นักเรียนมีความเห็นว่า ผู้เขียนตั้งชื่อเรื่องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหา การเลือกใช้คำ สำนวนและภาษาเข้าใจง่าย และมีความเหมาะสม สำนวนและภาษาที่ใช้ในการแต่งคำประพันธ์ไพเราะสละสลวย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.99

4) **ด้านการจัดรูปเล่ม** นักเรียนมีความเห็นว่า หน้าปกสวยงามดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน ขนาดของเล่มมีความเหมาะสมกับวัย ขนาดและรูปแบบตัวอักษรชัดเจนอ่านง่าย เหมาะสมกับวัย ส่วนประกอบของหนังสือครบถ้วนตามประเภทของหนังสือ ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.44

5) **ด้านการจัดหน้าและภาพประกอบ** นักเรียนมีความเห็นว่า การจัดวางภาพและตัวอักษรเหมาะสม ภาพประกอบสวยงาม ชวนให้น่าอ่าน ขนาดภาพประกอบเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน จำนวนภาพประกอบมีความเหมาะสม ภาพประกอบส่งเสริมจินตนาการของผู้อ่าน ภาพประกอบช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.35

6) **ด้านประโยชน์ที่ได้รับ** นักเรียนมีความเห็นว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านที่จัดทำขึ้นช่วยส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นจากการอ่าน นักเรียนได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินจากการอ่านมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนมากขึ้น ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.56

สรุปภาพรวมของหนังสือ

ผู้ทรงคุณวุฒิและนักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นเกี่ยวกับหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นมีคุณภาพเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ต” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ตที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ สามารถนำไปพัฒนาทักษะการอ่านและนิสัยรักการอ่านของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. อภิปรายผล

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ต” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ดังนี้

2.1 ด้านเนื้อหา ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า เนื้อหาหนังสือน่าสนใจทำให้นักเรียนรู้สึกอยากอ่าน เนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของผู้เรียน มีสารประโยชน์ควรค่าแก่ การอ่าน เนื้อหาแต่ละตอนมีความยาวเหมาะสม การอธิบายคำศัพท์ชัดเจน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.59 สำหรับนักเรียนมีความเห็นว่า เนื้อหาหนังสือน่าสนใจทำให้นักเรียนรู้สึกอยากอ่าน เนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของผู้เรียนมีสารประโยชน์ควรค่าแก่การอ่าน เนื้อหาแต่ละตอนมีความยาวเหมาะสม การอธิบายคำศัพท์ชัดเจน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.52 ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของถวัลย์ มาศจรัส (2548, น.1) ที่กล่าวว่าเนื้อหาของหนังสือส่งเสริมการอ่านต้องเหมาะสมกับวัยและความสามารถในการอ่านของแต่ละบุคคล ซึ่งจากการประเมินด้านเนื้อหาจึงสามารถสรุปได้ว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ต” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ต ที่ผู้ศึกษาจัดทำขึ้นมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของผู้อ่าน การอธิบายคำศัพท์ชัดเจน โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.55 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

2.2 ด้านวิธีการนำเสนอ

ด้านวิธีการนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า ผู้เขียนนำเสนอเนื้อหาเป็นลำดับขั้นตอน เข้าใจง่าย การนำเสนอเนื้อเรื่องและภาพน่าสนใจ วิธีการนำเสนอเนื้อเรื่องเหมาะสม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 สำหรับผลการประเมินของนักเรียนมีความเห็นว่า ผู้เขียนนำเสนอเนื้อหาเป็นลำดับขั้นตอน เข้าใจง่าย การนำเสนอเนื้อเรื่องและภาพน่าสนใจ วิธีการนำเสนอเนื้อเรื่องเหมาะสม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของเทวีวรรณ การปลุก (2546, น.152) ที่กล่าวว่าวิธีการนำเสนอต้องเป็นไปตามลำดับขั้นตอน เข้าใจง่าย ภาพประกอบสวยงามสอดคล้องกับเรื่อง ซึ่ง

จากการประเมินทั้งผู้ทรงคุณวุฒิและนักเรียนจึงสามารถสรุปได้ว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ต” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ต ที่ผู้ศึกษาจัดทำขึ้นนำเสนอเนื้อหาตามลำดับขั้นตอน เนื้อเรื่องมีความหลากหลายน่าสนใจ โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 มีเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

2.3 ด้านการใช้ภาษา

ด้านการใช้ภาษาผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า ผู้เขียนตั้งชื่อเรื่องมีความเหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อหา การเลือกใช้คำ สำนวนและภาษาเข้าใจง่าย และมีความเหมาะสม สำนวนและภาษาที่ใช้ในการแต่งคำประพันธ์ไพเราะสละสลวย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.99 สำหรับนักเรียนมีความเห็นว่า ผู้เขียนตั้งชื่อเรื่องมีความเหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อหา การเลือกใช้คำ สำนวน และภาษา เข้าใจง่าย และมีความเหมาะสม สำนวนและภาษาที่ใช้ในการแต่งคำประพันธ์ไพเราะสละสลวย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.99 ซึ่งจากผลการประเมินทั้งผู้ทรงคุณวุฒิและนักเรียนเห็นว่าการใช้ภาษาอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับรังสิมันต์ นิริรักษ์ (2550, น.11 - 14) กล่าวถึง ดีลาการใช้ถ้อยคำ สำนวน แสดงออกถึง เจตคติ ความคิด ความชัดเจนชีวิต ซึ่งการใช้ท่วงทำนองการเขียนแบบเรียบ ๆ ไม่ซับซ้อน ผู้อ่านอ่านสบาย สื่อความหมายได้ดี กระชับ รัดกุม ลักษณะนี้ใช้ประโยคหรือข้อความ ขนาดสั้น ทุกคำมีความหมายชัดเจน ตรงไปตรงมา สรุปได้ว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ต” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ต ที่ผู้ศึกษาจัดทำขึ้นมีการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย กระชับ ไม่ซับซ้อน โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.99 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2.4 ด้านการจัดการรูปเล่ม

ด้านการจัดการรูปเล่มผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า หน้าปกสวยงามดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน ขนาดของเล่มมีความเหมาะสม เหมาะสมกับวัย ขนาดและรูปแบบตัวอักษรชัดเจน อ่านง่าย เหมาะสมกับวัย ส่วนประกอบของหนังสือครบถ้วนตามประเภทของหนังสือความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.66 สำหรับนักเรียนมีความเห็นว่า หน้าปกสวยงามดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน ขนาดของเล่มมีความเหมาะสม เหมาะสมกับวัย ขนาดและรูปแบบตัวอักษรชัดเจน อ่านง่าย เหมาะสมกับวัย ส่วนประกอบของหนังสือครบถ้วนตามประเภทของหนังสือ ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.44 ซึ่งสอดคล้องกับ รังสิมันต์ นิริรักษ์ (2550, น.25-28) กล่าวถึงการจัดทำรูปเล่มหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ว่า ขนาดของเล่มหนังสือส่งเสริมการอ่านจะต้องพอเหมาะมีส่วนประกอบของหนังสือครบถ้วน เนื้อเรื่องแต่ละหน้ามีหมายเลขหน้ากำกับจนจบเรื่อง รวมทั้ง

ศัพท์ยากจากเรื่องต้องมีคำอธิบาย ยิ่งเป็นวรรณกรรมท้องถิ่น มีภาษาถิ่นเข้ามาเกี่ยวข้อง การอธิบายศัพท์ท้ายเรื่องเป็นสิ่งจำเป็นมาก หากไม่มีการอธิบายศัพท์เด็กจะอ่านไม่เข้าใจ เกิดปัญหาในการอ่านได้ สรุปได้ว่าหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ต” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ต ที่ผู้ศึกษาจัดทำขึ้นมีการจัดรูปเล่มเหมาะสมกับวัยขนาด และตัวอักษรอ่านง่าย มีส่วนประกอบของหนังสือครบถ้วน โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.55 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

2.5 ด้านการจัดหน้าและภาพประกอบ

ด้านการจัดหน้าและภาพประกอบ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า การจัดวางภาพและตัวอักษรเหมาะสม ภาพประกอบสวยงามเหมาะสมชวนให้น่าอ่าน ขนาดภาพประกอบเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน จำนวนภาพประกอบมีความเหมาะสม ภาพประกอบส่งเสริมจินตนาการของผู้อ่าน ภาพประกอบช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.10 สำหรับนักเรียนมีความเห็นว่า การจัดวางภาพและตัวอักษรเหมาะสม ภาพประกอบสวยงาม เหมาะสม ชวนให้น่าอ่าน ขนาดภาพประกอบเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน จำนวนภาพประกอบมีความเหมาะสม ภาพประกอบส่งเสริมจินตนาการของผู้อ่าน ภาพประกอบช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น มีระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.35 โดยความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ จินตนา ไบกาชุย (2542, น.65) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาพในหนังสือสำหรับเด็กว่า ภาพช่วยสร้างความคิด อธิบายเรื่องราว และช่วยให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการตามเรื่องได้ดี ในบางครั้งผู้อ่านไม่สามารถอ่านได้เข้าใจตลอด แต่ถ้าได้ดูภาพก็จะสามารถเข้าใจเรื่องได้ สรุปได้ว่า ด้านการจัดหน้าและภาพประกอบของหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ต” มีความเหมาะสม เนื่องจากผู้ศึกษาใช้รูปที่ถ่ายจริงมาใช้ เป็นภาพประกอบ ซึ่งภาพเหล่านั้นผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วว่ามีเหมาะสม เป็นภาพที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการในการอ่าน และเข้าใจเนื้อหาในเรื่องนั้นๆ ได้เป็นอย่างดี โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.25 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2.6 ด้านประโยชน์ที่ได้รับ

ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านที่จัดทำขึ้นช่วยส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นจากการอ่าน นักเรียนได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินจากการอ่าน มีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนมากขึ้นความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.74 สำหรับนักเรียน มีความเห็นว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านที่จัดทำขึ้นช่วยส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นจากการอ่าน นักเรียนได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินจากการอ่านมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนมาก

ขึ้น ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.56 ซึ่งสอดคล้องกับ จินตนา ไบกาซุชิ (2542, น.8 - 9) กล่าวว่าหนังสือส่งเสริมการอ่านนั้นช่วยให้เด็กได้รับความบันเทิง สนุกสนานเพลิดเพลิน ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ด้านภาษาของเด็กให้เจริญงอกงาม ปลูกฝังคุณธรรม เจตคติ รู้จักเลือกอ่านหนังสืออ่านหนังสือเป็นและเกิดนิสัยรักการอ่าน สรุปได้ว่าหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ท” มีประโยชน์ตรงกับวัตถุประสงค์ของการจัดทำหนังสือ ผู้อ่านจะได้รับประโยชน์จากการอ่านเกิดความสุขสนุกสนานและภาคภูมิใจ รัก ห่วงแหนท้องถิ่นของตน โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.65 ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำหนังสือส่งเสริมการอ่านไปใช้

3.1.1 ครูควรจัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ท” ในรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หรือเว็บไซต์

3.1.2 ครูควรนำความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นในด้านต่างๆ เช่น ด้านวัฒนธรรมอื่นๆ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน แหล่งท่องเที่ยวเปิดใหม่ที่ยังไม่รู้จักอย่างแพร่หลาย ฯลฯ มาจัดทำเป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านเพื่อให้นักเรียนเกิดความรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่นมากขึ้น

3.1.3 ควรเพิ่มกิจกรรมทำขบทาในแต่ละตอน เพื่อให้นักเรียนได้ทบทวนความรู้

3.1.4 ครูผู้สอนสามารถนำเนื้อหาจากหนังสือส่งเสริมการอ่านไปใช้พัฒนานักเรียนในสาระอื่นๆ ทั้งการเขียน การฟัง การดูและการพูด หลักภาษาและการใช้ภาษาได้

3.2 ข้อเสนอแนะในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน

3.2.1 ครูควรนำแนวทางการสร้างหนังสือการอ่านไปใช้ในการพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่องอื่นๆ เพื่อใช้พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยต่อไป

3.2.2 ครูผู้สอนควรศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเนื้อหาใหม่ๆ หรือเนื้อหาที่เป็นประเด็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะทำได้สื่อการเรียนการสอนที่ช่วยแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

3.2.3 ควรศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านเพิ่มเติมในรูปแบบใหม่ๆ เช่น ภาพเคลื่อนไหว หนังสือในรูปแบบหนังสือสามมิติ เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจ สนุกสนาน เพลิดเพลิน และได้รับความรู้จากการอ่าน ซึ่งเป็นแหล่งการเรียนรู้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). *วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดภูเก็ต*. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.
- กรีธา แซ่ตัน. (2552). *รวมประเพณีท้องถิ่นภูเก็ต*. สุราษฎร์ธานี: โรงพิมพ์อุบลลาภสุราษฎร์ธานี.
- กำชัย ทองหล่อ. (2554). *หลักภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์.
- กุศล เอี่ยมอรุณ และจตุพร มีสกุล. (2547). *หนังสือชุด “นายรอบรู้” นักเดินทาง:ภูเก็ต*. กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- กุศล เอี่ยมอรุณ. (2543). *หนังสือคู่มือนำเที่ยว :ภูเก็ต*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรุงเทพ (1998).
- กุศล เอี่ยมอรุณและจตุพร มีสกุล. (2559). *ภูเก็ต*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สารคดีในนามบริษัทวิริยะธุรกิจ.
- เกศินี จุฑาวิจิตร. (2552). *การเขียนสร้างสรรค์ทางสื่อสิ่งพิมพ์ : Idea คือ ไม่มีวันหมด*. นครปฐม: เพชรเกษม 프린ต์ติ้ง กรุ๊ป.
- คณิงนิจ ภักดีวงศ์. (2542). *อาหารพื้นเมืองภูเก็ต*. ภูเก็ต: สถาบันราชภัฏภูเก็ต.
- จิตรา ก่อแน่นทเกียรติ. (2555). *สวรรค์ของกิน..ถิ่นภูเก็ต*. กรุงเทพฯ: แสงเจริญพรินท์ แอนด์ เพรส.
- จินตนา ไบกาชุย. (2542). *เทคนิคการเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่าน*. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ. (2555). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: โอ.เอส. 프린ต์ติ้ง เฮาส์.
- จิระประภา บุญนิคย์ และคณะ. (2550). *วิธีช่วยให้เด็กรักการอ่าน*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- จุไรรัตน์ ลักษณ์ะศิริ. (2556). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ญาณันท์ สกลบุญพานิชย์. (2554). *ประวัติศาสตร์เมืองภูเก็ตสมัยใหม่ 2500 – 2550*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- จิรากร บารเมษฐ์. (2545). *ท้าวเทพสตรี ท้าวศรีสุนทร วีรสตรีเมืองถลาง*. กรุงเทพฯ: ไพลิน บุ๊คเน็ต.
- ณิชากัทร ใจคำ. (2553). *การสร้างหนังสือการอ่านนิทานภาคเหนือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบงพัฒนวิทยาคม อำเภอปง จังหวัดพะเยา การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ถนอม พูนวงศ์. (2556). *ประวัติศาสตร์เมืองภูเก็ต*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ทวีพงษ์ ลิ้มมากร. (2558). *หนังสือภาพวาดสีน้ำภูเก็ต*. ภูเก็ต: ลิ้มมาร์ค แอ็ดเวอร์ไทซิ่ง.

- เทวีวรรณ การปลูก. (2556). *การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เล่าเรื่องเมืองโคราช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญวัฒนา จังหวัดนครราชสีมา*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ธีระยุทธ ระศีลปี. (2551). *การใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- นวกรณ์ อุ่นเรือน. (2560). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในอาชีพ*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- บรรเทา กิตติศักดิ์ บรรณาธิการ. (2542). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: เท็กซ์แอนเจอร์นัลพับลิเคชั่น.
- ประทุม ชุ่มเพ็งพันธ์. (2548). *ศิลปวัฒนธรรมภาคใต้*. กรุงเทพฯ: สุวีริสาส์น.
- ประพนธ์ เรืองณรงค์. (2553). *100 เรื่อง เมืองใต้*. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์.
- ปราณี สุรสิทธิ์. (2549). *การเขียนสร้างสรรค์เชิงวารสารศาสตร์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์โสภณการพิมพ์.
- ปรียา อภัยรัตน์. (2553). *การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน นิทานพื้นบ้านจังหวัดพัทลุง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหารเทารังสีประชาสรรค์*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- พลาดิษฐ์ สิทธิชัยกิจ. (2546). *ท้าวเทพสตรี ท้าวศรีสุนทร : วีรสตรีเมืองกลาง*. กรุงเทพฯ: บ้านทึกสยาม.
- ไพรัช ศุภพล. (2549). *ขนมท้องถิ่นภูเก็ต*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). ภูเก็ต: องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงทะเล.
- มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย. (2542). *สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคใต้*. กรุงเทพฯ: สยามเพรส แมเนจเม้นท์.
- เมฆาณี จงบุญเจือ และสมพิศ คลีชยาย. (2556). *อาหารปักษ์ใต้ บำบัว ยาหย่า ในอันดามัน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เศรษฐศิลป์.
- รสริน ดิษฐบรรจง. (2555). *หลักการอ่านการเขียนคำไทย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- รังสิมันต์ นิมรักษ์. (2550). *การเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่าน*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ฤดี ภูมิภูดาวาร. (2550). *ภูเก็ต*. ภูเก็ต: ภูเก็ตบลูเลทิน.
- _____. (2553). *วิวาท์บำบัวภูเก็ต*. ภูเก็ต: เวิลด์ออฟเซ็ท พรินติ้ง.
- รวรรธน์ ศรียาภัย. (2555). *การเขียนเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิเชียร เกาประทุม. (2557). *หลักภาษาไทย (ฉบับสมบูรณ์)*. นนทบุรี: โรงพิมพ์เพิ่มทรัพย์การพิมพ์.

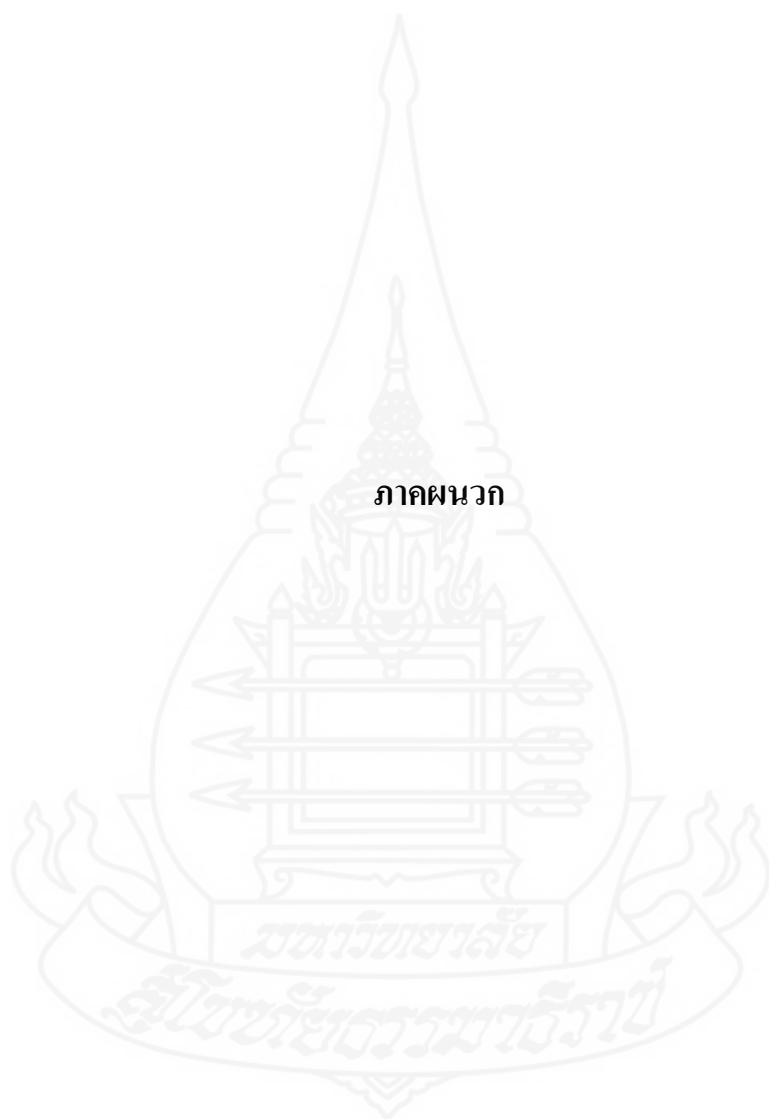
- วิมลรัตน์ ชูคันห่อ. (2557). *ประเพณีลอยเรือชาวเล จังหวัดภูเก็ต*. ภูเก็ต: พีพี บุคส์ แอนด์ คอมพิวเตอร์.
- วิสันชนี โปธิสุนทร. (2559). *ถลาง ภูเก็ต และชายฝั่งอันดามัน โบราณคดี ประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ และเศรษฐกิจ*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์ พริ้นติ้ง กรุ๊ป.
- ศรีรัตน์ เจิงกลิ่นจันทร์. (2542). *การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สกุณี เกียรติชัยพร. (2548). *องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนนาคณาอุปถัมภ์ เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ*. (สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สมบุญ อัยรักษ์. (2559). *นิทานพื้นบ้านภูเก็ต*. ภูเก็ต: สภาการศึกษาจังหวัดภูเก็ต.
- สมปราชญ์ อัมมะพันธุ์. (2548). *ประเพณีท้องถิ่นภาคใต้*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต. (2559). *เอกสารประกอบการอบรมการทำอาหารพื้นเมือง จังหวัดภูเก็ต*. ภูเก็ต: สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต.
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต. (2552). *ทำเนียบแหล่งประวัติศาสตร์ถลาง*. ภูเก็ต: ช.รุ่งเรืองการพิมพ์.
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ตและสภาวัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต. (2551). *การจัดเก็บข้อมูลภูมิปัญญาด้านศิลปการแสดง จังหวัดภูเก็ต ปีการศึกษา 2549*. ภูเก็ต: สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต.
- สิริกาญจน์ ศิริพานิช. (2556). *การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่องนิทานพื้นบ้านกรุงเทพฯ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดราชบพิศ กรุงเทพฯ*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- สิรินทร์ วงศ์พานิช. (2552). *เข่าว่ากันว่าร้านนี้อร่อยที่ตรัง&ภูเก็ต*. กรุงเทพฯ: ไทยยูเนียนกราฟฟิกส์.
- สิลียากร พุกกะเวส. (2552). *ภูเก็ต กระบี่ สี่พีธีกรเจาะใจ*. กรุงเทพฯ: คอมฟอร์ม.
- สุชัย วิเชียร. (2554). *เลี้ยวหลังแลต๊ะ ภาษาภูเก็ต*. ภูเก็ต: สภาวัฒนธรรมอำเภอกะทู้.
- สุเชาว์ พงสานนท์. (2551). *คนตีนเล*. ภูเก็ต: เทศบาลตำบลเชิงทะเล.
- สุดาราสุจิน. (2543). *หนังสือชุด “นักเดินทาง...เพื่อเข้าใจในแผ่นดิน” :ภูเก็ต*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรุงเทพ.
- _____. (2543). *หนังสือชุด “นักเดินทาง...เพื่อความเข้าใจแผ่นดิน:ภูเก็ต”*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรุงเทพ.

- สุธี อารีพงศ์. (2561). *อาหารพื้นเมืองจังหวัดภูเก็ต*. ภูเก็ต: หสม.เค.ก๊อปปี้.
- สุวัฒน์ ประกอบพร และคณะ. (2552). *อาหารพื้นเมืองภูเก็ต*. ภูเก็ต: องค์การบริหารส่วนตำบล
เชิงทะเล.
- สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์. (2550). *ทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน*. นนทบุรี: ซี.ซี.นอลลิจด์ลิงค์.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2550). *การพัฒนาผลงานทางวิชาการสู่การเลื่อนวิทยฐานะ*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- โสภณ สาทรสัมฤทธิ์. (2551). *ภาษาไทย 1*. กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- อัยชลี กล้าเพชร. (2542). *สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้ เล่ม 2*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรม
ธนาคารไทยพาณิชย์.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. นางอุไรพร ศิริทัพ

ประวัติการศึกษา ปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิต วิชาภาษาไทย วิชาโท ศิลปศึกษา
ตำแหน่งปัจจุบัน ครู ก.ศ.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนสตรีภูเก็ต

2. นายถิรฉัตร คงจันทร์

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขา ภาษาและวรรณคดีไทย วิชาโท จิตวิทยา

ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา การบริหารการศึกษา

ปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา ไทยคดีศึกษา

ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางทอง

3. นายลิขิต หล้าแหล่ง

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย วิชาโท สื่อสารมวลชน

ปริญญาโท ศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอก สื่อสารมวลชน วิชาโท ภาษาไทย

ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา

ตำแหน่งปัจจุบัน ครู ก.ศ.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนสตรีภูเก็ต และ

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๖๒๐

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางอุไรพร ศิริทัฬห

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวนิสานาด สงรักษ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์คู่เกิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้น มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๐ - ๐๓๗๑๙๒๖

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๖๒๐

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายลิขิต หล้าแหล่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวนิสานาด สงรักษ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้น มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทย การแต่งคำประพันธ์และความรู้ท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๐ - ๐๓๗๑๙๒๖

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๖๒๐

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายธีรฉัตร คงจันทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวนิสาณาด สงรักษ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเกิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้น มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทยและการแต่งคำประพันธ์ ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษานำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วิฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๐ - ๐๓๗๑๔๒๖

ภาคผนวก ข

รายชื่อนักเรียนที่ร่วมประเมินหนังสือ

**รายนามนักเรียนที่ร่วมประเมินหนังสือส่งเสริมการอ่าน
เรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ต” ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนสตรีภูเก็ต อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต**

1. เด็กหญิงจริยา รัตโนภาพ	2. เด็กหญิงพัทธิรา ศรีอักษร
3. เด็กหญิงจุฬามณี ขาวทอง	4. เด็กหญิงพิชามญชุ์ ศิริธร
5. เด็กหญิงชญาณิศ ดันตพงษ์วิวัฒน์	6. เด็กหญิงพิชชา เอ็งน้วน
7. เด็กหญิงชนัญญา มุสิกะสังข์	8. เด็กหญิงมินิพัชร สังข์ทอง
9. เด็กหญิงชนัญชิตา โอชะพจน์	10. เด็กหญิงวิศรา สุขนิยม
11. เด็กหญิงณิชกานต์ ลิ้มบุตร	12. เด็กหญิงศิรดา ปะจันทบุตร
13. เด็กหญิงณิชา ชูเพ็ง	14. เด็กหญิงสุวดี เขียวข้อย
15. เด็กหญิงณิชากัทร ชูทอง	16. เด็กหญิง อารยา คงเทพ
17. เด็กหญิงณิรชา มุ่งจิต	18. เด็กชายชนกกันต์ จันทร์สิน
19. เด็กหญิงชนกร ทิพย์ประเสริฐ	20. เด็กชายณัฐพล แก้วยัง
21. เด็กหญิงชนกร สมศิริ	22. เด็กชายณัฐภัทร แก้วยัง
23. เด็กหญิงธัญชนก ดันตีสัมมารักษ์	24. เด็กชายณัฐวัตร ทวีสมาน
25. เด็กหญิงธัญญรัตน์ คำทอง	26. เด็กชายพุทธรักษ์ นิตยบงกช
27. เด็กหญิงธิดาทิพย์ ส่องแสง	28. เด็กชายภูฟ้า บุญชมภู
29. เด็กหญิงนันทวัน จุติศัพย์	30. เด็กชายมุตตอฟ้า คามาล
31. เด็กหญิงปณิดา ประดิษฐ์แทน	32. เด็กชายราชพฤกษ์ มณีศรี
33. เด็กหญิงปภาดา เอี้ยวสกุล	34. เด็กชายวชิรวิทย์ พวงมณี
35. เด็กหญิงปาณิสสา ฤทธิเดช	

ภาคผนวก ค

แบบประเมินคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

แบบประเมินคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ต”
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต
โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ตอนที่ 1 ประเมินระดับความคิดเห็น

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน มี 5 ระดับ คือ

5	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
3	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
1. ด้านเนื้อหา					
1.1 เนื้อหาน่าสนใจทำให้นักเรียนรู้สึกอยากอ่าน					
1.2 เนื้อหามีความเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของผู้เรียน					
1.3 เนื้อหา มีสารประโยชน์ควรค่าแก่การอ่าน					
1.4 เนื้อหาแต่ละตอนมีความยาวเหมาะสม					
1.5 การอธิบายคำศัพท์ชัดเจน					
2. ด้านวิธีการนำเสนอ					
2.1 การนำเสนอเนื้อหาเป็นลำดับขั้นตอนเข้าใจง่าย					
2.2 การนำเสนอเนื้อเรื่องและภาพน่าสนใจ					
2.3 วิธีการนำเสนอเนื้อเรื่องเหมาะสม น่าสนใจกับความสนใจของผู้เรียน					
3. ด้านการใช้ภาษา					
3.1 ชื่อเรื่องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหา					
3.2 การเลือกใช้คำ สำนวน และภาษา เข้าใจง่าย และมีความเหมาะสม					
3.3 สำนวนและภาษาที่ใช้ในการแต่งคำประพันธ์ไพเราะ สละสลวย					

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
4. ด้านการจัดรูปเล่ม					
4.1 หน้าปกสวยงามดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน					
4.2 ขนาดของเล่มมีความเหมาะสม เหมาะสมกับวัย					
4.3 ขนาดและรูปแบบตัวอักษรชัดเจน อ่านง่าย เหมาะสมกับวัย					
4.4 ส่วนประกอบของหนังสือครบถ้วนตามประเภทของหนังสือ					
5. ด้านการจัดหน้าและภาพประกอบ					
5.1 การจัดวางภาพและตัวอักษรเหมาะสม					
5.2 ภาพประกอบสวยงาม เหมาะสมชวนให้น่าอ่าน					
5.3 ขนาดภาพประกอบเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					
5.4 จำนวนภาพประกอบมีความเหมาะสม					
5.5 ภาพประกอบส่งเสริมจินตนาการของผู้อ่าน					
5.6 ภาพประกอบช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น					
6. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ					
6.1 หนังสือช่วยส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน					
6.2 นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นจากการอ่าน					
6.3 นักเรียนได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินจากการอ่าน					
6.4 นักเรียนมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน					

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง.....

ภาคผนวก ง

ผลการตรวจสอบคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ตารางแสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่าน
เรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ต” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ต
จังหวัดภูเก็ต โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ตารางที่ 1 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านเนื้อหา

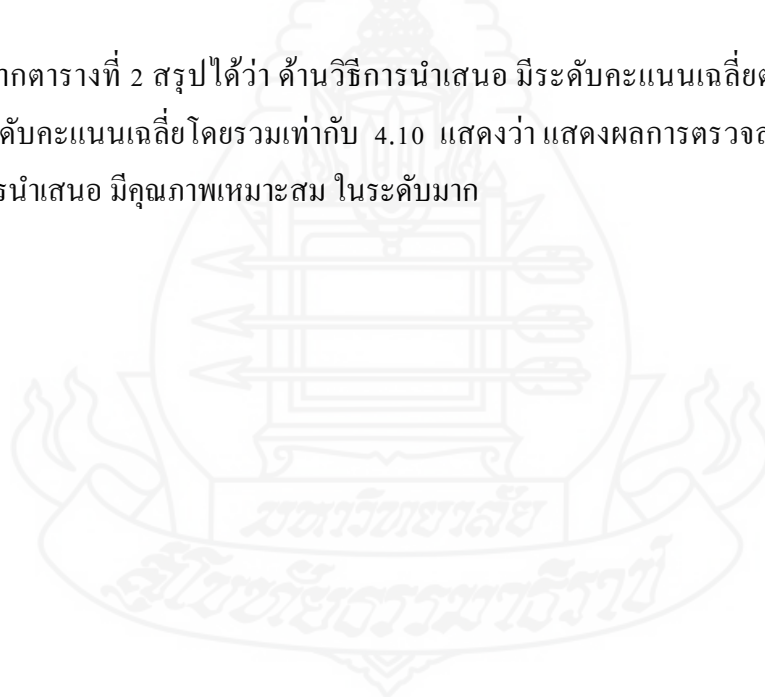
ประเด็นความคิดเห็น	ระดับคะแนน					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
1. ด้านเนื้อหา							
1.1 เนื้อหาน่าสนใจทำให้นักเรียน รู้สึกอยากอ่าน	2	1	-	-	-	4.66	มากที่สุด
1.2 เนื้อหามีความเหมาะสมกับวัยและ ระดับชั้นของผู้เรียน	1	2	-	-	-	4.33	มาก
1.3 เนื้อหา มีสารประโยชน์ควรค่าแก่ การอ่าน	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
1.4 เนื้อหาแต่ละตอนมีความยาว เหมาะสม	1	2	-	-	-	4.33	มาก
1.5 การอธิบายคำศัพท์ชัดเจน	2	1	-	-	-	4.66	มาก
รวม	9	6	-	-	-	4.59	มาก

จากตารางที่ 1 สรุปได้ว่า ด้านเนื้อหา มีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.33 ถึง 5.00 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.59 แสดงว่า ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านเนื้อหา มีคุณภาพเหมาะสม ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 2 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านวิธีการนำเสนอ

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับคะแนน					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
2. ด้านวิธีการนำเสนอ							
2.1 การนำเสนอเนื้อหาเป็นลำดับ ขั้นตอนเข้าใจง่าย	1	2	-	-	-	4.33	มาก
2.2 การนำเสนอเนื้อเรื่องและภาพ น่าสนใจ	-	2	1	-	-	3.66	มาก
2.3 วิธีการนำเสนอเนื้อเรื่องเหมาะสม น่าสนใจกับความสนใจของผู้เรียน	1	2	-	-	-	4.33	มาก
รวม	2	6	1	-	-	4.10	มาก

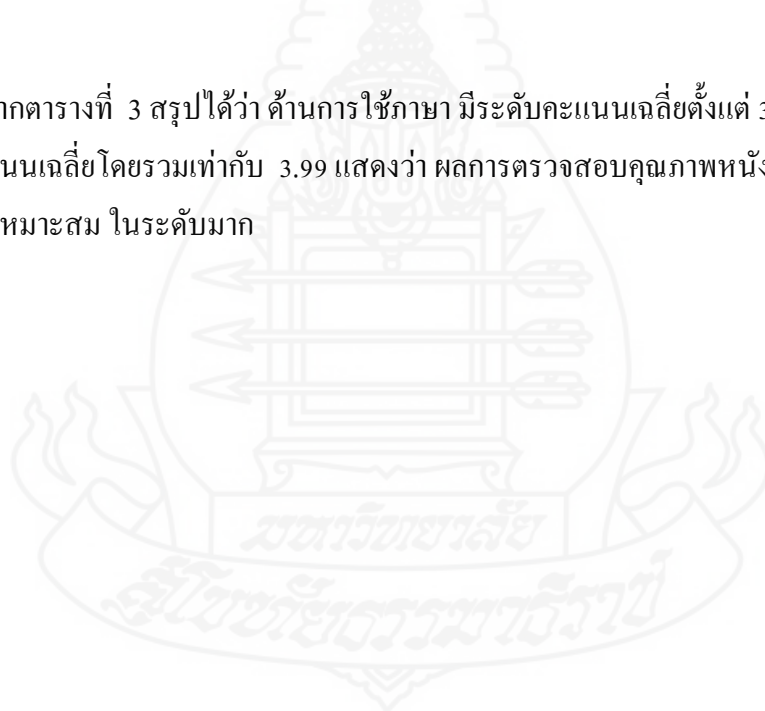
จากตารางที่ 2 สรุปได้ว่า ด้านวิธีการนำเสนอ มีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.66 ถึง 4.33 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.10 แสดงว่า แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านวิธีการนำเสนอ มีคุณภาพเหมาะสม ในระดับมาก

ตารางที่ 3 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านการใช้ภาษา

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับคะแนน					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
3. ด้านการใช้ภาษา							
3.1 ชื่อเรื่องมีความเหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อหา	-	2	1	-	-	3.66	มาก
3.2 การเลือกใช้คำ สำนวน และภาษา เข้าใจง่าย และมีความเหมาะสม	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
3.3 สำนวนและภาษาที่ใช้ในการแต่ง คำประพันธ์ไพเราะสละสลวย	-	1	2	-	-	3.33	ปานกลาง
รวม	3	3	3	-	-	3.99	มาก

จากตารางที่ 3 สรุปได้ว่า ด้านการใช้ภาษา มีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.33 ถึง 5.0 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.99 แสดงว่า ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านการใช้ภาษา มีคุณภาพเหมาะสม ในระดับมาก

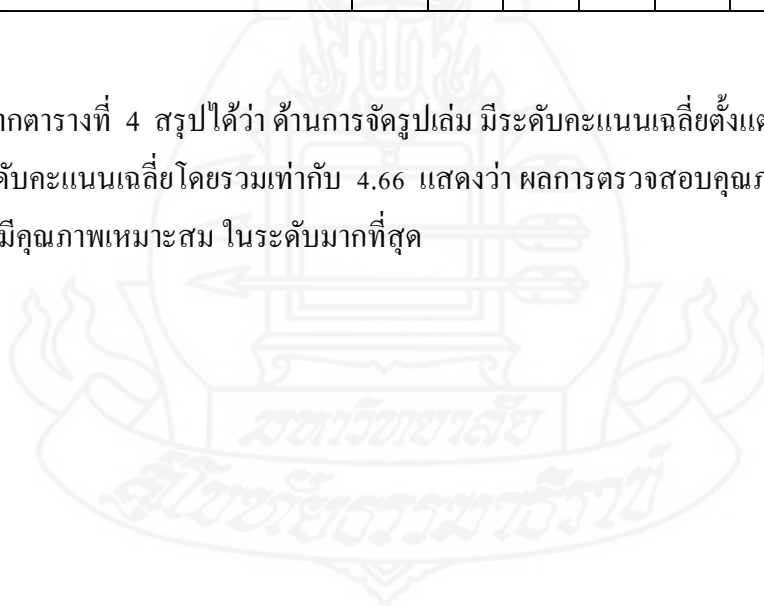

ตารางที่ 4 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านการจัดรูปเล่ม

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับคะแนน					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
4. ด้านการจัดรูปเล่ม							
4.1 หน้าปกสวยงามดึงดูดความสนใจ ของผู้อ่าน	-	3		-	-	4.00	มาก
4.2 ขนาดของเล่มมีความเหมาะสม เหมาะสมกับวัย	2	1	-	-	-	4.66	มากที่สุด
4.3 ขนาดและรูปแบบตัวอักษรชัดเจน อ่านง่าย เหมาะสมกับวัย	3	-		-	-	5.00	มากที่สุด
4.4 ส่วนประกอบของหนังสือ ครบถ้วนตามประเภทของหนังสือ	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
รวม	8	4	-	-	-	4.66	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 สรุปได้ว่า ด้านการจัดรูปเล่ม มีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.00 ถึง 5.00 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.66 แสดงว่า ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านการจัดรูปเล่ม มีคุณภาพเหมาะสม ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 5 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านการจัดหน้าและภาพประกอบ

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับคะแนน					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
5. ด้านการจัดหน้าและภาพประกอบ							
5.1 การจัดวางภาพและตัวอักษร เหมาะสม	1	1	1	-	-	4.00	มาก
5.2 ภาพประกอบสวยงาม เหมาะสม ชวนให้น่าอ่าน	2	1	-	-	-	4.66	มากที่สุด
5.3 ขนาดภาพประกอบเหมาะสมกับ วัยของผู้เรียน	1	1	1	-	-	4.00	มาก
5.4 จำนวนภาพประกอบมีความ เหมาะสม	-	2	1	-	-	3.66	มาก
5.5 ภาพประกอบส่งเสริมจินตนาการ ของผู้อ่าน	2	1	-	-	-	4.66	มากที่สุด
5.6 ภาพประกอบช่วยให้เข้าใจเนื้อ เรื่องได้ดียิ่งขึ้น	-	2	1	-	-	3.66	มาก
รวม	6	8	4	-	-	4.10	มาก

จากตารางที่ 5 สรุปได้ว่า ด้านด้านการจัดหน้าและภาพประกอบ มีระดับคะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.66 ถึง 4.66 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.10 แสดงว่า ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านการจัดหน้าและภาพประกอบ มีคุณภาพเหมาะสม ในระดับมาก

ตารางที่ 6 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านประโยชน์ที่ได้รับ

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับคะแนน					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
6. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ							
6.1 หนังสือช่วยส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
6.2 นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นจากการอ่าน	2	1	-	-	-	4.66	มากที่สุด
6.3 นักเรียนได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินจากการอ่าน	1	2	-	-	-	4.33	มาก
6.4 นักเรียนมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
รวม	9	3	-	-	-	4.74	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 สรุปได้ว่า ด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.33 ถึง 5.0 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.74 แสดงว่า ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีคุณภาพเหมาะสม ในระดับมากที่สุด

ภาคผนวก จ

แบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับนักเรียน

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน
ที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ต”
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต

ตอนที่ 1 ประเมินระดับความคิดเห็น

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน มี 5 ระดับ คือ

5	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
3	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
1. ด้านเนื้อหา					
1.1 เนื้อหาน่าสนใจทำให้นักเรียนรู้สึกอยากอ่าน					
1.2 เนื้อหามีความเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของผู้เรียน					
1.3 เนื้อหา มีสารประโยชน์ควรค่าแก่การอ่าน					
1.4 เนื้อหาแต่ละตอนมีความยาวเหมาะสม					
1.5 การอธิบายคำศัพท์ชัดเจน					
2. ด้านวิธีการนำเสนอ					
2.1 การนำเสนอเนื้อหาเป็นลำดับขั้นตอนเข้าใจง่าย					
2.2 การนำเสนอเนื้อเรื่องและภาพน่าสนใจ					
2.3 วิธีการนำเสนอเนื้อเรื่องเหมาะสม น่าสนใจกับความสนใจของผู้เรียน					
3. ด้านการใช้ภาษา					
3.1 ชื่อเรื่องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหา					
3.2 การเลือกใช้คำ สำนวน และภาษา เข้าใจง่าย และมีความเหมาะสม					
3.3 สำนวนและภาษาที่ใช้ในการแต่งคำประพันธ์ไพเราะ สละสลวย					

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
4. ด้านการจัดรูปเล่ม					
4.1 หน้าปกสวยงามดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน					
4.2 ขนาดของเล่มมีความเหมาะสม เหมาะสมกับวัย					
4.3 ขนาดและรูปแบบตัวอักษรชัดเจน อ่านง่าย เหมาะสมกับวัย					
4.4 ส่วนประกอบของหนังสือครบถ้วนตามประเภทของหนังสือ					
5. ด้านการจัดหน้าและภาพประกอบ					
5.1 การจัดวางภาพและตัวอักษรเหมาะสม					
5.2 ภาพประกอบสวยงาม เหมาะสม ชวนให้น่าอ่าน					
5.3 ขนาดภาพประกอบเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					
5.4 จำนวนภาพประกอบมีความเหมาะสม					
5.5 ภาพประกอบส่งเสริมจินตนาการของผู้อ่าน					
5.6 ภาพประกอบช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น					
6. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ					
6.1 หนังสือช่วยส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน					
6.2 นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นจากการอ่าน					
6.3 นักเรียนได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินจากการอ่าน					
6.4 นักเรียนมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน					

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(.....)

ภาคผนวก ฉ

ผลการตรวจสอบคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านของนักเรียน

ตารางแสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่าน
เรื่อง “เปิดฟ้าอันดามัน สวรรค์ภูเก็ต” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีภูเก็ต
จังหวัดภูเก็ต ของนักเรียน

ตารางที่ 1 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านเนื้อหา

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับคะแนน					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
1. ด้านเนื้อหา							
1.1 เนื้อหาน่าสนใจทำให้นักเรียน รู้สึกอยากอ่าน	23	10	2	-	-	4.60	มากที่สุด
1.2 เนื้อหามีความเหมาะสมกับวัยและ ระดับชั้นของผู้เรียน	16	13	6	-	-	4.28	มาก
1.3 เนื้อหา มีสารประโยชน์ควรค่าแก่ การอ่าน	25	8	2	-	-	4.65	มากที่สุด
1.4 เนื้อหาแต่ละตอนมีความยาว เหมาะสม	16	14	5	-	-	4.31	มาก
1.5 การอธิบายคำศัพท์ชัดเจน	27	8	-	-	-	4.77	มากที่สุด
รวม	107	53	15	-	-	4.52	มากที่สุด

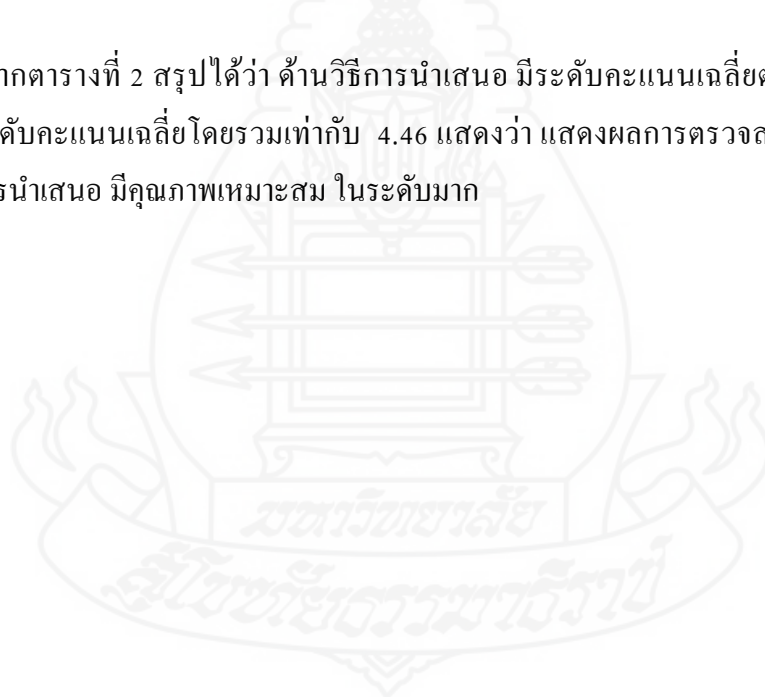
จากตารางที่ 1 สรุปได้ว่า ด้านเนื้อหา มีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.28 ถึง 4.77 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.52 แสดงว่า แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านเนื้อหา มีคุณภาพเหมาะสม ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 2 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านวิธีการนำเสนอ

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับคะแนน					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
2. ด้านวิธีการนำเสนอ							
2.1 การนำเสนอเนื้อหาเป็นลำดับ ขั้นตอนเข้าใจง่าย	27	8	-	-	-	4.77	มากที่สุด
2.2 การนำเสนอเนื้อเรื่องและภาพ น่าสนใจ	19	7	9	-	-	4.28	มาก
2.3 วิธีการนำเสนอเนื้อเรื่องเหมาะสม น่าสนใจกับความสนใจของผู้เรียน	15	17	3	-	-	4.34	มาก
รวม	61	32	12	-	-	4.46	มาก

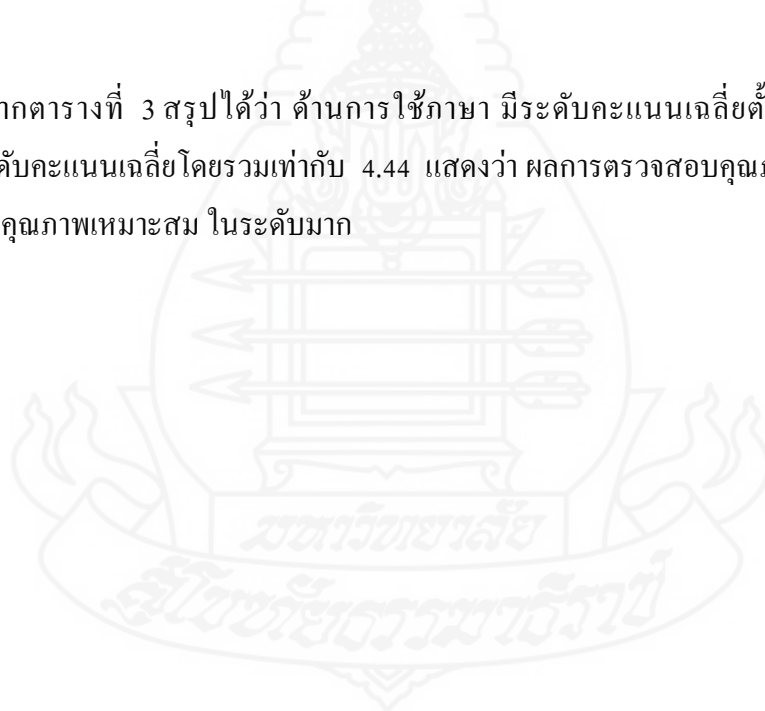
จากตารางที่ 2 สรุปได้ว่า ด้านวิธีการนำเสนอ มีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.28 ถึง 4.77 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.46 แสดงว่า แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านวิธีการนำเสนอ มีคุณภาพเหมาะสม ในระดับมาก

ตารางที่ 3 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านการใช้ภาษา

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับคะแนน					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
3. ด้านการใช้ภาษา							
3.1 ชื่อเรื่องมีความเหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อหา	20	7	8	-	-	4.34	มาก
3.2 การเลือกใช้คำ สำนวน และภาษา เข้าใจง่าย และมีความเหมาะสม	28	7	-	-	-	4.80	มากที่สุด
3.3 สำนวนและภาษาที่ใช้ในการแต่ง คำประพันธ์ไพเราะสละสลวย	15	12	8	-	-	4.20	มาก
รวม	63	26	16	-	-	4.44	มาก

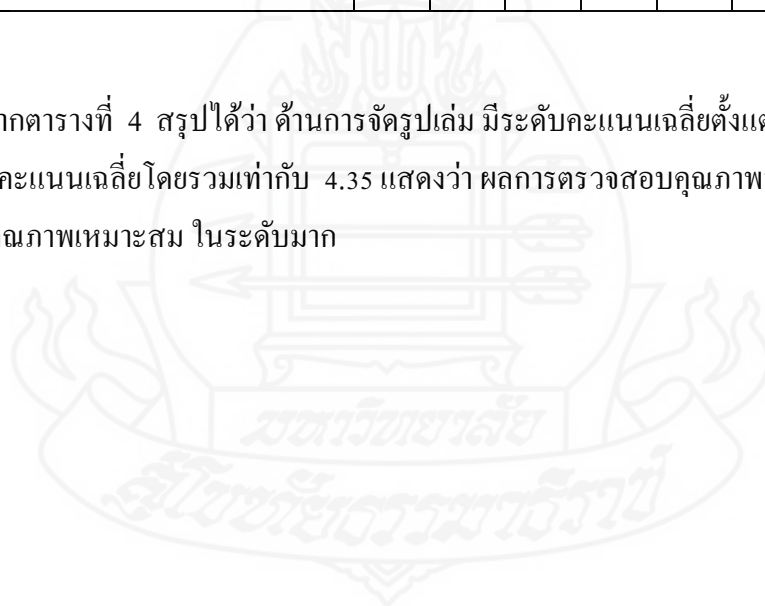
จากตารางที่ 3 สรุปได้ว่า ด้านการใช้ภาษา มีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.20 ถึง 4.80 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.44 แสดงว่า ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านการใช้ภาษา มีคุณภาพเหมาะสม ในระดับมาก

ตารางที่ 4 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านการจัดรูปเล่ม

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับคะแนน					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
4. ด้านการจัดรูปเล่ม							
4.1 หน้าปกสวยงามดึงดูดความสนใจ ของผู้อ่าน	17	12	6	-	-	4.31	มาก
4.2 ขนาดของเล่มมีความเหมาะสม เหมาะสมกับวัย	20	9	6	-	-	4.40	มาก
4.3 ขนาดและรูปแบบตัวอักษรชัดเจน อ่านง่าย เหมาะสมกับวัย	4	20	11	-	-	3.80	มาก
4.4 ส่วนประกอบของหนังสือ ครบถ้วนตามประเภทของหนังสือ	32	3	-	-	-	4.91	มากที่สุด
รวม	73	44	23	-	-	4.35	มาก

จากตารางที่ 4 สรุปได้ว่า ด้านการจัดรูปเล่ม มีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.80 ถึง 4.91 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.35 แสดงว่า ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านการจัดรูปเล่ม มีคุณภาพเหมาะสม ในระดับมาก

ตารางที่ 5 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านการจัดหน้าและภาพประกอบ

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับคะแนน					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
5. ด้านการจัดหน้าและภาพประกอบ							
5.1 การจัดวางภาพและตัวอักษร เหมาะสม	28	5	2	-	-	4.74	มากที่สุด
5.2 ภาพประกอบสวยงาม เหมาะสม ชวนให้อ่าน	32	3	-	-	-	4.91	มากที่สุด
5.3 ขนาดภาพประกอบเหมาะสมกับ วัยของผู้เรียน	31	4	-	-	-	4.88	มากที่สุด
5.4 จำนวนภาพประกอบมีความ เหมาะสม	10	11	14	-	-	3.88	มาก
5.5 ภาพประกอบส่งเสริมจินตนาการ ของผู้อ่าน	27	5	3	-	-	4.68	มากที่สุด
5.6 ภาพประกอบช่วยให้เข้าใจเนื้อ เรื่องได้ดียิ่งขึ้น	14	18	3	-	-	4.31	มาก
รวม	142	46	22	-	-	4.56	มากที่สุด

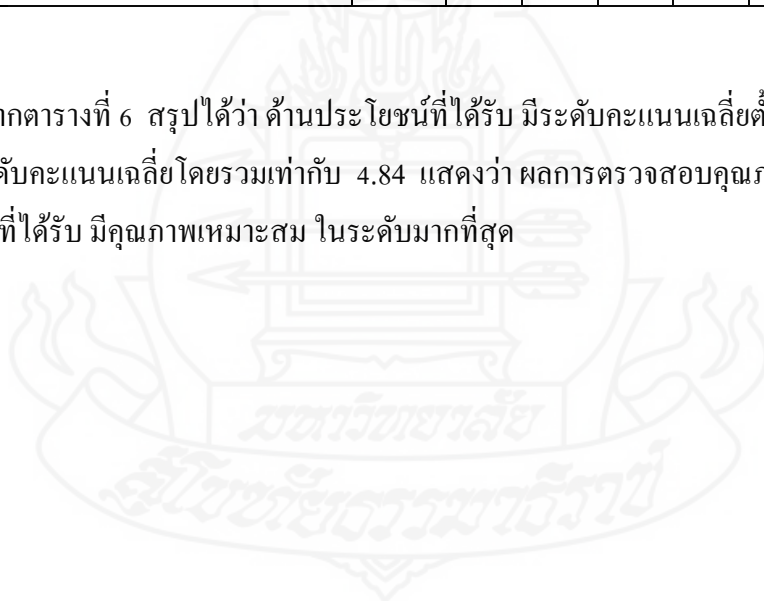
จากตารางที่ 5 สรุปได้ว่า ด้านด้านการจัดหน้าและภาพประกอบ มีระดับคะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.88 ถึง 4.91 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.56 แสดงว่า ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านการจัดหน้าและภาพประกอบ มีคุณภาพเหมาะสม ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 6 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านประโยชน์ที่ได้รับ

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับคะแนน					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
6. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ							
6.1 หนังสือช่วยส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	33	2	-	-	-	4.94	มากที่สุด
6.2 นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นจากการอ่าน	30	5	-	-	-	4.86	มากที่สุด
6.3 นักเรียนได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินจากการอ่าน	25	6	4	-	-	4.60	มากที่สุด
6.4 นักเรียนมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน	34	1	-	-	-	4.97	มากที่สุด
รวม	122	14	4	-	-	4.84	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 สรุปได้ว่า ด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.60 ถึง 4.97 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.84 แสดงว่า ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีคุณภาพเหมาะสม ในระดับมากที่สุด

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวนิศานาถ สงรัมย์
วัน เดือน ปีเกิด	6 สิงหาคม 2533
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง
ประวัติการศึกษา	- รัฐศาสตรบัณฑิต (รบ.) สาขาบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปี พ.ศ.2555 - การศึกษาศาสตรบัณฑิต (กศบ.) วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา ปี พ.ศ. 2557
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสตรีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต
ตำแหน่ง	ครู คศ.1

